

Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego

BIULETYN

**Niniejszy „Biuletyn”
w wersji broszurowej
jest do odebrania
w siedzibie ROPS
w Olsztynie**

Rok XXII/XXIII

maj 2021 r.

ISSN 1509-2607

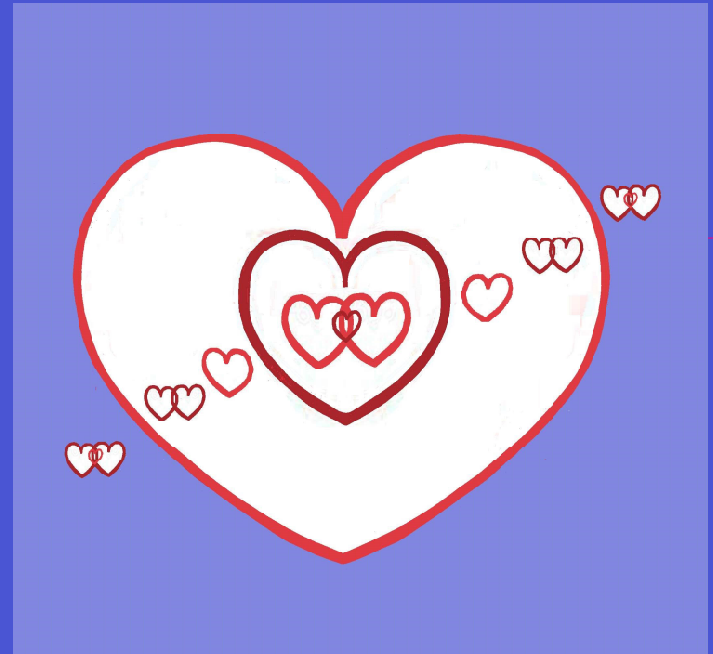
Numer

XXIII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny (14 V - 11 VI 2021)

„MŁODOŚĆ - MIŁOŚĆ - MAŁŻEŃSTWO - RODZINA”

44

Inauguracja

25.10.2019 r. Uroczyste Podsumowanie XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny

Konferencję prowadzi red. Robert Lesiński

Uczestnicy Konferencji otrzymują numer „Biuletynu” Rady ds. Rodzin

Przemawia Gustaw Marek Brzezina, Marszałek
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Wójt Gminy Janowiec Kościelny, Piotr Rakoczy, odbiera
statuetkę za zorganizowanie zakończenia XXI Dni Rodziny>>

Uczestnicy Konferencji

Rada ds. Rodzin
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

BIULETYN

XXIII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny
„Młodość - Miłość - Matężństwo - Rodzina”
14 maja - 11 czerwca 2021 r.

INAUGURACJA

Olsztyn, maj 2021 r.

(Ciąg dalszy dokumentacji fotograficznej wewnątrz numeru, w kolorowej wkładce)

Od redakcji

„**Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina**” to hasło XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Wybrane zostało ono już w listopadzie 2019 roku i miało być realizowane podczas XXII edycji Dni zaplanowanych na 2020 rok. Ich oficjalna inauguracja miała nastąpić 15 maja ub. roku w Olsztynie, a uroczyste zakończenie miało się odbyć w Srokowie 18 czerwca. Sytuacja związana z pandemią mocno ograniczyła możliwości organizacyjne Dni. Mieliśmy nadzieję, że zarówno sama idea Dni, jak też wybrane hasło zainspirują różne środowiska w naszym regionie do włączenia się w tę prorodzinną inicjatywę choćby w skromnym, być może domowym, rodzinnym wymiarze. Byliśmy przekonani, że i taka nietypowa forma będzie miała swój, być może jeszcze głębszy sens, niż te, które dominowały w poprzednich edycjach Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny.

Obiecaliśmy sobie, że do tematu wrócimy z pewnością w roku 2021. Zdecydowaliśmy wówczas, że to samo hasło przyświecać będzie tegorocznym Dniom Rodziny. Jest to bowiem temat ważny zarówno dla ludzi młodych, którzy stoją u progu wyboru drogi życiowej w małżeństwie i rodzinie, jak i dla małżeństw oraz rodzin z mniejszym lub większym stażem. Ogłoszone przez nas wojewódzkie konkursy: literacki oraz plastyczny i grafiki komputerowej przedłużyliśmy do końca czerwca 2021 roku.

Żeby jednak ubiegłoroczna edycja Dni Rodziny mogła się odbyć choćby w skromnym wymiarze, przyjęte zostało wówczas podhasło: „Rodzina w czasie pandemii”. ROPS we współpracy z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego przygotował szereg materiałów pomocniczych (m.in. artykuły, propozycje konkretnych działań) do wykorzystania przez środowiska lokalne i osoby zainteresowane włączeniem się w Dni. Wszystko to znalazło się na stronie www.warmia.mazury.pl. Warto sięgnąć do

tych materiałów także podczas tegorocznej edycji Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny:

<https://warmia.mazury.pl/polityka-spoeczna/dzialania-na-rzecz-rodziny/warmińsko-mazurskie-dni-rodziny>

Uzupełnione zostaną z czasem o nowe teksty i pomysły działań.

W ub. roku zrezygnowaliśmy z wydania dwóch numerów naszego „Biuletynu”. Skromny dorobek ubiegłorocznej edycji Dni w postaci kilkunastu relacji oraz kilkudziesięciu prac konkursowych postanowiliśmy dołączyć do dorobku edycji tegorocznej. Nikt nie przewidział jednak, że pandemia także w tym roku uniemożliwi nam organizację Dni Rodziny w tradycyjnej formie i znów będziemy musieli szukać alternatywnych sposobów na przeniesienie hasła „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”.

W niniejszym numerze „Biuletynu” zamieszczamy materiały, które miały się znaleźć w ubiegłorocznym majowym numerze (w tym relację z podsumowania XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny i część artykułów), oraz przygotowaną przed rokiem „porcję” myśli zawartych w przyszłościach, sentencjach, aforyzmach, cytatach wybranych z licznych publikacji oraz zasobów internetowych. Niech one będą okazją do refleksji nad hasłem Dni Rodziny. Swego rodzaju „zadaniem domowym” uczestników tegorocznych Dni Rodziny może być jej wzbogacenie.

Zachęcamy do twórczego przeżycia Dni w gronie rodziny i wszędzie tam, gdzie to tylko będzie możliwe, mając na uwadze – w związku z pandemią – bezpieczeństwo nasze, naszych bliskich oraz współobywateli.

Ciekawym sposobem włączenia się w Dni Rodziny może być np. tworzenie RODZINNYCH GIER PLANSZOWYCH, czy też KRZYŻÓWEK bądź REBUSÓW opartych na hasle: „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”. Szczegółowa informacja na ten temat na str. 38 naszego „Biuletynu”.

Red.

Słowo Marszałka Województwa

Szanowni Państwo

Przed nami XXIII edycja Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, której tematem przewodnim jest „**Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina**”.

Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny to inicjatywa, która powstała przed ponad 20 laty z potrzeby głębszego uświadomienia sobie i innym, jak ważną wspólnotą dla każdego człowieka jest rodzina. Dobrze funkcjonująca daje miłość, oparcie, zrozumienie, stwarza warunki niezbędne do zaspokojenia wszelkich potrzeb, zarówno psychicznych, jak i tych związanych z życiem w społeczeństwie.

Tegoroczne hasło Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny obrazuje pewien ciąg chronologiczny szczęśliwej i kochającej się rodziny. Najpierw jest młodość, potem przychodzi miłość, małżeństwo i stworzenie rodziny.

Teraz, w tak trudnych dla nas wszystkich czasach, to właśnie rodzina jest naszą największą podporą i wsparciem. Jestem przekonany, że dzięki niej czujemy się dzisiaj bardziej bezpieczni, zdrowi i szczęśliwi.

Organizując tegoroczne Dni Rodziny pamiętamy, że dzięki miłości, wsparciu i współpracy oraz wzajemnej życzliwości i dobroci,

razem możemy zrobić więcej, bowiem jak pisała wybitna poetka Maria Konopnicka „**Ludzie to anioły z jednym skrzydłem, dlatego aby się wznieść, musimy trzymać się razem**”.

W związku z nadal panującą pandemią COVID-19 tegoroczne Dni Rodziny – podobnie jak w ubiegłym roku – odbędą się w odmiennej niż zwykle formule, z szerokim wykorzystaniem narzędzi internetowych. Jestem przekonany, że wśród naszych propozycji znajdą Państwo wiele inspirujących działań i interesujących wydarzeń.

Gustaw Marek Brzezina

Marszałek

Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Uroczyste Podsumowanie XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny

25 października 2019 roku odbyło się uroczyste podsumowanie XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Głównymi punktami konferencji były wystąpienia Patronów Honorowych oraz przedstawiciele głównych organizatorów Dni. Wręczone zostały nagrody w XVI Wojewódzkich Konkursach Literackim, Plastycznym i Grafiki Komputerowej oraz Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. Z programem satyrycznym wystąpił kabaret z Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Nowego Miasta Lubawskiego. Przybyli na uroczystość goście honorowi, a także koordynatorzy lokalnych przedsięwzięć w ramach Dni Rodziny z terenu całego województwa, przedstawiciele organizacji społecznych, laureaci konkursów wraz z opiekunami. Konferencję prowadził **red. Robert Lesiński**.

Jako pierwszy głos zabrał Marszałek Województwa, **Gustaw Marek Brzezin**: Ekscelencjo, Księżę Arcybiskupie, Panie Wojewodo, Panie Kuratorze, Pani Marszałek, Szanowni Państwo uczestnicy dzisiejszego podsumowania, a tak naprawdę realizatorzy XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Pragnę najpierw wszystkich Państwa serdecznie przywitać, a nade wszystko podziękować za fakt tej pełnej sali, za ideę wspólnego realizowania jakże ważnego przedsięwzięcia. Już ponad 20 lat realizujemy to wielkie dzieło, realizujemy wspólnie, razem. Chcę tutaj podnieść ten fakt: niewątpliwie ważne i w skuteczności przynoszące efekt wydarzenie wspólnie pracy, wspólnej realizacji. Bo Samorząd Województwa praktycznie ma je w swojej strategii i m.in. Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny są bardzo mocno uwidocznione w działaniach podejmowanych przez Departament Po-

lityki Społecznej. Ale przecież w te Dni włącza się także administracja rządowa poprzez działania Pana Wojewody, poprzez działania Pana Kuratora. Podkreślić też trzeba wielkie zaangażowanie Ekscelencji Ks. Arcybiskupa i całej Kurii, wielu parafii, licznych samorządów. Jak dzisiaj w wyniku analizy możemy wyraźnie stwierdzić, to większość z nich w regionie warmińsko-mazurskim brała czynny udział w realizacji tego ważnego dzieła.

Ale, Szanowni Państwo, to również cała sfera organizacji pozarządowych, to rady rodziny, a w skali województwa Rada, która funkcjonuje przy Marszałku, również stowarzyszenia katolickie, jednostki samorządowe, to cała sfera oświaty, szkół i wielu, wielu wspaniałych organizatorów XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, wymienionych w „Biuletynie” podsumowujących Dni Rodziny.

Serdecznie dziękuję za tę pracę, serdecznie dziękuję za współpracę. Za to, że możemy wspólnie z efektem, sukcesem przechodzić do XXII Dni Rodziny na Warmii i Mazurach.

Chcę tutaj też powiedzieć, że jako Samorząd Województwa w strukturze całorocznej wydatków zawsze mamy na uwadze potrzeby rodzin w naszym regionie. I Departament Polityki Społecznej podpowiadałmi, że to blisko 100 milionów zł było w realizacji regionalnego programu operacyjnego na Warmii i Mazurach wydatkowanych w różnych kwestiach, w różnych zabiegach pomocowych dla mieszkańców naszego województwa. Bardzo dziękuję, że mogliśmy te środki wykorzystywać, bo mamy projekty, mamy podział tych pieniędzy, ogłaszamy konkursy zarówno dla organizacji pozarządowych, jak i dla samorządów. Bez Pań-

stwa udziału te środki nie mogłyby zostać dla rodzin przetransponowane.

Szanowni Państwo. Wspaniały temat, wielkie podsumowanie, duży sukces. Podziękowanie należy się wszystkim. Myślę jednak, że jednostkowo podziękuję Panu Wójtowi, który zakończył tegoroczną edycję Dni na Warmii i Mazurach w gminie Janowiec Kościelny. Zapraszam Pana Piotra Rakoczego na scenę i z wielką przyjemnością przekaże gratulacyjny emblemat.

Marszałek Województwa, Gustaw Marek Brzezin, wręczył okolicznościowy emblemat Wójtowi Janowca Kościelnego, Piotrowi Rakoczemu.

Jako drugi głos zabrał Wicewojewoda, **Slawomir Sadowski**:

Chciałbym na początek pogratulować Panu Rakoczemu, wójtowi gminy Janowiec Kościelny. Byłem u niego w ubiegłym roku. Bardzo dobrze pracuje i to wyróżnienie przy Pana Marszałka świadczy o tym jak najlepiej.

Szanowni Państwo. Rodzina – te relacje w rodzinie. Można porównać rodzinę dawniej i teraz. Otóż dawniej te relacje były mocniejsze. Chcę przypomnieć, że kiedyś rody, później rodziny, ale także w okresie zaborów było coś takiego, co określano jako Matki-Polki. Otóż matka była głową domu, Ojciec pracował. Matka wychowywała dzieci w duchu patriotyzmu, wpajała wartości. Więzi też ze starszymi w rodzinie: babkami, dziadkami były o wiele mocniejsze niż dziś. Ale wiadomo, że dziś rodzina przeżywa pewien kryzys. To trzeba wyraźnie powiedzieć. Ponieważ brak jest tych komunikacji wewnątrzrodzinnych. Daje się zauważyć...

Kobiety pracują. Dobrze, że pracują. Ale te relacje są coraz słabsze. Ale też cyfryzacja jakby wkroczyła w świat młodych. To też jest przyczyną tego, że ten kryzys się pogłębia. Wchodzą też różnego rodzaju używki – najlepiej mogą to potwierdzić przedstawiciele policji, ale też dyrekcje szkół i nauczyciele. To są te zagrożenia, które możemy zauważyć obecnie.

I o ile rodzina jest podstawą społeczeństwa, to małżeństwo jest podstawą rodziny. Fundamentem rodziny. I tutaj te relacje – jak powiedziałem wcześniej – są osłabione. I to jest istota rzeczy, żeby teraz relacje były oparte także na wartościach. Na wartościach, które przez wieki kształtowały Polskę; wartościach, które się zawsze sprawdziły. Wartości – przede wszystkim wiara, także pamięć, tożsamość, kultura, patriotyzm, wychowanie. To wszystko kiedyś w rodzinie się odbywało. I nadal się odbywa. Szkoła pełni bardzo ważną funkcję wychowawczą i od nauczycieli także będzie wiele zależało, jakie będzie przyszłe pokolenie, jaka będzie rodzina, jakie będzie małżeństwo. Niestety, bardzo wiele małżeństw się rozpada. To są fakty, z którymi musimy się zmierzyć wszyscy, jak tu jesteśmy. Ale przede wszystkim musi się zmierzyć sama rodzina. I to jest bardzo ważne, żeby całe społeczeństwo, żeby rodzina były oparte na wartościach, które są uniwersalne i które przez wieki nas kształtowały. Oczywiście zdarzały się i zdarzają różne przypadki rodzin patologicznych – przypadków nie da się uniknąć. Ale podkreśliłmy to znaczenie zdrowej moralnie rodziny.

Pan Marszałek wspominał: sto milionów złotych poszło na to, aby rodzinę wzmacniać... Także ważne są programy: 500+, Maluch+, Senior+ i wiele jeszcze innych. One też wspierają rodziny, zmniejszają ubóstwo, podnoszą godność człowieka. Także tych najmłodszych. A wiadomo, że jeżeli rodzina nie ma wsparcia (tak bywało, a czasem też i bywa, bo są różne rodziny), zawsze najbardziej poszkodowane są dzieci, choć mają przecież prawa zagwarantowane różnymi deklaracjami, konwencjami, w tym przez ONZ.

Ale jest jeszcze jeden problem: chodzi o egzekucję tych praw. Zdarzają się rzeczy tragiczne. Media o tym mówią.

Chcę wyrazić podziękowania dla tych wszystkich, którzy działają na rzecz wzmocnienia rodziny: dla Kościoła, dla szkoły, dla

policii, dla wszystkich służb, które działają na rzecz rodziny, dla Państwa, którzy działacie w różnych stowarzyszeniach.

Jeszcze raz dziękuję wszystkim, którzy walczą o rodziny polskie, o ojców i matki, szczególnie o dzieci. Bo zawsze, gdy rodzina jest w rozpaczce, gdy jest słaba, to cierpią na tym zwłaszcza dzieci.

Kończąc swoje wystąpienie, Wicewojewoda przekazał kwiaty na ręce ówczesnej dyr. ROPS, Pani Wiesławy Przybyśz.

Kolejnym mówcą był **Ks. Arcybiskup dr Józef Górzyński**, Metropolita Warmiński:

Osobiście chciałbym skupić się przede wszystkim na podziękowaniu dla wszystkich, którzy kiedyś mieli odwagę tę piękną inicjatywę podjąć i także mają odwagę już przez tyle lat ją prowadzić. To jest bardzo konkretny trud, który wymaga umiejętności organizacyjnych i dziś jest okazja, żeby za to podziękować i także docenić te trudy, te wysiłki, które są podejmowane w tym temacie, co do którego wydaje się, że my tutaj zgromadzeni nie musimy się przekonywać, jeśli chodzi o jego ważność. Natomiast okazuje się, że wszyscy potrzebujemy podejmowania refleksji nad rozumieniem rzeczy – wydawać by się mogło – podstawowych. Świat stawia przed nami takie wyzwania, gdzie okazuje się, że najbardziej oczywiste i od wieków już określone, zdefiniowane rzeczywistości my dziś musimy sobie na nowo je przypominać i przekonywać samych siebie właśnie do tych definicji, które czas już sprawdził, życie sprawdziło. I których trzeba po prostu zwyczajnie bronić.

Wiemy, że w naszej kulturze, w naszej cywilizacji zachodniej, chrześcijańskiej, nie możemy sobie jej wyobrazić, jej właśnie określić, zdefiniować wtedy, kiedy nie myślimy – i to we właściwy sposób – nie myślimy o rodzinie. Ona, kiedy jest narażana poprzez różne procesy społeczne, które zawsze będą jakoś dotykać rodziny. Wiemy, że w historii też nigdy nie było tak, że rodzina

była całkowicie zabezpieczona i nie było trudu, który trzeba było pokonywać, przeżywać. Ale okazuje się, że życie jest na tyle bogate, że potrafi postawić nowe wyzwania. Zdaje się, że mamy taką właśnie sytuację, kiedy jakby na nowo musimy znowelizować bronić tej najbardziej klasycznej definicji rodziny. Bardzo często, kiedy mówimy – to dzisiaj bardzo często jest powtarzane – że kiedy próbujemy zdefiniować naszą cywilizację, zachodnią kulturę, to mówimy o tych podstawach, które są właśnie w myśli greckiej, w prawie rzymskim i w duchowości chrześcijańskiej. Otóż wszystkie te trzy światy tworzą tę kompozycję, którą my dzisiaj wykorzystamy jako właśnie dobrek naszej kultury, które pokolenia pięknie wypracowywały i pozostawiły nam niezwykle dziedzictwo – my dzisiaj musimy wrócić do pewnych podstaw wtedy, kiedy we wszystkich tych trzech światach, które tworzą podstawy naszej kultury.

Mam świadomość tego, że trzeba przede wszystkim pracować nad człowiekiem. Nie nad strukturami społecznymi. Dzisiaj popadamy w taką naiwność, często szlachetnie budowaną, że zrobimy takie wspaniałe struktury społeczne, tak zorganizujemy życie społeczne, że nawet nie będzie się trzeba trudzić nad wychowaniem człowieka. Ten człowiek będzie i będzie świetnie funkcjonował, bo struktury są takie świetne. Otóż to jest ta naiwność, za którą płacimy ogromną cenę.

Nie chcę wnikać tutaj w podłoża filozoficzne, które spowodowały tego typu myślenie, te zjawiska. Ale my za to dzisiaj płacimy ogromną cenę. Otóż nie da się zrezygnować na żadnym etapie dzieł z pracy nad człowiekiem. Nad wychowaniem człowieka. Więc kiedy myślimy, dlaczego w naszej cywilizacji, w naszej kulturze właśnie rodzina była tak istotna, to tego po prostu nikt lepiej nie zrobił. To jest to właśnie, co wnosi chrześcijaństwo.

Formować człowieka trzeba w odpowiednim świecie. Dla człowieka najbardziej

adekwatnym. I tutaj rodzina jest po prostu niezastępowalna. Bo jest to świat relacji osobowych najgłębszych, jakie są możliwe. Czyli relacji miłości. To jest właściwie dla człowieka, żeby tam dorastał.

Tam uformowany, może wchodzić w nowe ułomne struktury. Jeśli jest właściwie uformowany, to on będzie ku dobru przekształcał te ułomne struktury. Odwrotna sytuacja jest po prostu niemożliwa. My niezwykle z ogromnym zapalem tę odwrotną sytuację budujemy. Właśnie te wspaniałe struktury, które spowodują, że nawet człowiek nieuformowany, nieukształtowany będzie musiał w nich funkcjonować. Otóż człowiek jest na tyle – w cudzysłowie – zdolny, że zdewastuje każde struktury. Nawet te najlepsze. Jeśli nie jest właściwie uformowany, to problem nosi w sobie. Otóż my nawet w Kościele popadaliśmy też i często popadamy w pewną naiwność, że skoro rodzina nie jest w stanie sprostać pewnym wyzwaniom, to ją zastąpimy. Można podać wiele przykładów, kiedy Kościół podejmował taki trud zastąpienia rodziny. Apotem obserwujemy, jak ten trud – często imponujący – jest mało wydajny. Dlatego, że tego się nie da zastąpić. Te substituty, które tworzymy zamiast rodziny, mogą naprawdę podejmować bardzo ogromny wysiłek, mogą iść na to nakłady i trudu, i pieniędzy. I one nigdy nie osiągną tego, co powinno być osiągnięte właśnie w tym najbardziej naturalnym środowisku, jakim jest rodzina.

Dlatego dzisiaj praca nad tym, żeby to środowisko powróciło także do swoich zadań, i żeby wesprzeć to środowisko rodziny, właśnie w tych naturalnych zadaniach. Ono – powtarzam – dotyczy przede wszystkim formowania człowieka. Tego ani szkoła, ani Kościół, ani żadna inna instytucja po prostu dobrze nie zrobi. I skala trudu, wysiłku może być – powtarzam – naprawdę imponująca i można nawet za to wręczać nagrody i podziwiać siebie, jak wiele zrobiliśmy. Ale to jest substytut, który

nigdy nie sprostą temu, co jest zadaniem własnym i niezastępowanym rodziny.

Kryzys rodziny, który nie jest cechą naszą, której inne pokolenia wcześniej nie miały. Bo wiemy, że cywilizacja grecka, i rzymska właśnie to jest ciekawe tak, jak ta nasza teraz właśnie w dobie rozwoju, w dobie rozkwitu, w dobie dobrobytu okazuje się, że zaczęły słabować, gdy chodzi o rodzinę. Musimy się z tym zmierzyć. Chodzi o to i dlatego ważne są te spotkania, te wspólne refleksje. Bo przede wszystkim rzecz trzeba dobrze zrozumieć. Czy mamy właściwie działać, to trzeba właściwie rozumieć. Bo błędne rozumienie może pociągnąć nas – powtarzam – ku imponującemu wysiłkowi, ale niekoniecznie dobrze ukierunkowanemu. Wydaje się, że dzisiejsza refleksja, jaką podejmujemy, przywraca nam te świadomości klasyczną, podstawową. I to jest bez wątpienia wartość. Trzeba tylko teraz mieć odwagę w naszym świecie właściwie te ukierunkowane zadania podejmować skutecznie, byśmy to, co jest zadaniem naszego pokolenia wypełnili jak najlepiej, czego oczywiście życzę. I my ze strony Kościoła chcemy uczestniczyć w refleksji i trudzie, ale także wspieramy to modlitwą. Bardzo dziękuję wszystkim tym, którzy w tę pracę na rzecz rodziny się włączają.

Panie z Nowego Miasta Lubawskiego, reprezentujące Uniwersytet Trzeciego Wieku, zaprezentowały w formie kabaretowej kilka scen z życia małżeńskiego i rodzinnego.

Kolejnym punktem konferencji było wręczenie nagród i wyróżnień w konkursach. Przebieg XXV edycji Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastoletków „Ośmiu Wspaniałych” oraz laureatów z terenu naszego województwa zaprezentowała **Jolanta Dakowska** – wojewódzki koordynator tegoż konkursu.

XVI Wojewódzki Konkurs Literacki „Kochające się małżeństwo – szczęśliwa rodzina”, organizowany przez Katolickie

Stowarzyszenie „Civitas Christiana” we współpracy z Samorządem Województwa, Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Forum Prorodzinnym podsumowała **Wanda Kuca**, sekretarz Rady wraz z przewodniczącym Jury **Andrzejem Taborskim**. Wręczono laureatom nagrody i wyróżnienia ufundowane przez Samorząd Województwa, Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”. Upominki otrzymali także opiekunowie laureatów. Głos zabrał jeden z opiekunów – kierownik Gminnej Biblioteki Publicznej w Poczepszku, **Bronisław Fronckiewicz**, dziękując organizatorom konkursu i podkreślając, że wśród laureatów zawsze znajdują się także osoby reprezentujące gminę Poczepszko.

XVI Wojewódzki Konkurs Plastyczny i Grafiki Komputerowej „Dobre relacje w mojej rodzinie” podsumowała jego inicjatorka i koordynatorka, **Teresa Antczak**, reprezentująca głównego organizatora, którym jest Stowarzyszenie Wspierania Działalności Prorodzinnych „Forum Prorodzinne”. Wśród fundatorów nagród i wyróżnień należy wymienić m.in. Samorząd Województwa, Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Pałac Młodzieży im. Orła Łwowskiego oraz Dyr. SP nr 30 im. Marii Zientary-Malewskiej.

Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, **Wiesława Przybysz**, przedstawiła szereg przedsięwzięć podjętych w środowiskach lokalnych na terenie województwa w ramach XXI edycji Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Podkreśliła ich ilość i dużą różnorodność, co świadczy o zaangażowaniu bardzo wielu środowisk w tę ważną wojewódzką inicjatywę promującą rodzinę, jaką są Dni Rodziny.

Konferencję zakończyło wystąpienie Przewodniczącego Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego, **Andrzeja Taborskiego**:

Kiedy w 1999 roku może nieco nieśmiało podejmowaliśmy decyzję o organizacji

Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, chyba nikt z nas nie przypuszczał, że spotkają się one z takim odzewem w województwie, że rozrosną się do takich rozmiarów, że staną się tak trwałą inicjatywą i że z roku na rok będziemy w stanie podejmować wciąż nowe aspekty życia małżeńskiego i rodzinnego. Kiedy patrząc na salę, mogę być przesady powiedzieć, że Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny są starsze od chyba większości z tutaj obecnych. To bardzo budujące spostrzeżenie. I choć Dni te w różnych środowiskach przebiegają różnie, choć to, co udaje się nam zgromadzić w naszym „Biuletynie” nie oddaje w pełni wszystkiego, co się w województwie dzieje w ramach tych Dni, to są one na pewno bardzo wyraźnym głosem prorodzinnym i integrują środowiska lokalne wokół tematu RODZINA, ale też samym uczestnikom dają wiele do myślenia.

Żyjemy w czasach, w których wiele małżeństw i rodzin przeżywa kryzys spowodowany wieloma różnorodnymi przyczynami. Niektóre z tych przyczyn wynikają z ułomnej ludzkiej natury każdego z nas, a inne z warunków życia, w których funkcjonujemy.

Ale też bez trudu możemy zauważyć niemal zmasowany atak pewnych środowisk na małżeństwo i rodzinę w ich tradycyjnym modelu. Tym bardziej należy się Państwu uznać i szacunek za to, że mimo tych obiektywnych i subiektywnych trudności nie ulegacie nowym trendom, różnorakim naciskom, ale że pielęgnujecie i chcecie strzec tego, co w małżeństwie i rodzinie jest najcenniejsze. I że macie odwagę promować prawdziwą wartość małżeństwa i rodziny.

Wróćcie Państwo do swoich domów, do swoich środowisk i być może czekać będziecie na kolejną, przyszłoroczną, XXII edycję Dni Rodziny. Jakże hasło będzie im przyświecać? Wybierzemy je 15 listopada. Może dobrze byłoby, gdybyśmy w przyszłym roku trochę oddali się marzeniom. Młodzi pomysleliby, o jakiej rodzinie marzą w swoim

przyszłym życiu. Adorowali i starsi dokonali by swego rodzaju retrospekcji, na ile rodzina, którą założyli, jest tą, o której marzyli w młodości. Ale też zastanowiliby się, co jeszcze mogą zrobić, by ona była rzeczywiście ich rodziną niegdyśszych marzeń.

Chciałbym na koniec w imieniu Rady ds. Rodzin i wszystkich głównych organizato-

rów Dni podziękować Państwu za udział w dzisiejszej uroczystości, ale też za Państwa pośrednictwem wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób byli zaangażowani w środowiskach lokalnych w organizację Dni. Życzę bezpiecznego powrotu do własnych rodzin i jeszcze większej niż dotąd wiary w piękno rodzinnej wspólnoty.

Przygotowania do XXII i XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny

15 listopada 2019 r. odbyło się spotkanie poświęcone wyborowi hasła XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Jego organizatorami byli Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej oraz Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Jest już tradycją, że właśnie na takich spotkaniach przypomina się hasła wszystkich poprzednich edycji Dni, po czym uczestnicy mają okazję zgłosić własne propozycje, zaś w wyniku głosowań dochodzi do ostatecznego ustalenia, jakie hasło będzie przyświecać przyszłorocznej edycji Dni. Udział w spotkaniu, jak zwykle, wzięli koordynatorzy reprezentujący liczne samorządy lokalne, ale też przedstawiciele Rady ds. Rodzin, stowarzyszeń prorodzinnych oraz osoby zainteresowane tematem.

Spotkanie prowadziła Dyr. ROPS, **Wiesława Przybysz**. Przedstawiła ideę, jaką przyświeca Dniom Rodziny, a także zaprezentowała bogatą panoramę hasel, jakie towarzyszyły kolejnym ich edycjom oraz niektóre inicjatywy podjęte w ramach minionej edycji Dni w środowiskach lokalnych.

Głos zabrał **Andrzej Taborski**, przewodniczący Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Powiedział m.in.:

Przed kilkunastoma dniami miało miejsce uroczyste podsumowanie XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny (...), podczas którego wręczone zostały nagrody zwycięzcom Samorządowego Konkursu Nasto-

latków „Ośmiu Wspaniałych” w naszym województwie, a także laureatom wojewódzkich konkursów literackiego oraz plastycznego i grafiki komputerowej, przekazano uczestnikom spotkania najnowszy numer „Biuletynu Rady ds. Rodzin”. Korzystając z okazji, chcę podziękować wszystkim, którzy nadesłali do nas relacje. Mam nadzieję, że żadnej na łamach „Biuletynu” nie pominiemy. Żałuję, że z wielu środowisk relacje do nas nie dotarły.

A teraz znów spotykamy się, żeby wybrać hasło kolejnej, przyszłorocznej edycji Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Jak Państwo pamiętacie, staramy się co roku w tych hasłach podejmować wciąż nowe aspekty życia małżeńskiego i rodzinnego. Myślę, że wszystkie dotychczasowe były naprawdę bogate w treść i inspirujące. Rada ds. Rodzin, której mam zaszczyt przewodniczyć, na jednym ze swych tegorocznych posiedzeń podjęła próbę sformułowania hasła, które jak najlepiej odpowiadałoby potrzebom chwili. Wiemy, że współczesna rodzina przeżywa kryzys. Dowodem tego są choćby liczne rozwody, ale też coraz większa liczba dzieci pozamałżeńskich. Wiemy, że tradycyjny model jest atakowany przez różne środowiska. Coraz więcej osób, zwłaszcza młodych, pyta: po co małżeństwo? – stąd coraz więcej mamy przypadków kohabitacji, konkubinatu, „rodzin weekendowych” itd. I co ciekawe, my, do-

rośli, bardzo często nie potrafimy im na te pytania przekonująco odpowiedzieć czy to argumentacja słowną, czy własnym przykładem. Dodajmy, że prawie zawsze największymi ofiarami zarówno rozwodów, jak i nieudanych związków, są dzieci.

A z drugiej strony – jak wynika z badań – młodzież w przejawiającej licznie marzy o miłości, wierności, trwałości związku.

Te i inne powody skłoniły nas, by na rzeczywistość rodziny spojrzeć w aspekcie młodzieży i dlatego chcemy zaproponować hasło: „Młodość – miłość – małżeństwo”. Dzięki tak sformułowanemu hasłu młodzież miałaby okazję przemyśleć sobie, co to jest miłość, co to małżeństwo, dlaczego ono jest takie ważne i że jest ono najlepszym fundamentem trwałej, silnej i szczęśliwej rodziny, ale też z racji swej roli prokreacyjnej i wychowawczej – gwarantem zdrowego społeczeństwa. Chcemy więc wesprzeć młodych ludzi na ich drodze ku założeniu rodziny.

Dni Rodziny są jednak adresowane nie tylko do młodzieży, ale także do starszych

pokoleń. Osoby z dłuższym lub krótszym stażem małżeńskim mogą w ramach tych Dni dokonać retrospekcji własnego życia, zrobić sobie swego rodzaju rachunek sumienia, na ile zrealizowały swoje młodzieńcze marzenia o małżeństwie i rodzinie, na ile są wiernie słowu wypowiedzianemu w przysiędze małżeńskiej i co mogą jeszcze w swoim życiu udoskonalić czy naprawić, ale też jak mogą się dzielić swoim wieloletnim doświadczeniem z młodzieżą. I jest to zadanie i ogromne pole do działania dla rodziców, babć, dziadków, cioć, wujków... Zwłaszcza że „słowa uczą, przykłady pociągają”. Jak widać, treść naszej propozycji hasła jest bardzo bogata.

Po tym wprowadzeniu uczestnicy spotkania na piśmie zgłosili 100 propozycji hasła (podajemy je na stronie 11 i 12), po czym nastąpiła dyskusja oraz przystąpiono do uszeregowania podobnych treściowo, a na końcu przeprowadzono głosowanie nad propozycjami cieszącymi się największym uznaniem zebranych. Ostatecznie wybrano hasło: „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”.

Kolejne spotkanie z koordynatorami przewidziano na kwiecień, niestety do niego nie doszło z przyczyn spowodowanych pandemią. Zdecydowano, że XXII edycja Dni Rodziny odbędzie się w formie ograniczonej z podhasłem: „Rodzina w czasie pandemii”. Natomiast hasło XXII edycji Dni „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina” zostanie zachowane i obowiązywać będzie także podczas XXIII ich edycji w roku 2021. Podobnie konkursy wojewódzkie.

Niestety, trudno było przewidzieć, że pandemia nie pozwoli nam także w roku bieżącym zorganizować Dni z takim rozmachem, jakiego dopracowaliśmy się w latach minionych i znów będziemy musieli ograniczyć się do form alternatywnych.

Z inicjatywy nowej Dyrektor ROPS, Katarzyny Koplińskiej oraz w porozumieniu z Radą ds. Rodzin odbyło się 30 marca 2021 r. spotkanie ON-LINE z koordynatorami lo-

kalnymi z terenu województwa, podczas którego zostały omówione niektóre kwestie związane z organizacją tegorocznej edycji Dni. Ustalono terminarz najważniejszych inicjatyw, zachęcano do korzystania z dostępnych ma-

teriałów i informacji (także tych, które zgromadzone zostały podczas ubiegłorocznej edycji), zachęcano do popularyzacji konkursów. Pomoc w organizacji Dni może stanowić także niniejszy numer „Biuletynu”.

Wybór hasła

XXII/XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny

15 listopada 2019 r. odbyło się w Olsztynie pierwsze spotkanie w ramach przygotowań do XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Spośród stu propozycji wybrano hasło:

MŁODOŚĆ – MIŁOŚĆ – MAŁŻEŃSTWO – RODZINA

W związku z pandemią, która pojawiła się w Polsce w marcu 2020 r. i uniemożliwiła tradycyjny przebieg Dni Rodziny, postanowiono, że okrojonej ich formie towarzyszyć będzie podhasło „Rodzina w czasie pandemii”, a hasło główne zachowane zostanie dla kolejnej, XXIII edycji Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, które odbędą się w roku 2021. Ustalenia te realizujemy, choć pandemia nadal trwa i znów Dni nie będą mogły wrócić do swej utrwalonej ponad dwudziestoletnią praktyką formy. Mamy jednak nadzieję, że bogatsi o doświadczenie ubiegłoroczne, potrafimy możliwie jak najpełniej wykorzystać tegoroczną edycję Dni i z hasła, które im przyświeca, wyciągnąć jak najwięcej głębokich treści. Poniżej – wzorem lat ubiegłych – zamieszczamy wszystkie propozycje hasła, zgłoszone 15 listopada 2019 r., spośród których wyłonione zostało to, które obowiązuje. Mogą one być pomocne do bardzo owocnych przemyśleń zarówno w ramach Dni Rodziny, jak i w czasie późniejszym – także w życiu osobistym i rodzinnym.

* * * * *

1. Moja rodzina – miłości kraina.
2. Rodzina – najlepsza rodzina.
3. Rodzina. Zawsze młodzi dzięki miłości.
2. Rodzina siłą młodzieży – młodzież siłą przyszłych rodzin.
3. Młodość – miłość – zaufanie.
4. „Pierwsza miłość” w rodzinie.
5. Młodzi silni marzeniami o rodzinie.
6. Moje marzenia o szczęśliwej rodzinie.
7. Realizuj swoje marzenia w szczęśliwej rodzinie.
8. Magia małżeństwa – miłość, wierność i zaufanie.
9. Młodość – nasza przyszłością.
10. W młodości – siła.
11. Zaufaj – nam młodzieży.
12. Młodość – przyszłością rodzin.
13. Wartościowa młodzież podstawą dobrej Rodziny.
14. Rodzina – drużyna – młodość – tożsamość.
15. Młodość + miłość = rodzina.
16. Rodzina mocna miłością.
17. Odpowiedzialna miłość cementuje zdrową rodzinę.
18. Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina.
19. Młodość – miłość – małżeństwo.
20. Młodość – miłość – rodzina.
21. Młodość – miłość – rodzina.
22. Młodość obserwuj – dajmy im dobry przykład.
23. Aktywna rodzina to młoda rodzina.
24. Dzieci wsparciem dla rodziny.
25. Rodzina mój Eden.
26. Krok po kroku w dojrzałą dorosłość.
27. Postawmy na młodość.
28. Cyfrowe dzieci a rodzina.
29. Rodzina katolicka przykładem dla młodego pokolenia.
30. Miłość braterska i siostrzana ważna w utrzymaniu więzi.
31. Rodzina a wirtualny świat.

32. Młody, silny i wytrwały każdego dnia.
33. Inwestycja w młodzież – kapitałem rodziny.
34. Młody człowiek w rodzinie szansą na lepszą przyszłość.
35. Dobre relacje – silna rodzina.
36. Wzorowa rodzina inwestycja w przyszłość.
37. Moje lepsze szanse na przyszłość.
38. Rodzina – Przeszłość – Przyszłość – Teraźniejszość.
39. Rodzina – Korzenie – Współistnienie – Perspektywy.
40. Rodzina – Dzieci – Zdrowie.
41. Rodzina – najlepsza inwestycja.
42. Rodzina to życie.
43. Rodzina to radość, to szczęście.
44. Rodzina – ognisko domowe – nie podsycone gaśnię.
45. Rodzina to księga, którą czytają dzieci.
46. Z rodziną jest najlepiej.
47. Z młodzieńczą radością idźmy ku rodzinie.
48. Rodzina – dobry przykład, odpowiedzialny obywatel.
49. Młodzi uczą się w rodzinie.
50. Młodzi czerpią wzór z rodziny.
51. Rodzice wzorem miłości.
52. Rodzina – Miłością silna.
53. W miłości i rodzinie siła.
54. Młodość, miłość siłą rodziny.
55. Podstawą miłości jest rodzina.
56. Młodość miłością miłość młodością.
57. Od miłości do szczęśliwej rodziny.
58. Małżeństwo to skarb.
59. Młodość małżeństwo szczęściem rodziny.
60. Małżeństwo – kochać i być kochanym.
61. W rodzinie dobry przykład płynie.
62. Młodeż potencjałem rodziny.
63. Młodeż w drodze do pełnej i silnej rodziny.
64. Młodeż kapitałem przyszłej rodziny.
65. Młodeż miłość, dojrzałe małżeństwo.
66. Małżeństwo – odpowiedzialna miłość.
67. Odpowiedzialna miłość – zdrowa rodzina.
68. Dojrzewanie do życia, miłości i małżeństwa w rodzinie.
69. Miłość – Młodość – Małżeństwo.
70. Miłość – Małżeństwo – Rodzina.
71. Rodzina a uzależnienia.
72. Rodzina wobec wyzwań współczesności.
73. Siła rodziny tkwi w nas.
74. Wspieranie rozwoju osobistego członków rodziny.
75. Początkiem wszystkich rodzin.
76. Zaczynaj od rodziny.
77. Rodzina wobec zagrożeń cyberprzestrzeni.
78. W dużej rodzinie siła.
79. Ponadczasowa wartość dużej rodziny.
80. Rodzina jako środowisko wychowawcze w rozwoju dziecka.
81. Aktywność fizyczna integruje i aktywizuje rodzinę.
82. Małżeństwo – największe więzi międzyludzkie.
83. Miłość małżeńska – podstawa szczęśliwej rodziny.
84. Małżeństwo – Moc – Szczęście.
85. Małżeństwo – najważniejszy znak jakości.
86. Mama, tata, ja – rodzina.
87. Małżeństwo czy związek.
88. Rodzice, bądźcie na każdym etapie mojego życia.
89. Mam, tato ja również mam coś do powiedzenia.
90. Rodzina – mój pomysł na życie.
91. Rodzina – dbaj, chroń, wzrastaj.
92. Nasza przyszłość w młodzieży.
93. Rodzina – więzi – radość życia.
94. Starszy czy młodszy ale zawsze rodzina.
95. Od młodsze do starszego.
96. Rodzina – razem możemy więcej.
97. Piękno tkwi w rodzinie.
98. Rodzina – czym skorupka za młodu nasiąknie...
99. Rodzina na zawsze razem.
100. Rodzina to podstawa i siła społeczeństwa.

XXII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny

Słowo Gustawa Marka Brzezina, Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

Szanowni Państwo,
Pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 i wprowadzony w Polsce stan epidemii generują zjawiska związane nie tylko ze zdrowiem ludzi. Wpływają na procesy gospodarcze, sposoby organizowania pracy i edukacji. Zmieniają również nasze codzienne nawyki i zwyczaje.

Tegoroczne Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny będą inne niż wszystkie i zapewne każdemu zostaną w pamięci na długo. W trosce o bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców naszego województwa Dni Rodziny, które zawsze obchodziliśmy wspólnie i w sposób bardzo uroczysty, w tej formie zostały odwołane.

Wspólnie z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego zachęcamy jednak do alternatywnych obchodów Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny z szerokim wykorzystaniem narzędzi internetowych. Działania realizowane będą pod hasłem „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”, a tematem przewodnim będzie „Rodzina w czasie pandemii”.

Rodzina daje nam poczucie, że nie jesteśmy sami. Dzięki niej wiemy, że cokolwiek się zdarzy, ona jest i będzie. Rodzina jest bezpiecznym miejscem, w którym każdy jej element może czuć się wyjątkowy, niepowtarzalny, indywidualny, a jednocześnie siła, dlatego próbujmy w tym trudnym czasie wspierać się wzajemnie!

Jestem przekonany, że wszystkie inicjatywy podejmowane w ramach Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, które będą odbywać się za pośrednictwem komunikacji

elektronicznej, będą miały na celu promowanie dobrych relacji i komunikacji w rodzinie.

Zachęcam do odwiedzania serwisu internetowego Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego warmia.mazury.pl, gdzie systematycznie zamieszczane będą przygotowane przez specjalistów artykuły dotyczące refleksji nad rodziną w tym szczególnym okresie.

W kontekście zagrożenia spowodowanego koronawirusem i związanych z nim rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego informuję o odwołaniu planowanych wydarzeń w ramach Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, w tym seminariów, konferencji, a także wszelkich planowanych inicjatyw lokalnych – mówi Gustaw Marek Brzezina, marszałek województwa.

Dni Rodziny w województwie warmińsko-mazurskim to nie tylko przedsięwzięcia integrujące, ale przede wszystkim lokalne działania, w ramach których możemy podkreślić znaczenie rodziny.

Z uwagi na fakt, iż nie znany jest termin zniesienia ww. ograniczeń, wspólnie z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego zachęcamy do alternatywnych obchodów Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w okresie pandemii, z szerokim wykorzystaniem narzędzi internetowych.

Co roku inicjatywa obchodzona jest pod innym hasłem przewodnim. Uczestnicy spotkania w drodze głosowania wybrali hasło przewodnie XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. W 2020 roku wszystkie działania realizowane są pod hasłem: „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina” a proponowany temat wydarzeń to „Rodzina w czasie pandemii” z uwagi na szczególną sytuację, w jakiej aktualnie wszyscy żyjemy.

APEL MARSZAŁKA

Komunikat Pana Gustawa Marka Brzezina, Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego dotyczący XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny.

Szanowni Państwo,

W trosce o bezpieczeństwo publiczne mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego oraz gości odwiedzających nasz region – w kontekście zagrożenia spowodowanego koronawirusem i związanych z nim rekomendacji Głównego Inspektora Sanitarnego informuję o odwołaniu planowanych wydarzeń w ramach Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, w tym seminariów, konferencji, a także wszelkich planowanych inicjatyw lokalnych.

Zdaję sobie sprawę z tego, iż organizacja ww. przedsięwzięć w tradycyjnej formie w takich okolicznościach nie byłaby możliwa ze względu na wprowadzone ograniczenia w funkcjonowaniu wielu instytucji, podmiotów oraz życia obywateli.

Z uwagi na fakt, iż nieznany jest termin zniesienia ww. ograniczeń, wspólnie z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego zachęcamy do alternatywnych obchodów Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w okresie pandemii, z szerokim wykorzystaniem narzędzi internetowych.

Działania w tym roku realizowane są pod hasłem przewodnim „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”, a proponowany temat wydarzeń to „Rodzina w czasie pandemii” z uwagi na szczególną sytuację w jakiej aktualnie wszyscy żyjemy.

Dlatego spróbujmy w tym trudnym czasie wspierać się wzajemnie!

Gustaw Marek Brzezin

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Relacje i informacje

o odbytych lub zamierzonych działaniach

w ramach XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w roku 2020

Miasto Elbląg:

Akcja pomocowa w czasie pandemii

1. Akcja ma na celu zapewnienie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym w czasie pandemii koronawirusa; 2. Pomoc wolontariuszy w zrobieniu zakupów spożywczych, leków, wyprowadzaniu zwierząt; 3. Przygotowanie paczek dla seniorów na święta.

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu

Stowarzyszenie uzyskało dofinansowanie z „pracuj.pl”. W ramach tego dofinansowania zakupione zostały drukarki 3D. Współpracując z grupą „Druk 3D dla Medyków”, z pomocą technologii 3D i lasera Co2 ruszyliśmy z produkcją Przyłbic ochronnych, które pozwolą naszym medikom choć trochę ochronić się przed ewen-

tualnym zakażeniem. Ten wyjątkowy sprzęt jest na bieżąco przekazywany zespołom Ratowników Medycznych, ratownikom z jednostki wojskowej, strażakom, oddziałom Szpitali w Elblągu, Hospicjum, szkołom.

W Domach Pomocy Społecznej w całym kraju, z powodu epidemii koronawirusa, nie dzieje się dobrze. Brakuje m.in. środków, sprzętu. My pomagamy naszym zaprzyjaźnionym podopiecznym z DPS-u na Kasprzaka organizując zbiórkę. W DPS dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi w Elblągu, przebywa ponad 40 dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Zawsze staramy się ich wspierać w różnej formie i tym razem realizujemy zbiórkę środków czy-

stości oraz pielęgnacyjnych. W maseczki ochronne na szczęście są zabezpieczeni. Szyje dla nich jedna z naszych niezawodnych wolontariuszek.

Z uwagi na obostrzenia oraz bezpieczeństwo podopiecznych placówki, niemożliwe jest jakiegokolwiek przebywanie, odwiedzanie, wsparcie osobiste w ośrodku tak jak to dotychczas realizowało Centrum Wolontariatu i nasi wolontariusze. Dlatego też pomagamy organizując zbiórkę, która zaskoczyła nas ogromem zebranych rzeczy.

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu

Od 14 marca prowadzimy akcję pomocową na rzecz seniorów, osób niepełnosprawnych, samotnych wspierając ich w codziennych obowiązkach jak m.in. wyprowadzanie ich psów na spacer. Wolontariusze naszego Centrum oferują pomoc w opiece nad zwierzętami dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych i wszystkich, którzy w jakimkolwiek sposób czują się zagrożeni, dla których wyjście na zewnątrz stanowi problem.

Przyjmujemy telefoniczne zgłoszenia osób, którym potrzebne jest wsparcie wolontariusza. Współpracujemy z MOPS, Departamentem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta oraz Strażą Miejską, od których również otrzymujemy zgłoszenia osób, którym potrzebna jest pomoc wolontariusza. Każdy wolontariusz wyposażony jest w podstawowe środki ochrony – czyli płyn do dezynfekcji, rękawiczki, maseczkę ochronną. Posiada również charakterystyczny identyfikator

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu

Od początku marca prowadzimy akcję pomocową na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych w robieniu zakupów, na terenie miasta w czasie trwania pandemii koronawirusa SARS-CoV-19. Akcja skierowana jest do zdrowych mieszkańców Elbląga, w szczególności starszych, samo-

tych, niepełnosprawnych, którym zaleca się pozostawanie w domu, a którzy ze względu na sytuację życiową potrzebują pomocy i wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, m.in. w zrobieniu zakupów. Zorganizowano spotkanie lokalnych koalicji wolontariatu, powołanych w celu rozwoju wolontariatu w środowisku lokalnym w trakcie trwania pandemii koronawirusa.

Podczas spotkań omówiono możliwości współpracy w działaniach. Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu współpracuje z MOPS w Elblągu, od pracowników socjalnych otrzymujemy zgłoszenia osób, którym potrzebne jest wsparcie wolontariusza. Współpracujemy z Departamentem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta, Miejskim Rzecznikiem Konsumentów oraz Strażą Miejską.

Zgłaszają się do pomocy wolontariusze naszego Centrum, jak i osoby z grupy Widzialna Ręka – Elbląg, którą moderujemy. Wolontariusze prócz robienia zakupów, wykupują też leki, a jak jest potrzeba, odbierają receptę od lekarza. Wyposażeni są w maseczki, rękawiczki i płyny dezynfekujące. Nie wchodzą do domów, starają się, aby kontakt z seniorami był jak najbardziej ograniczony, aby nie stanowić dla nich zagrożenia.

Akcja pomocowa jaka została zorganizowana dała szansę na stworzenie systemu wspierania osób starszych, niepełnosprawnych, niesamodzielnych w tym wyjątkowo trudnym dla nas wszystkich czasie, w pełni wykorzystując potencjał lokalnych służb społecznych oraz pobudzenie aktywności obywatelskiej. Tylko dzięki zbudowaniu lokalnej koalicji wolontariatu była możliwość na stworzenie jeszcze lepszych warunków dla zorganizowania tego wyjątkowego wolontariatu

Samotne, zaniepokojone, starsze osoby bardzo potrzebują teraz pomocy, w czasie trwania pandemii koronawirusa. W okazywaniu wsparcia starszym osobom kluczo-

wą sprawą jest zrozumienie sytuacji, w jakiej senior się znajduje. Nasze Stowarzyszenie już od kilku miesięcy prowadzi akcję pomocową na rzecz seniorów i osób samotnych, na terenie miasta w czasie trwania pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. RCW w Elblągu udostępniło informację w mediach, w których podane są numery kontaktowe do koordynatorów wolontariatu. Każdy kto ma potrzebę porozmawiać z drugim człowiekiem, ale z powodu epidemii nie ma obok nikogo, z kim mógłbyś podzielić się swoimi niepokojami, przemyśleniami lub potrzebuje informacji może się z Nami skontaktować.

Zainteresowani dzwonią żeby po prostu porozmawiać, popowiadają. Te osoby potrzebują kontaktu nie tylko wtedy, kiedy jest kwarantanna. Ale teraz, kiedy nie mogą nawet spotkać się z koleżankami przy kawie czy ciastku, są pozostawione same sobie w czterech ścianach, z telewizją, w której cały czas słyszą o jednym i tym samym. To duchowe wsparcie jest niezwykle potrzebne i dużo więcej znaczy dla tych osób niż wsparcie np. w zakupach. W sytuacjach, gdy nie jesteśmy w stanie pomóc, kierujemy rozmówcę do innych instytucji.

Straż Miejska w Elblągu

Dnia 4 maja 2020 na profilu społecznościowym Facebook został ogłoszony konkurs plastyczny dla dzieci do lat 8 pod hasłem „Zły koronawirus”. Zadaniem uczestników było wykonanie pracy plastycznej przedstawiającej sposób walki z koronawirusem i opatrzonej dowolnym hasztagiem #zostanwdomu, #myjęce, #krzyjosiusta. Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród zostało dokonane w Dzień Dziecka, tj. 1 czerwca 2020 r. Finałowe prace konkursowe trafiły na wystawę w Urzędzie Miejskim w Elblągu.

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu

Centrum realizuje akcję, której celem jest szczerze maseczek ochronnych dla seniorów, wolontariuszy. Od marca panie z grupy wolontariuszy poświęcają swój czas i szycją

maseczki w domowych zaciszach zachowując wszystkie normy bezpieczeństwa. Kobiety z wielkim sercem i krawieckim fachem w rękę! Wszyscy wiemy, że zapotrzebowanie na środki ochrony osobistej jest ogromne. Ogromne jest też zaangażowanie naszych wspaniałych wolontariuszek!

Przy akcjach takich jak ta, najważniejsza jest dobra współpraca. Jedni odpowiedzialni są za dostarczenie materiału, kolejne osoby kroją wzory maseczek, a jeszcze inne je szycją oraz odbierają z różnych punktów miasta uszyte maseczki. Oczywiście z zachowaniem odpowiednich środków bezpieczeństwa dlatego wolontariuszka szyje maseczki w swoim domu.

Maseczki, które szycją nasze wolontariuszki trafiają przede wszystkim do seniorów, wolontariuszy oraz różnych organizacji, szpitali, które wykazują takie zapotrzebowanie z całej naszej okolicy, a wiadomo ono ciągle rośnie. Dotychczas w ramach akcji przekazano nam blisko tysiąc uszytych maseczek, które zostają rozdysponowane za pośrednictwem wolontariuszy na bieżąco. Imponujące jest zaangażowanie w akcję i chęć niesienia pomocy. To ważne, że w trudnych chwilach tak wiele osób chce i umie działać wspólnie na rzecz innych. Co dzień mamy sygnały od osób chcących włączyć się w działania, darczyńców przekazujących materiały.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Elblągu

„Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina” to hasło przewodnie tegorocznych Dni Rodziny, które rozpoczynają się 15 maja. Uczniowie zespołu edukacyjno-terapeutycznych z klasy I a, IV/Va, VIII c SP i uczęszczający do świetlicy szkolnej przygotowali z tej okazji krótki filmik „Najlepsza drużyna to nasza rodzina”.

Gmina Lidzbark Warmiński:

Konkurs „Epidemiczny czas łączy nas”
Forma: krótki film lub zdjęcie „Obraz rodziny podczas pandemii koronawirusa

ukazujący relacje rodzinne, pozytywne wartości ze wspólnie spędzanego czasu”.

Centrum Kultury i Turystyki

w Mragowie:

#zostanwdomu i TANCZ! Wirtualne zajęcia tańca współczesnego oraz lekcje breakdance.

#zostanwdomu i TWÓRZ! Twórcze działania plastyczne. Publikacja własnych filmów DIY – zrób to sam – z pomocą, których można wykonać przepiękne papierowe zwierzęta: lwy, słonie, pajaki, sępy, i wiele innych.

#zostanwdomu i ZOBACZ! Wirtualna galeria w której prezentujemy twórczość członków pracowni malarskiej Centrum Kultury i Turystyki.

Przedszkole ner 1 „Stokrotka”

w Mragowie

Rozgrywanie rodzinnych gier planszowych „Kto zostanie mistrzem” – gryplanszowe Pokaz mody „Moda rodzinna”.

Wykonywanie instrumentów muzycznych, gra na wykonanych instrumentach – „Koncert rodzinny”.

Zabawy z cieczą nieniatonowską „Ciekawa ciecz” Zob. <https://youtube.com/watch?v=jH5sVjGXjYQ>

Odgadywanie smaków: „Odgadujemy, co jemy”.

Rodziny teletuniej „Co wiem o swojej rodzinie”.

Wykonanie drzewa genealogicznego „Moja rodzina”.

Szkola Podst. nr 4 w Mragowie

Profilaktyka w czasie pandemii: Uświadamianie o przestrzeganiu zasad higieny, potrzebie pozostania w domu. Umieszczenie materiałów na stronie szkoły. Przesyłanie wiadomości dla uczniów, rodziców.

Bieżące rozwiązywanie problemów uczniów i rodziców związanych ze zdalnym nauczaniem, obowiązkiem przebywania w domu. Rozmowy telefoniczne pedagogów szkolnych, wychowawców, Dyrekcji szkoły z ro-

dzicami. Rozmowy telefoniczne i korespondencja e-mail z uczniami przez pedagogów szkolnych.

Udostępnianie rodzicom, uczniom materiałów edukacyjno-wspierających na stronie internetowej szkoły oraz w dzienniku elektronicznym: „Jak uczyć się w domu”, „Jak być bezpiecznym w sieci”, „Sposoby na odraǳowanie i poprawę samopoczucia”, „Światowy Dzień Świadomości Autyzmu”, „Jak pomagać dzieciom w nauce zdalnej w domu”, „Wskazówki na zaopiekowanie się sobą, odraǳowanie i poprawę samopoczucia”, „Jak pomóc dziecku być bezpiecznym w sieci”, „Jak rozmawiać z dzieckiem o koronawirusie”, „Jak aktywnie i ciekawie spędzać czas wolny z dziećmi w domu”, „Wracamy do gier rodzinnych z czasów dzieciństwa rodziców” – zachęcanie do takiej formy wspólnego spędzania czasu.

Wspieranie rodzin we współpracy z instytucjami wspierającymi: powiadomienie rodziców telefonicznie oraz umieszczenie materiału na stronie szkoły o skorzystaniu w MOPS Mragowo z bonu żywnościowego (dla rodzin, których dzieci korzystały w szkole z dofinansowania do obiadów w szkole).

Powiadomienie na stronie szkoły o pomocy psychologicznej przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Mragowie i infolinię udostępnioną przez Polskie Towarzystwo Psychologiczne.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna skierowana do uczniów i rodziców. Konsultacje telefoniczne i e-mailowe z pedagogami szkolnymi.

Prowadzenie rozmów telefonicznych z uczniami oraz korespondencji e-mailowej. Uwrażliwianie uczniów, żeby dzwoniли do swoich babć i dziadków, żeby z nimi rozmawiali, pisali e-maile.

„Świąteczny challenge – zrób dobry uczynek i zaskocz rodziców”. Skierowanie do uczniów propozycji w zabawie rodzinnej.

Uczniowie mieli podczas przerwy świątecznej robić dobre uczynki dla swoich bliskich i ich pozytywne zaskakiwać. Informacje zwrotne mają zostać przesłane do pedagoga szkolnego.

Wspieranie uczniów, rodziców, udzielanie poradnictwa wychowawczo-pedagogicznego. Kontynuowanie wspierania uczniów, rodziców przez pedagogów szkolnych, wychowawców klas, nauczycieli, specjalistów.

Konkurs graficzny: „Będzie dobrze – bo w Rodzinie jest moc”. Należy narysować plakat lub wykonać go na komputerze zgodnie z tematyką konkursu. Dwie kategorie wiekowe klasy 0-3 i 4-8. Prace uczniowie przesyłają dla pedagogów szkolnych na adres e-mail. Wyróżnione plakaty zostaną umieszczone na stronie szkoły i na stronie internetowej Mrągowa Miasto Ludzi Aktywnych.

Konkurs literacki: „Będzie dobrze – bo w Rodzinie jest moc”. Konkurs na wiersz lub bajkę. Dwie kategorie wiekowe klasy 0-3 i 4-8. Prace uczniowie przesyłają dla pedagogów szkolnych na adres e-mail. Wyróżnione prace zostaną umieszczone na stronie szkoły i na stronie internetowej Mrągowa Miasto Ludzi Aktywnych.

Przedszkole Publiczne nr 2 „Bajka” w Mrągowie

Razem tworzymy, razem gramy – miło w rodzinie czas spędzamy. Konkurs na najciekawszą grę rodzinną (w formie zdjęć). „Lapbook”. Rodzinne tworzenie lapbooka jako swego rodzaju obrazkowej mapy myśli, na której dziecko umieszcza materiały na dany, interesujący je temat. „Mały Master Chef”. Prezentacja przygotowanych rodzinnie ulubionych potraw (w formie zdjęć).

„Domowa orkiestra”. Rodzinne muzykowanie z wykorzystaniem wcześniej wykonanych instrumentów muzycznych oraz akcesoriów gospodarstwa domowego (w formie filmików).

„Kreatywna kwarantanna”. Konkurs

na nudę – najciekawsze pomysły gier, zabaw i innych form spędzania czasu podczas kwarantanny, poprzez przesłanie zdjęć.

Modzieżowy Dom Kultury w Mrągowie

Rodzinne treningi zdalne „Ćwiczy i tańczy cała rodzina”. Zestawy ćwiczeń przekazywane zdalnie w grupach na facebooku, angażujące całe rodziny do wspólnego spędzania czasu i poznawania dziecięcej pasji. Zdjęcia i filmiki uczestnicy z rodzicami przesyłają w informacji zwrotnej lub umieszczają na grupie.

„Świąteczna Kartka Wielkanocna”. Przesyłanie zdjęć świątecznych, z których powstała kartka świąteczna MDK jako wyraz „żywych życzeń”.

Konkurs plastyczny „Wiosna aż do Ty”. Wykonanie prac o tematyce wiosennej ze zwrotem uwagi na rodzinne spędzanie czasu w obecnej sytuacji.

Nidzica

Konkurs literacki

1. „Obraz rodziny w czasach pandemii. Odpowiedzialność i troska w rodzinie”.
2. „Świat rodzinnych wysp”.
3. „Pozytywne skutki kwarantanny – wspólny czas w domu łączy rodzinę”.
4. „Razem przeciwko koronawirusowi – zostajemy w domu”.
5. „Mów NIE! Wirusowi”.

Konkurs na filmik

1. „Jestem bohaterem własnego domu”.
2. „Zostańmy w domu i ugotujmy rodzinie coś razem – domowy Master Chef Junior”.
3. „Co robimy w czasie kwarantanny”.
4. „W jaki sposób chronić się przed zakażeniem?”

5. Promocja hasła „Pozostań w domu”. Wywiady: Wnuczek z babcią itp.

Sąsiedzkie wsparcie – Wszyscy sąsiedzi wychodzą na balkon i śpiewają.

Kino na kwarantannie. Wyświetlanie filmów o tematyce rodzinnej na osiedlach, oglądanie z balkonów.

Konkurs na najlepszą stylizację z maseczką w roli głównej „Kwarantanna dzień 54”.

Rodzina domówka – Selfie na koronawirusie.

Nagranie piosenki o koronawirusie: „Wspólna piosenka na kwarantannie o koronawirusie”.

Orzysz

Grupa Wsparcia Koronawirus (Orzysz)

- Wsparcie logistyczne dla osób potrzebujących,
- Pomoc w załatwianiu bieżących spraw
- Wsparcie emocjonalne
- Wsparcie informacyjne

Kampanie informacyjne (internet, fb, ulotki w miejscach publicznych, kontakt telefoniczny)

- Radzenie sobie ze stresem w obliczu pandemii,

- Zapobieganie przemocy
- Dbanie o zdrowie

- Zabezpieczenie w żywność – Dostarczenie niezbędnych produktów spożywczych

- Świadczenie usług opiekuńczych – Objawianie opieki osób zależnych, szczególnie w sytuacji pandemii koronawirusa

- Poradnictwo socjalne – Telefoniczne poradnictwo pracowników socjalnych

Pasłęcki Ośrodek Kultury

1. W związku z odwołaniem planowanych wydarzeń w ramach Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny Pasłęcki Ośrodek Kultury zaprasza do wzięcia udziału w konkursie fotograficznym pod hasłem „Rodzina w czasie pandemii”.

Celem organizacji konkursu jest upowszechnianie fotografii, zainspirowanie uczestników do twórczych poszukiwań oraz ukazanie jak w tych trudnych czasach spędzamy czas, jak wygląda nasze życie kulturalne, uprawianie sportu, życie w domach, czy codzienne życie zawodowe.

2. Zapraszamy 12 maja do obejrzenia filmów z Warmińsko-Mazurskich Dni

Rodziny organizowanych przez Pasłęcki Ośrodek Kultury w poprzednich latach oraz filmów podsumowujących naszą działalność, wśród których odnajdziemy wspomnienia z imprez związanych z Warmińsko-Mazurskimi Dniami Rodziny.

Gmina Piecki

Inauguracja XXII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny pod hasłem „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”.

Parafia M.B. Różańcowej w Pieckach
MSZA ŚWIĘTA
- 15 maja 2020 r. godz. 14.00

Intencja:
„Prosimy o zdrowie i błogosławieństwo

Boże dla pracowników i wolontariuszy pomocy społecznej oraz Rodzin objętych wsparciem”. Z tej okazji przygotowany też został okolicznościowy śpiewnik.

Piecki

Tutejszy GOPS skierował Pismo do rodzin Drodzy Rodzice - Kochane Dzieci

Maj, to szczególnie piękny miesiąc w którym budzi się do życia przyroda, kwitną kwiaty, możemy wsłuchiwać się w śpiew ptaków i podziwiać wspaniałe krajobrazy. Spędzając czas w rodzinach, mamy szczególną okazję cieszyć się sobą i wspólnie podziwiać piękno przyrody. Na przełomie maja i czerwca organizowane są Warmińsko-Mazurskie DNI RODZINY, które w 2020 roku obchodzimy pod hasłem: „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”.

Niestety, ze względu na utrzymującą się sytuację epidemiologiczną w naszym kraju i odwołanie wszelkich wydarzeń typu festyny, konferencji itp., obchody Dni Rodziny możemy organizować wyłącznie z wykorzystaniem narzędzi internetowych bądź indywidualnie w Rodzinach.

W związku z tym, wspólnie z asystentami rodzin przygotowaliśmy dla Państwa praktyczny pakiet pod hasłem „Dni Rodziny – w gronie rodziny”.

W pakiecie tym przekazujemy do zapoznania się i wykorzystania min. Biuletyn z ob-

chodów Dni Rodziny (z poprzednich lat), maseczki ochronne uszyte przez pracowników GOPS, oraz list skierowany do Rodzin od Pani Jolanty Ciesiulewicz, asystenta rodzin, do którego dołączone są ciekawe materiały informacyjno-edukacyjne nt. bezpieczeństwa i organizacji czasu wolnego. Zachęcamy również do zapoznania się z informacjami na temat ogłoszonych konkursów dla rodzin, na stronie internetowej: gopsiecki@wp.pl.

Aby podkreślić, jak ważni jesteście dla nas i jak ważne jest wspólne spędzanie czasu wolnego przy różnych okazjach np. podczas spaceru, gotowania obiadu, czy modlitwy, przekazujemy tekst pięknej pieśni pt. „Modlitwa za Rodzinę”, którą zachęcamy do wspólnego odsłuchania i obejrzenia prezentacji wpisując w Google: pieśń-modlitwa za rodzinę – youtube.

Chciałam też przekazać Wam, Kochani, że w dniu 15 maja 2020 r. o godz. 14.00 w kościele p.w. MB Różańcowej w Pieckach odprawiona będzie Msza święta z intencją o zdrowie i błogosławieństwo Boże dla nas wszystkich, a szczególnie dla Rodzin w tym trudnym okresie pandemii.

Wierząc w moc pozytywnego słowa, wzajemnego szacunku i przyjaźni, życząc Wam, Kochani, aby ten czas wspólnie spędzany w domach przyczynił się do budowania pięknego, trwałego „mostu międzyludzkiego” łączącego „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzinę”.

Z wyrazami szacunku i uznania za wasz trud rodzicielski serdecznie pozdrawiam:

Teresa Nowacka

- Kierownik GOPS w Pieckach
(wiceprzewodnicząca Rady ds. Rodzin
Województwa Warmińsko-Mazurskiego)

Piecki

„Dni Rodziny w Gronie Rodziny”

List do Rodzin

Asystentów Rodzin

Drodzy Rodzice i dzieci.

Ze względu na utrzymujący się stan epidemii w naszym kraju odwołano wszystkie wydarzenia stacjonarne w ramach XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Chcielibyśmy wesprzeć Państwa w tym trudnym czasie, w którym na nowo uczymy się życia w rodzinie. Wykorzystajmy ten czas na budowanie i pielęgnowanie relacji rodzinnych, spróbujmy odnaleźć radość z bycia razem, w tym celu przekazujemy praktyczny pakiet zawierający materiały o tematyce profilaktyczno-edukacyjnej dla dzieci i dorosłych, mamy nadzieję, że każdy znajdzie coś dla siebie. Zachęcamy państwa do zapoznania się z treścią materiałów oraz wykorzystania ich w codziennym życiu.

W ramach zapobiegania i zwalczania COVID-19 dołączamy również maseczki ochronne wielokrotnego użytku uszyte przez pracowników GOPS w Pieckach.

Serdecznie pozdrawiamy

Piecki

Praktyczny Pakiet: „Dni Rodziny w Gronie Rodziny”.

W związku z utrudnionym pomaganiem w okresie pandemii COVID-19, brakiem kontaktów osobistych oraz w trosce o dobro i bezpieczeństwo rodzin z dziećmi, przygotowaliśmy pakiet zawierający materiały edukacyjno-profilaktyczne dla dzieci i dorosłych. Pakiet ma na celu wykorzystanie czasu na budowanie i pielęgnowanie relacji rodzinnych, odnalezienia pozytywnych stron w byciu razem.

Pakiet zawiera:

1. Ulotka „Dbam o swoje bezpieczeństwo”
2. Ulotka „Smartfon, czy i jak mam korzystać?”
3. Ulotka „Co mnie interesuje?”
4. Ulotka „Z mamą i tatą jest najpiępiej”
5. Ulotka „Mamy czas na rozmowę”
6. Ulotka „Tak wiele możemy wspólnie”
7. Ulotka „Nowe zagrożenia w sieci”
8. Ulotka „Pomagam, reaguję”
9. Ulotka „Przemoc, jak ją rozpoznać?”
10. Ulotka „Dopalacze, czemu są tak niebezpieczne”

11. Ulotka „Jak rozmawiać z dzieckiem o dopalaczach?”
12. Ulotka „Moje dziecko i przemoc”
13. Ulotka „Jak pomagać dzieciom?”
14. Ulotka „W ciąży mądrze decyduję o przyszłości dziecka”
15. Ulotka „Nie skazuj bliskich na taki los!”
16. Ulotka „Przemoc w domu, jak zmienić swoją sytuację?”
17. Ulotka „Alkohol może rodzić przemoc!”
18. Ulotka „Stop Przemoc – pierwszy raz to o jeden raz za dużo”
19. Ulotka „Już jestem bezpieczna”
20. Ulotka „Cyberprzemoc – Ciebie może śmieszyć, innych dotknąć”
21. Ulotka „Czy dzielić się wszystkim w internecie?”

Dodatkowo załączono wykaz z linkami do stron internetowych z zabawami dla dzieci i młodzieży, „Biuletyn” Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny oraz maseczki ochronne.

Kolejne inicjatywy GOPS w Pieckach

Konkurs literacki lub plastyczny, wideo-relacja bądź fotorelacja „Dni Rodziny w gronie rodziny – Jak spędzamy czas z rodziną w czasie pandemii”

Tele-warsztaty krawieckie z asystentem rodziny: „Pomagam i chronię rodzinę”

Instruktarz życia maseczek ochronnych „Zdrowa rodzina – szczęśliwa rodzina”

Kampania profilaktyczno-wychowawcza skierowana do rodzin w ramach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej „Rodzina mamy czas na rozmowę”.

Zakupienie broszur o tematyce związanej ze spędzaniem czasu wolnego w rodzinie oraz prawidłowych relacji rodzinnych „Tak wiele możemy wspólnie”.

Gmina Srokowo

Promocja na stronie internetowej GOPS i portalu społecznościowym KIS oraz partnerów / szkoła, GOK:

1. Prezentacja literatury o tematyce rodzinnej (różne formy) – tworzenie listy polecańych publikacji z krótkim opisem lub recen-

zją. Można umieszczać również ciekawe artykuły z prasy lub wyszukane z internetu.

2. Wideo-prelekcje/wideo-wykłady przygotowane przez specjalistów zajmujących się sprawami rodzin.

3. Polecanie filmów rodzinnych do wspólnego oglądania przez rodzinę – tworzenie listy polecańych filmów z krótkim opisem/rezencją, np. filmy polecane w tym miesiącu.

4. Umieszczenie banneru z hasłem promującym aktywną i zdrową rodzinę, który będzie zmieniany 4 razy w miesiącu. Na zmianę można również zamieścić baner na temat ludzi starszych lub osób niepełnosprawnych.

5. Popularyzacja piosenek i muzyki promującej hasło: „Młodość, Miłość, Małżeństwo, Rodzina” poprzez zamieszczenie ich na portalu społecznościowym.

6. Propozycja uruchomienia bloga pt. Rodzina – tj. internetowego dziennika, prowadzonego przez regularne publikowanie wpisów tematycznych dotyczących funkcjonowania rodziny.

Tydzień Rodziny w Szkole Podst. w Srokowie

Przez pięć dni w tygodniu na szkolnej stronie internetowej publikowane były informacje i materiały, tj. gry, filmy, aplikacje związane z tematyką danego obszaru. Poruszono tematy związane z prawami dziecka, sytuacją innych dzieci na świecie, informacjami jakie możemy czerpać od najbliższych, sposoby wspólnego spędzania czasu z rodziną, polecano literaturę związaną z rodziną, zabawne historie czym jest rodzina w oczach najmłodszych.

Aby przybliżyć uczniom tematykę związaną z rodziną, podzieliliśmy tydzień na 5 obszarów tematycznych: **Magia Rodziny** (Czym jest rodzina, Struktura rodziny, Jak rodzinę postrzegają dzieci, Artykuł „Po co nam rodzina”, Aplikacja związana z rodziną), **Rodzice na medal** (Kim są rodzice?, Dzień Matki – co to za święto, jaka jest jego historia, Dzień Ojca

– historia, jak wygląda w innych krajach, Zaprezentowane zostały pomysły na zabawy i aplikacje związane z tematyką rodziców). **Nie ma jak rodzeństwo** (Istota relacji z rodzeństwem, Pomysły na wspólne zabawy, Propozycje książek związanych z tematyką rodzeństwa), **Kochani dziadkowie** (Historia Dnia Babci i Dnia Dziadka, Czym mogą nas zaskoczyć Dziadkowie, Dziadkowie jako źródło informacji, Kim są Dziadkowie oczami dzieci – filmy, Artykuł „Po co dziecku babcia i dziadek”), **Dzień dziecka** (Zamieszciliśmy informacje dotyczące praw dziecka, Historia Dnia Dziecka, Aplikacja zawierająca informacje o dzieciach, które zmieniły świat, Nauczyciele szkoły przygotowali specjalne życzenia dla uczniów w postaci filmu niespodzianki).

We współpracy z GOPS w Srokowie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowano konkurs dla uczniów naszej szkoły, włączając dzieci uczęszczające do przedszkola. Zadanie konkursowe dla dzieci przedszkolnych oraz zerówki polegało na wykonaniu pracy plastycznej na temat „Moja rodzina w czasie pandemii”. Zadanie konkursowe dla klas I-IV polegało na wykonaniu pracy plastycznej na temat „Wspólne spędzanie czasu z rodziną w czasie pandemii”. Zadanie konkursowe dla klas V-VIII polegało na opracowaniu wypowiedzi literackiej na temat „Jak rodzinie spędzimy czas po zakończeniu pandemii”.

Gmina Wydminy

Komunikacja z klientami. Obecny stan epidemiologiczny oraz związany z nim dyskomfort może powodować napięcie i trudności w życiu codziennym. W związku z powyższym zmieniono formę komunikacji z klientami i uruchomiono w godz. 8 00 - 15 00 od poniedziałku do piątku inną formę wsparcia rodzin w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Prze-

mocy w Rodzinie. W obrębie tych działań pracuje pięciu specjalistów oraz dwóch pracowników socjalnych, a także prawnik. Prowadzone są konsultacje telefoniczne i udzielane porady psychologiczne oraz wsparcie terapeutyczne za pomocą komunikatorów społecznościowych

- Konkurs plastyczny
1. „Wirusa w koronie kredką przegonię”.
 2. „Mój ręce, chronię życie, chronię siebie, chronię swoich bliskich”.
 3. „Razem przeciwko koronawirusowi - zostaliśmy w domu”.
 4. „Zostań w domu”.
 5. „Epidemia szaleje na zewnątrz, a Ty z rodziną w środku”.
 6. „Moja rodzina została w domu”. Konkurs fotograficzny

Zestawienie pomysłów ROPS

Organizacja webinarów:

„Dom tam, gdzie rodzina twoja”:

- radzenie sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi, np: nowe obowiązki rodziców w nowych czasach; – skuteczne metody komunikacji w czterech ścianach (z dzieckiem); – co robić, żeby dziecko słuchało; – konstruktywne spędzanie czasu wolnego w domu; – sposoby unikania niebezpiecznych zachowań (przemoc, picie) itd.

Banki pomocy sąsiedzkiej/rodzinnej „STOP SAMOTNOŚCI”. W każdej gminie/czy na stronie każdej gminy można założyć banki pomocy sąsiedzkiej/rodzinnej – we współpracy w OPS-ami – np. na ul. Korczaka mieszka samotna pani, której trzeba zrobić zakupy – szukamy wolontariuszy z ul. Korczaka itd.

Nagranie filmiku-sklejki od instytucji. Pracownicy przebywający „na posterunku” w pracy mówią: cały czas jesteśmy tu dla was, nie zostajemy w domu, zapominając o was i waszych potrzebach....zadzwoń, napisz, zapytaj, pomożemy Udestępienie filmiku na stronach internetowych instytucji oraz w innych mediach

Pomoc materialna. Włączenie dotychczasowych organizatorów i przeznaczenie choć części zaplanowanych środków na Dni Rodziny jako akcję konkretną, materialnej pomocy, gdzie będą max. 4/5 możliwości wsparcia do wyboru, np.

- posiłki ze stołówek po niskich kosztach,
- zniżki na towary/usługi dla najbardziej potrzebujących rodzin,
- konkursy dla dzieci z nagrodami

Konkursy:

1. Konkurs plastyczny - tematyka różna np. „Wakacje z rodziną” – technika pracy dowolna, cała rodzina tworzy pracę plastyczną, która może być np. zeskanowana.
- wykonanie plakatu reklamującego życie rodzinne – konkurs na najlepszy plakat. Technika dowolna.
2. Konkurs literacki - konkurs recytacji wierszy lub fragmentu literatury, dotyczący tematyki związanej z wartościami rodzinnymi, nagranie można nagrać i wysłać internetowo do odsłuchu.
- Konkurs I: na napisanie najlepszego eseju o tematyce – wartości rodzinne – pracę zgłaszane w pliku tekstowym zdalnie. Ilość stron dowolna. Komisja oceni prace.
- Konkurs II: napisanie własnego wiersza o tematyce rodzinnej, komisja wybierze najlepszy wiersz, może być w pliku tekstowym lub do odsłuchu.
3. Konkurs muzyczny I- zgadywanki utworów muzycznych – powiązanych z tematyką rodzinną, nagranie utworów do odsłuchu i zgadywanie „na czas”.
- II - nagranie piosenki o tematyce rodzinnej, przysłanie melodii czy zaśpiewanego utwo-

ru własnego lub interpretacji piosenki na nośnik audio lub w pliku do odsłuchania.

4. Konkurs on-line – zgadywanka tj. uczestnicy rodziny losują pytania o tematyce różnej, luźno powiązanej z tematyką rodzinną, drobne nagrody za uczestnictwo, pytania losowanie i odpowiedzi – połączenie zdalne.
5. Konkurs na rękodzieło rodzinne – wykonanie pracy wspólnie z rodziną, rodzina wykonuje własnoręcznie wg własnego pomysłu dzieło, tematyka związana z rodziną (np. rzeźby, uszyte dzieła, wykonanie z papieru, metalu, tworzywa itp.), pracę dokumentujemy fotograficznie – zdjęcie wysyłane on-line.
6. Konkurs fotograficzny – „Rodzina w obiektywie”, zdjęcia rodzinne, ale też osadzone w plenerze. Komisja wybierze zwycięskie foto.
7. Konkurs na najlepszy filmik – rodzinny (wesół filmik o życiu rodziny – może być przez pryzmat „krzywego zwierciadła”, z humorem). Komisja wyłoni najlepszy filmik.
8. Ogłoszenie konkursu na najlepszą animację domową – co rodziny mogą robić same dla siebie albo dla innych rodzin mimo ciężkich czasów?

Katolickie Stow. „Civitas Christiana”

Oddział w Kętrzynie

Wydanie okolicznościowego zeszytu z materiałami nawiązującymi do hasła Dni

Rada ds. Rodzin Wojew. Warm.-Maz.

Opracowanie linków artykułów wprowadzających w tematykę Dni Rodziny;
Opracowanie antologii przysłów, sentencji, aforyzmów nawiązujących do poszczególnych elementów hasła Dni Rodziny;
Opracowanie antologii piosenek o miłości, małżeństwie i rodzinie.

Promujemy wspaniałych nastolatków!

W dniach między 08.06 a 26.06.2020 odbyły się eliminacje **XXVI Ogólnopolskiej Edycji Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”** za pośrednictwem kart zgłoszeniowych. Województwo Warmińsko-Mazurskie reprezentowało siedmioro wolontariuszy – są to Laureaci Lokalnych Edycji Samorządowych:

1. **Gajo Sandra** – Powiat Mrągowski
2. **Kłosowski Michał** – Powiat Ostródzki
3. **Kulesza Michalina** – Gmina Ostróda
4. **Kietlińska Zuzanna** – Ostróda
5. **Nieciecka Karolina** – Elbląg
6. **Pulka Wiktoria** – Pasłęk
7. **Sycz Maria** – Bartoszyce

Organizatorem Ogólnopolskiej Edycji Konkursu jest Fundacja Świat na Tak w Warszawie. Jury XXVI Edycji Ogólnopolskiej wyłoniło 8 Laureatów i przyznało Tytuł „**Wspaniały Polski**”.

Jednym z Laureatów – jest **Michał Kłosowski** – reprezentujący Powiat Ostródzki. Michał został Nominowany do Konkursu Ośmiu Wspaniałych przez Opiekunów Klubu Ośmiu Internatu Zespołu Szkół Zawodowych im. Sandora Petofi w Ostródzie.

Z poważaniem
Jolanta Dakowska
 Warmińsko-Mazurski Lider
 Młodzieżowego Wolontariatu

Ostróda, lipiec 2020 r.

Koordynatorzy XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w 2021 roku – POWIATY, MIASTA I GMINY (stan na 6.IV.2021)

POWIAT/GMINA/ MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA PODMIOTU	KOORDYNATOR w Gminie / Powiecie	ADRES	TELEFON	E-MAIL
1. BARTOSZYCKI	Starostwo Powiatowe	Katarzyna Basak	11-200 Bartoszyce ul. Grota Roweckiego 1	695 726 837	basak.katarzyna@swiat.bartoszyce.pl
BARTOSZYCE- miasto					
GÓROWO ILAWECKIE - gmina	Urząd Gminy	Magdalena Szwed	11-220 Górowo ul. Kościuski 17	516 360 995	m.szwed@cus-gorowilaweckie.pl
BARTOSZYCE- gmina					
BISZTINEK - gmina					
GÓROWO ILAWECKIE	Urząd Miasta	Roman Petrecki	11-220 Górowo Plac Batowsky 18	88 754 86 80	rompet@interia.pl
SEPOL - gmina					
2. BRANIEWSKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Mirosława Caban	14-500 Braniewo Plac J. Piłsudskiego 2	55 644 29 55	pcp@pcpbraniewo.pl
BRANIEWO - gmina					
BRANIEWO - miasto	Miejski Ośrodek pomocy Społecznej	Izabela Rapiła	14-500 Braniewo ul. Piłsudskiego 1	55 506 54 45	irapiła@mgps.braniewo.pl
FROMBORK - miasto i gmina	Urząd Miasta i Gminy	Janina Jachnowicz	14-530 Frombork ul. Nijńska 58	55 243 75 35	mgops@rombork.pl
LELKOWO - gmina					
PENIEŻNO - miasto	Urząd Miasta i Gminy	Wanda Kuca	14-520 Piętniętno ul. Kościuski 21	668 475 541	wandakuca@gmail.com
PŁOSKINA - gmina					
WILCZETA - gmina					
3. DZIAŁDOWSKI					
DZIAŁDOWO - miasto	Urząd Miasta	Katarzyna Janke	13-200 Działdowo ul. Żemkowska 12	23 698 15 62	caop@dzialdowo.pl
DZIAŁDOWO - gmina	Gmina Działdowo	Justyna Kosińska	13-200 Działdowo ul. Kościuski 10	23 697 07 54	promocja@ugdialdowo.pl
ILKOWO-OSADA - gmina	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Maciej Wagner	13-240 Ilkowo-Osada ul. Wyzwolenia 5	23 654 10 14 wew. 45	maciej.wagner@ugilowo-osada.pl

POWIAT/GMINA/ MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA PODMIOTU	KOORDYNATOR w Gminie / Powiecie	ADRES	TELEFON	E-MAIL
LUDZBARK					
PLOŚNICA – gmina	Urząd Gminy	Stanisław Godlewski	13-206 Płońska ul. Dworcowa 32	507 128 055	a.lipniska@ploznica.pl
RYBNO – gmina					
4. ELBLĄSKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Magdalena Szanigowska	82-300 Elbląg ul. Komarńskiego 40	55 233 62 82	sekretariat@pcpr-elblag.pl
ELBLĄG – gmina					
GODKOWO – gmina					
GRONCOWO ELBLĄSKIE					
MARKUSY – gmina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Magdalena Ziemińska	82-325 Markusy Markusy 68/2	55 237 06 81	psmarkusy@wp.pl
MILEWO – gmina					
WYNAR – miasto	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Jadwiga Piakarska	14-420 Młynary ul. Dworcowa 25	55 248 63 74 602 306 146	mgops.mlynary@gmail.com
PASŁĘK – miasto	Pasiecki Ośrodek Kultury	Jarosław Koszyra	14-400 Pasiek pl. Św. Wojciecha 5	795 587 345	muryk@pkpasiek.pl
RYCHLIK – gmina					
TOŁKICHO – gmina					
5. ELCKI					
ELK – miasto	Miasto Elk	Irena Katarzyna Połdecka Wojciechowska	19-300 Elk ul. Piłsudskiego 2	87 732 62 63 87 732 62 64	l.podluckska@um.elk.pl ag.wojciechowska@um.elk.pl
ELK – gmina					
KALINOWO – gmina					
PROSTKI – gmina	Urząd Gminy	Arleta Ekstowicz	19-335 Prostki ul. 1 Maja 44B	87 611 28 56	ar.eta.ekstowicz@prostki.pl
6. STARE LUCHY – gmina					
GIZYCKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Marek Trypuć	11-500 Gizycko ul. Śmiełka 5	87 429 10 89	sp@pcpgizycko.pl
GIZYCKO – miasto					
GIZYCKO – gmina					
KRUKIANKI – gmina					
MILKI – gmina	Ośrodek Kultury	Milena Machefko	11-513 Miki ul. Szkolna 3	87 555 90 50	m.machefko@gopsmilki.pl
RYN – miasto	Regionalny Park Edukacji, Kultury i Turystyki	Maria Tuczyska	11-520 Ryn ul. Kopernika 16	87 737 50 40 513 549 356	mgbyn@wbp.olsztyn.pl

POWIAT/GMINA/ MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA PODMIOTU	KOORDYNATOR w Gminie / Powiecie	ADRES	TELEFON	E-MAIL
WYDMINY – gmina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Dorota Jabuz	11-510 Wydminy Plac Rynek 1/4	501 213 972	d.abuz@wydminy.pl
7. GORDAPSKI	Starostwo Powiatowe	Magdalena Mackiewicz	19-500 Goldap ul. Król 1	87 615 44 16	magdalena.mackiewicz@powiatgoldap.pl
DUBENINKI – gmina					
GORDAP – miasto					
BANIE MAZURSKIE					
8. ILAWSKI					
ILAWA – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Wioletta Nastaj	14-200 Ilawa ul. Grunwaldzka 6a	89 649 9721	ddps@mops.ilawa.pl
LUBAWA – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Emilia Zdrzonowska	14-260 Lubawa ul. Rzepirowskiego 9 A	89 645 28 55	mops@lubawa.pl
KISIELCE	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury	Mariusz Gońkowski	14-220 Kisielce ul. Polna 1	514 195 633	dyrektor@mgok.kisielce.pl
LUBAWA – gmina					
SUSZ – miasto					
ZAŁEWNO – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Iwona Głąb	14-230 Zalewno ul. Traugutta 4	89 758 89 61	iglab@mops.zalewno.pl
GĄDOWO					
ILAWA – gmina	Gmina Ilawa	Anna Lewandowska	14-241 Ząbrowo Gądowo 24	603 030 531	sekretariat@spgadowo.pl
9. KĘTRZYŃSKI					
KĘTRZYN – miasto	Gmina Miejska	Natalia Marcinkiewicz	11-400 Kętrzyn ul. Wojska Polskiego 11	89 752 05 66	n.marcinkiewicz@miastoketrzyn.pl
BATCZANY – gmina					
KĘTRZYN – gmina					
KORSZE	Urząd Miejski	Piotr Srikko	11-430 Korsze ul. Mickiewicza 13	89 754 18 62	pictr.sanko@korsze.pl
RESZEL – miasto	Urząd Gminy	Karol Świątowski	11-440 Reszel ul. Rynek 24	9 755 39 00	karol.swiatowski@gmianareszel.pl
SKOKOWO – gmina					
10. LUDZBASKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Alicja Grodzka	11-130 Orneta ul. Dworcowa 4	55 242 43 58	pcpr@powiatludzbarski.pl
LUDZBARK WARMIŃSKI					
KIWITY – gmina					
LUBOMINO – gmina					

POWIAT/GMINA/ MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA PODMIOTU	KOORDYNATOR w Gminie / Powiecie	ADRES	TELEFON	E-MAIL
LIDZBARK WARM. gmina	Urząd Gminy	Joanna Górkiewicz	11-110 Lidsbark Warm. ul. Kraskiego 1	89 767 32 74 wew. 12	promocja@gmailidzbark.com
ORNETA – miasto					
11. MRAŃOWSKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Angelika Repliszewska	11-700 Mragowo	89 743 33 66	pcpr.repliszewska@powiatmragowo.pl
MRAŃOWO – miasto	Urząd Miejski	Paulina Koneczna	ul. Warszawska 53 ul. Królewka 60A	89 741 90 04	p.koneczna@mragowo.um.gov.pl
MIKOŁAJKI – miasto	Urząd Miasta i Gminy	Robert Wrobel	11-750 Mikołajki ul. Kolejowa 7	502 642 153	promocja@mikolajki.pl
MRAŃOWO – gmina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Marta Bakula	11-700 Mragowo ul. Wojska Polskiego 54/12	89 741 33 07 wew. 1	m.bakula@gops.mragowo.pl
PIECKI – gmina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Teresa Nowacka	11-710 Piecki ul. Zwykła 35/2	573 346 055	gops@piecki.com.pl
SORKWY – gmina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Michalina Domian	11-731 Sorkwyt ul. Olchystwa 16a	89 742 85 39	gops3@wp.pl
12. NIDZICKI	Polskie Stow. na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami	Agnieszka Paserna – Eoka	13-100 Nidzica ul. Krzywa 9	696 090 752	apserna@wp.pl
JANOWIEC KOŚCIELNY – gmina	Gmina Jarowiec	Zofia Wielgus	13-111 Janowiec Kościełny 62	89 626 20 58 785 919 085	sekretarz@janowec.com.pl
JANOWO – gmina					
KOZŁOWO – gmina	Gmina Kozłowo	Małgorzata Szymańska	13-124 Kozłowo ul. Nidzicka 31	602 652 348 89 625 08 34	gops@kozlowo.pl
13. NOWOMIEJSKI	Starostwo Powiatowe	Kornelia Jaroszevska-Sobczak	13-300 Nowe Miasto Lubawskie, ul. Rynek 1	56 47 24 227	oswiata@powiat-nowomiejski.pl
NOWE MIASTO LUBAWSKIE – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Dariusz Andriejewski	13-300 Nowe Miasto Lubawskie, ul. Rynek 1	56 472 96 39	
BISKUPIEC POMORSKI					mosrmil@post.pl
GRODZICZNO – gmina					
KURZĘTNIK – gmina	Centrum Usług Społecznych	Roman Lewicki	13-305 Kurzętnik ul. Dworkowa 8	56 474 80 54	dyrektor_cus@kurzetnik.eu
NOWE MIASTO LUBAWSKIE – gmina	Ośrodek Pomocy Społecznej	Anna Pijaczynska	13-300 Mżanowo ul. Podlesna 1	56 47 263 22	a.pijaczynska@gopsmszarowo.pl

POWIAT/GMINA/ MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA PODMIOTU	KOORDYNATOR w Gminie / Powiecie	ADRES	TELEFON	E-MAIL
14. OLECKI	Starostwo Powiatowe	Halina Kasicka	13-420 Olecko ul. Kolejowa 32	87 739 45 60	prlon@powiat.olecki.pl
KOWALE OLECKIE – gmina					
OLECKO – miasto	Urząd Miejski	Iwona Wiszniewska	13-420 Olecko Plac Wolności 3	87 520 49 56	iwiszniewska@olecko.eu
ŚWIEJAŁO – gmina					
WIELCZY – gmina					
15. OLSZTYŃSKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Aneta Markowska	10-691 Olsztyn ul. Bałtycki 65	89 544 38 08	a.markowska.pcp@powiat-olsztynski.pl
BARCZEWO miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Wioletta Grodzka	11-010 Barczewo ul. Mickiewicza 40	89 514 97 47	kisz2005@wp.pl
BARCZEWO miasto	Centrum Kulturolo- giczne	Magdalena Łowicki	11-010 Barczewo ul. Stowackiego 5	784 228 219	salomunaczyn@barczewo.pl
BISKUPIEC – miasto	Gminny Ośrodek Kultury	Ewa Adamczak	13-340 Biskupiec ul. Rynek 4	735 708 111 56 47 45 056	gok.gminabiskupiec.pl
Dobre Miasto – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Szymon Dretek	11-046 Dobre Miasto ul. Olsztyńska 3	797 835 894	prconflikt@popsdobremiasto.pl
DYWITY – gmina					
GIETRZWAŁD – gmina					
JEZIORANY – miasto	klub Integracji Szkołnej	Olga Piotrowska	11-320 Jeziorany ul. Kąki 20	690 657 128 89 718 11 33	kijektorany@wp.pl
JONKOWO – gmina					
KOLNO – gmina					
OLSZTYNEK – gmina					
OLSZTYNEK – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Ewa Szeszeniewska	11-015 Olsztyn ul. Neodolności 19	89 521 64 67	ewa.szeszeniewska@olsztyn.naszops.pl
PURDA – gmina	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Aneta Cialka	13-030 Purda Pulda 36 B	89 515 50 52	gops.purda@wp.pl
STAWIGUDA – gmina					
ŚWIĄTKI – gmina					
16. OSTRODZKI	Zespół Szkół Sześciu	Emilia Bryńska	14-100 Ostroda ul. Sienkiewicza 17/11	560 213 665	emiliabrynska@gmail.com

POWIAT/GMINA/ MIEJSCOWOŚĆ	NAZWA PODMOTU	KOORDYNATOR w Gminie / Powiecie	ADRES	TELEFON	E-MAIL
DĄBRÓWNO – gmina					
GRUNWALD – gmina					
ŁUKTA – gmina					
MAŁDYŃ – gmina					
MIŁAKÓWO – miasto					
MIŁOMŁYN – miasto	Urząd Miasta i Gminy	Elżbieta Klamut	14-140 Miłomłyn ul. Twarda 12	89 542 58 27	mgops@miłomlyn.pl
MORĄG – miasto	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Monika Fijał	14-300 Morąg ul. Dworkowa 3	728 229 942	monika@ops-morag.pl
OSTRODA – gmina					
17. PISKI	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Monika Orłowska	12-200 Pisz ul. Piaskowa 2	97 424 11 38	pcpr@powiat.pisz.pl
BIALĄ PISKĄ – miasto					
ORZYSZ – miasto					
PISZ – miasto	Urząd Miejski	Urszula Zduntyk	12-203 Pisz ul. Kopernika 8	97 423 35 60 510 138 552	opt@pisz.home.pl
RUCIANE-NIDA – miasto					
18. SZCZCIEŃSKI					
SZCZECZYNO – miasto					
DZIEWIŻYTÓ – gmina					
JEDWABNO – gmina	Gminny Ośrodek Kultury	Dominika Wyszynska	12-122 Jedwabno ul. 1 Maja 63	89 621 30 42	gok@jedwabno.pl
PASYM – miasto					
ROZOGI – gmina					
SZCZECZYNO – gmina					
ŚWIĘTAŃNO – gmina					
WIELBARK	Urząd Miejski	Anna Sędzińska	12-163 Wielbark ul. Grunwaldzka 2	89 621 81 06 wew. 116	anna.sedzińska@wielbark.com.pl
19. WĘGORZEWSKI					
BUJURY – gmina					
POZDORZE – gmina					
WĘGORZEW – miasto	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społ.	Anna Krak- Mikulewska	11-600 Węgorzewo ul. Zamkowa 4	87 427 03 90	ops@mgops.węgorzewo.pl
20. ELBLĄG – miasto	Urząd Miejski	Jaowiga Woronowicz	82-300 Elbląg ul. Kos. Górnickich 42	55 235 31 60	jadowiga.woronowicz@umelblag.pl
21. MIASTO OLSZTYN	Urząd Miasta	Izabela Hykowska	10-101 Olsztyn ul. Kroszły 34	89 506 09 36	hykowska.izabela@olsztyn.eu

XXIII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina” 14 maja – 11 czerwca 2021 r.

KOMITET HONOROWY

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Metropolita Warmiński

GLÓWNI ORGANIZATORZY

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Wojew. Warm.-Maz.
Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego
przy współudziale

Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
i Oddziału Okręgowego Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”

PATRONAT MEDIALNY

UROCZYSTA INAUGURACJA

XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny

14 maja 2021 r. (piątek), godz. 10.00
miejsce: ON-LINE

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

- Wystąpienia członków Komitetu Honorowego XXIII Dni Rodziny:
Gustaw Marek Brzezina – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Artur Chojceki – Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Ks. Abp dr Józef Górzyński – Metropolita Warmiński
- Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny w 2021 r.
Katarzyna Koplińska – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej
Ks. Prof. dr hab. Ryszard Sztymchiler – Wiceprzewodniczący Rady ds. Rodzin
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Wykład inauguracyjny „Na drodze ku szczęśliwej rodzinie”
Ks. dr Wojsław Czupryński – Wydział Teologii UW-M;
- Dobre praktyki Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny
- Podsumowanie i zakończenie – godz. 11.40

Dodatkowych informacji udzielają:

Anna Daukszyś, tel. (89) 521 95 08, e-mail: a.daukszyś@warmia.mazury.pl
ROPS, 10-447 Olsztyn, ul. Głowackiego 17
lub: Natalia Waleszczyńska, tel. (89) 521 95 24;
e-mail: n.waleszczyńska@warmia.mazury.pl

KONKURSY

Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział Okręgowy w Olsztynie,
Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych „Forum Prorodzinne”
ogłaszają

XVII Wojewódzki Konkurs Literacki „Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”

Jesteś młodym człowiekiem. Przed Tobą wcześniej czy później wybór drogi życiowej. Masz wielkie plany, marzenia. Wierzysz w miłość. Chcesz kochać i być kochanym. Rozglądasz się dokoła. Jesteś bystrym obserwatorem. Widzisz ludzi szczęśliwych, którym życie się udało. Patrzysz na swoich rodziców, dziadków, członków bliższej i dalszej rodziny – oni też kiedyś byli młodzi, też stali przed wyborem drogi życiowej, też mieli plany i marzenia. Też wierzyli w miłość. To ona zapewne zaprowadziła ich kiedyś do ołtarza. Zastanawiasz się, czy spełnili swoje marzenia i czy nadal wierzą w miłość. Czy kochają i są kochani. Może są dla Ciebie wzorem? Pytasz sam siebie, czy chciałbyś być kiedyś taki, jak oni.

Widzisz też wokół siebie ludzi – młodych i starszych – którym w życiu coś nie wyszło. Zastanawiasz się, dlaczego. Przecież oni też mieli plany, marzenia, zapewne też wierzyli w miłość... Może zaprowadziła ich nawet do ołtarza? A może za słabo w nią wierzyli i woleli nie wiązać się na trwałe? Próbowali zgadnąć, kiedy i gdzie popełnili błąd, który zaważył na ich życiu. Nie chciałbyś być w ich sytuacji, nie chciałbyś popełnić ich błędów.

Jesteś dorosłym człowiekiem. Masz już za sobą krótszy lub dłuższy staż małżeński. Może właśnie stoisz u progu ważnego małżeńskiego jubileuszu? Otacza Cię gromadka dzieci lub nawet wnuków. Może nawet jesteś wdową lub wdowcem. Przypominasz sobie własną młodość, swoje młodzieńcze plany i marzenia. Pamiętasz, jak bardzo kiedyś wierzyłeś w miłość. Zastanawiasz się, co po latach zostało z tych marzeń i jaka

jest teraz ta Twoja miłość. Pytasz sam siebie, czy zrobiłeś naprawdę wszystko, by nie wystygła, by nadal była tą silną więzią, która gwarantuje bezpieczeństwo Twojemu małżeństwu i zbudowanej na nim rodzinie. Być może bijesz się po cichu w piersi, że w dużym stopniu z Twojej winy nie jest teraz tak, jak miało być... A może jednak nadal jest pięknie, może nawet jeszcze piękniej niż wtedy, gdy tylko marzyłeś lub gdy podejmowałeś najważniejszy w życiu krok?

Jesteś dorosłym człowiekiem. Masz za sobą krótszy lub dłuższy staż małżeński. Jakże chciałbyś dziś doradzić swoim dzieciom lub wnukom, co mają robić, by ich życie było udane, by ich miłość wciąż kwitła i by nie popełnili błędów, których Ty się być może – mimo najszerszych chęci – nie ustrzegłeś.

„Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina” to hasło tegorocznej, już XXIII edycji Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Taki sam tytuł przyjęliśmy dla XVII Wojewódzkiego Konkursu Literackiego. Dzięki tak sformułowanemu hasłu młodzież ma okazję do przemyślenia, co to jest miłość, co to jest małżeństwo, dlaczego ono jest tak ważne i że jest ono najlepszym fundamentem trwałej, silnej i szczęśliwej rodziny, ale też z racji swej roli prokreacyjnej i wychowawczej – gwarantem zdrowego społeczeństwa. Chcemy więc wesprzeć młodych ludzi na ich drodze ku założeniu rodziny.

Dni Rodziny oraz nasz konkurs są jednak adresowane nie tylko do młodzieży, ale także do starszych pokoleń. Osoby z dłuższym lub krótszym stażem małżeńskim mogą w ramach tych Dni i przy okazji tego konkursu

dokonać retrospekcji własnego życia, zrobić sobie swego rodzaju rachunek sumienia, na ile zrealizowały swoje młodzieńcze marzenia o małżeństwie i rodzinie, na ile są wiernie słowu wypowiedzianemu w przysiędze małżeńskiej i co mogą jeszcze w swoim życiu udoskonalić czy naprawić, ale też jak mogą się dzielić swoim wieloletnim doświadczeniem z młodzieżą. Jest to poważne zadanie i ogromne pole do działania dla rodziców, babć, dziadków, cioci, wujków... Zwłaszcza że „słowa uczą, przykłady pociągają”.

Konkurs adresowany jest do uczniów szkół podstawowych począwszy od klasy IV, do młodzieży szkół średnich, a także do studentów, osób dorosłych i starszych, w tym do rodziców, nauczycieli i wychowawców, jak również do całych rodzin.

Jak co roku, prace będą rozpatrywane w następujących kategoriach:

1) wspomnienia i świadectwa, 2) listy, 3) wiersze, 4) inne.

Prace nie przekraczające 5 stron maszynopisu (1 strona = 1800 znaków ze spacjami), opatrzone imieniem, nazwiskiem, adresem (w przypadku uczniów także imieniem i nazwiskiem nauczyciela/opiekuna), nazwą i adresem szkoły, biblioteki, placówki wychowawczej, ośrodka kultury itp.), adresem mailowym i telefonem, informacją o wieku autora,

a także wypełnioną metryczką związaną z wymogami RODO prosimy kierować **do dnia 30 czerwca 2021 roku** na adres:

Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, Oddział Okręgowy w Olsztynie
ul. Prosta 5/6, 10-028 Olsztyn,
tel/fax 89-527-35-16
lub drogą mailową na adres:
rodzina.wm@interia.pl

Nadesłane prace staną się własnością organizatorów i nie będą zwracane autorom. Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość publikacji prac nagrodzonych bez honorariów autorskich. Ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród i wyróżnień nastąpi podczas podsumowania XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w październiku 2021 roku w Olsztynie. Laureaci zostaną poinformowani osobnym pismem o miejscu i terminie uroczystości wręczenia nagród i wyróżnień. Ponadto wybrane prace zostaną opublikowane na łamach „Biuletynu Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego”.

Regulamin wraz z metryczkami RODO można pobrać na stronach internetowych: www.olsztynski.civitaschristiana.pl
www.forumprorodzinne.pl
lub: www.warmia.mazury.pl w zakładkach: polityka społeczna - działania na rzecz rodziny - warmińsko-mazurskie dni rodziny.

Zgoda na przetwarzanie danych

☐ Ja, niżej podpisany/a

(Imię i nazwisko pełnoletniego uczestnika Konkursu)

☐ Ja, niżej podpisany/a jestem ustawowym przedstawicielem/opiekunem nieletniego uczestnika Konkursu:

(Imię i nazwisko uczestnika Konkursu)

.....
(Imię i nazwisko ustawowego przedstawiciela/opiekuna nieletniego uczestnika Konkursu)

Wyrażam zgodę na swój/jej udział w XVI Wojewódzkim Konkursie Literackim „Kochające się małżeństwo - szczęśliwa rodzina” i ewentualną publikację mojej/jej pracy konkursowej w „Biuletynie Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego”, mając świadomość, że wyrażenie zgody na przetwarzanie danych jest dobrowolne, a jednocześnie stanowi warunek udziału w Konkursie.

(Podpis pełnoletniego uczestnika Konkursu lub pełnomocnika/opiekuna w przypadku uczestnika nieletniego)

Jako pełnomocnik/opiekun uczestnika Konkursu, wyrażam także zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych

(Podpis pełnomocnika/opiekuna)

Forum Prorodzinne – Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych,
Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
oraz Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego
ogłaszą

XVII WOJEWÓDZKI KONKURS PLASTYCZNY I GRAFIKI KOMPUTEROWEJ

„Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”

w ramach XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny
przebiegających pod hasłem

„Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina”

Współorganizatorami konkursu są:

Szkoła Podstawowa Nr 30 im. Marii Zientary-Malewskiej w Olsztynie,
Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział Okręgowy w Olsztynie.
Kurator Oświaty oraz Pałac Młodzieży w Olsztynie

REGULAMIN

Celem nadrzędnym tegorocznego konkursu jest ukazanie drogi życiowej każdego człowieka od młodości poprzez rodzącą się miłość do tak głębokiej i silnej, która staje się podstawą więzi małżeńskiej zmieniającej się w rodzinę.

Młodość jest piękna, a młodzież pragnie miłości. Miłość bezwarunkowa daje i niczego nie żąda, zaczyna się wtedy, kiedy szczęście drugiej osoby jest ważniejsze niż nasze. Życie w miłości to ochrona własnej wolności. Gdy rodzi się egoizm - zanika miłość.

W chwili wstępowania w związek małżeński dwoje ludzi ma już za sobą pewien etap dorastania, dojrzewania ich miłości, która nie jest jeszcze dość dojrzała, aby podejmować zadania związane z życiem rodzinnym, jednak wystarczająco zaawansowana, bypodjąć decyzję o małżeństwie i odpowiednio się do niego przygotować.

Miłość małżeńska jest „największą przyjaźnią”. W małżeństwie tworzy się szczęście we dwoje, wspólnym i nieustannym wysiłkiem.

W małżeństwie liczy się miłość, wierność i uczciwość małżeńska.

To na fundamencie małżeństwa buduje się rodzinę od zawsze uznawaną za „pier-

wotnie naturalną i podstawową grupę społeczną”.

„Małżeństwo to trwały związek mężczyzny i kobiety uznany prawnie przez społeczeństwo, prowadzący do powstania rodziny”.

Rodzicielstwo musi być odpowiedzialne, a zadaniem rodziny jest szacunek, zrozumienie, wsparcie, poczucie bezpieczeństwa i niesienie sobie wzajemnej pomocy. W normalnych warunkach życia rodzinnego szacunek i miłość wyrażają się we właściwej postawie dzieci do matki i ojca.

Jedynie prawdziwa, głęboka „piękna miłość” może pomóc współczesnej rodzinie, zagrożonej w istnieniu – tak, jak uczył Jan Paweł II.

Najważniejsze jest, by chcieć mieć dla siebie czas oraz dawać dobry przykład dzieciom – słowa uczą, przykłady pociągają.

W pędzącym świecie coraz mniej czasu spędzamy ze sobą, z najbliższymi i niejako oddalamy się jednocześnie tęskniąc za czasami naszej młodości, ale zastanówmy się – jaką młodość mają nasze dzieci i czy też będą za nią tak tęskniły?

Przedstawieniem w formie prac plastycznych i grafiki komputerowej bezstron-

ności poprzez budzącą się miłość dorastając do małżeństwa i odpowiedzialności za rodzinę chcemy uświadomić i skłonić do refleksji nad potrzebą ochrony, wsparcia i propagowania naturalnego środowiska rodzinnego, w którym dzieci mają najlepsze warunki rodzinne i naturalne prawo do matki i ojca. Dzieci zasługują na to, żeby – podczas kiedy rosną i dojrzewają – społeczeństwo uświadomiło im dobrze, jak ważne jest małżeństwo. Państwo, które nie chroni małżeństwa i nie stoi na straży jego wyjątkowego miejsca w społeczeństwie, może pozbawić dzieci ich prawa do matki i ojca – o czym warto pamiętać.

Do udziału w konkursie zapraszamy dzieci z oddziałów przedszkolnych, dzieci i młodzież szkół podstawowych kl. O-III, IV-VIII, szkół średnich, studentów i dorosłych.

Technika wykonania prac plastycznych dowolna (bez prac wykonanych ołówkiem) format prac A3, rysunek wykonany grafiką komputerową format A4

Prace podpisane na odwrocie według metryczki i załączników. Brak zgód na przetwarzanie danych osobowych uniemożliwi udział w konkursie.

Prace rolowane i składane nie będą brane pod uwagę.

Do każdej pracy należy dołączyć: a/ metryczkę zawierającą następujące dane: imię i nazwisko autora pracy, klasa (lub wiek dziecka), imię i nazwisko nauczyciela, dane adresowe szkoły (przedszkola), placówki. b/ oświadczenie rodziców (opiekunów) ucznia o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby konkursu (wzór oświadczenia – załącznik nr 2). Uczniowie (osoby) pełnoletnie samodzielnie podpisują oświadczenie. c/ oświadczenie nauczyciela/opiekuna o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby konkursu (wzór oświadczenia – załącznik nr 3).

UWAGA:

Regulaminy obu konkursów (literackiego oraz plastyki i grafiki komputerowej) wraz z metryczkami RODO można pobrać na stronach internetowych:

www.olsztynski.civitaschristiana.pl

www.forumprorodzinne.pl

lub:

www.warmia.mazury.pl w zakładkach: polityka społeczna - działania na rzecz rodziny - warmińsko-mazurskie dni rodziny.

Prosimy o przesłanie maksymalnie 10 prac z każdej placówki do dnia **30 czerwca 2021 r. do godz. 15.00**

na adres:
Szkoła Podstawowa nr 30 im. Marii Zientary-Malewskiej,
ul. Pieczewska 10, 10-699 OLSZTYN,
e-mail: tinka2000@wp.pl

Nadesłane prace staną się własnością organizatorów i nie będą zwracane autorom. Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość publikacji prac laureatów bez honorariów autorskich na łamach „Biuletynu Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego” oraz zamieszczenia na stronie internetowej organizatorów.

Ogłoszenie wyników oraz wręczenie dyplomów, nagród i wyróżnień laureatom będzie miało miejsce w październiku 2021 r. podczas podsumowania tegorocznych XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Informacja o miejscu i terminie uroczystości będzie przekazana laureatom konkursu w terminie późniejszym.

Wydarzenie to zostanie uświetnione prezentacją prac laureatów konkursu.

Blizsze informacje:
Teresa Antczak - koordynator konkursu,
tel. 505-03-15-75.

Fundacja Dobra Rodzina
we współpracy
z Radą ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego
i Wydziałem Duszpasterstwa Rodzin Archidiecezji Warmińskiej
ogłaszają

I Wojewódzki Konkurs Literacki „Małżeństwo – Dobra rodzina”

Hasło XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny brzmi: Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina. Jest ono dobrą okazją, aby przerwać pasmo przeważnie negatywnych doniesień medialnych o rodzinach, a odkrywać i promować rodziny piękne, mogące być wzorami dla innych rodzin: oparte na trwałym małżeństwie kochające się rodziny, które nie tylko siebie uszczęśliwiają, lecz także podejmują pożyteczną społecznie działalność dla dobra wspólnego, zwłaszcza pomoc dla innych rodzin. Hasło tegorocznych Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny jest bardzo bogate w treść, warte przemyśleń, wspomnień oraz dzielenia się z innymi dobrymi przykładami.

Jeśli jesteś młodym człowiekiem, to przed Tobą wcześniej czy później wybór drogi życiowej. Może masz wielkie plany, marzenia, chcesz kochać i być kochanym. Widzisz ludzi szczęśliwych, którym życie się udało. Patrzysz na swoich rodziców, dziadków, członków bliższej i dalszej rodziny – oni też kiedyś stali przed wyborem drogi życiowej, uwierzyli w miłość, która zaprowadziła ich do ołtarza i pozwoliła dobrze żyć. Widzisz, czy spełnili oni swoje marzenia, czy dalej kochają i są kochani. Czy są oni dla Ciebie wzorem? Pytasz sam siebie, czy chciałbyś być kiedyś taki, jak oni. Czy zwróciłeś lub zwróciłaś uwagę na to, co zapewniło im trwanie w miłości, pokonywanie trudności życiowych, rodzenie i wychowywanie dzieci nawet w trudnych warunkach, opieranie się zaufaniem, bycie oparciem dla pozostałych członków swojej rodziny, a może i dla szerszego kręgu osób?

Jeśli jesteś dorosłą osobą i masz za sobą krótszy lub dłuższy staż małżeński, jeśli jesteś osobą zadowoloną ze swojego małżeństwa

i swojej rodziny, masz okazję zastanowić się, co było i jest przyczyną Twojego sukcesu, co sprawiło, że Twoje małżeństwo jest dalej pełne miłości, może miłości tylko radosnej, a może także miłości ofiarnej, że mieliście odwagę i siłę rodzenia oraz wychowywania swoich dzieci.

Może przeżywasz ważny małżeński jubileusz? Może otacza Cię gromadka dzieci czy wnuków. A nawet jeśli jesteś wdową lub wdowcem, to przypominasz sobie własną młodość, sposoby realizacji miłości w małżeństwie. Wiesz już co sprawiło, że wasza miłość nie wystygła, że była silną więzią, która gwarantowała bezpieczeństwo Twojemu małżeństwu i zbudowanej na nim rodzinie. Co chciałbyś teraz doradzić swoim dzieciom lub wnukom, co mają robić, by ich życie było udane, by ich miłość wciąż kwitła i by nie popełniali błędów.

Konkurs daje okazję do przemyślenia, co to jest miłość, co to jest małżeństwo, dlaczego ono jest takie ważne i że jest ono najlepszym fundamentem trwałej, silnej i szczęśliwej rodziny, że jest ono gwarantem zdrowego społeczeństwa, z racji swej szczególnej funkcji prokreacyjnej i wychowawczej. Dlatego chcemy wesprzeć młodych ludzi na ich drodze ku założeniu rodziny.

Konkurs jest adresowany przede wszystkim do małżonków lub jednego z nich, ale także do młodzieży, która widzi plusy i minusy małżeństwa swoich rodziców, która marzy o tym, aby ich małżeństwo było szczęśliwe. Młodzież jest też uważnym obserwatorem życia religijnego w rodzinie, znaczenia modlitwy rodzinnej.

Młodzież i małżonkowie mogą zweryfikować słowa Sługi Bożego Kard. Stefana Wyszyńskiego, że rodzina, która razem się modli, nie zostanie rozdzielona. Mogą oni ocenić

(Cd. ze str. 2 okładki)

Przemawia Wicewojewoda,
Sławomir Sadowski,

Przemawia Metropolita Warmiński,
Ks. Abp dr Józef Górzyski

Uczestnicy Konferencji

Członkinie Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Nowego Miasta Lubawskiego przedstawiają sceny kabaretowe

Wręczenie nagród w konkursie „Ośmiu Wspaniałych”

Jolanta Dakowska z Laureatami Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”

XVI edycję Konkursu Literackiego podsumowuje Sekretarz Rady ds. Rodzin, Wanda Kuca

Uczestnicy Konferencji

Dyr. ROPS, Wiesława Przybyś, wręcza nagrody Marszałka Województwa w Konkursie Literackim

Nagrody Wojewody w Konkursie Literackim wręcza Wicewojewoda Sławomir Sadowski wraz z Edytą Markowicz

Nagrody i wyróżnienia „Civitas Christiana” w Konkursie Literackim wręcza Zbigniew Poloniewicz, Dyrektor Oddziału Okręgowego w Olsztynie

Opiekunowie Laureatów Konkursu Literackiego otrzymują upominki

Kierownik Gminnej Biblioteki w Pozezdrzu - jeden z opiekunów laureatów, dziękuje organizatorom konkursu literackiego

Wręczenie nagród i wyróżnień Laureatom Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego i Grafiki Komputerowej

Teresa Antczak z Laureatami Konkursu Plastycznego i Grafiki Komputerowej

Dyrektor ROPS, Wiesława Przybysz, podsumowuje XXI Dni Rodziny

Uczestnicy Konferencji

z własnej perspektywy, jakie znaczenie w ich życiu lub w życiu ich rodziców stanowiła modlitwa, zwłaszcza wspólna modlitwa rodzinna. Mogą też przypomnieć, czy nauczanie i życie takich wybitnych postaci i patronów rodziny, jakimi byli św. Jan Paweł II i kard. Stefan Wyszyński, było dla nich znane, czy kierowali się ich wskazaniem i czy to przyczyniło się do ich szczęścia. Czy to im pomogło do zrealizowania marzenia o udanym małżeństwie i rodzinie, do wierności przysiędze małżeńskiej, do satysfakcji z własnego małżeństwa. Jeśli potrafią dzielić się swoim doświadczeniem z młodszymi, niech opiszą swoje doświadczenia rodzinne.

Refleksje i wspomnienia tych doświadczonych mogą mieć ogromne znaczenie dla życia innych małżonków i rodziców, a także dla stojących jeszcze przed małżeństwem. Prawdziwe jest powiedzenie, że „słowa uczą, a przykłady pociągają”, zwłaszcza dobre historie i dobre przykłady.

Konkurs adresowany jest do następujących osób z województwa warmińsko-mazurskiego:

- 1) młodzieży od 15 roku życia oraz studentów,
- 2) małżonków, wdów, wdowców, rodziców.

Do nagród kwalifikowane będą prace autorów, którzy spełniają łącznie 3 warunki, opisane w zgłaszanej pracy:

- 1) w ich rodzinach praktykowana jest (przynajmniej czasami) wspólna modlitwa rodzinna,
- 2) oceniają swoje rodziny jako dobre lub szczególnie dobre,
- 3) ich rodziny realizują w swoim środowisku działania ewangelizacyjne lub inne społecznie pożyteczne.

Wymagania formalne:

Prace nie przekraczające 4 strony maszynopisu (1 strona = 1800 znaków ze spacjami) winny być opatrzone: imieniem, nazwiskiem (w przypadku osób niepełnoletnich także imieniem i nazwiskiem rodzica/opiekuna prawnego), adresem własnym, adresem

parafii na terenie której się mieszka, adresem mailowym i telefonem, informacją o stanie cywilnym i wieku autora, a także wypełnioną metryczką związaną z wymogami RODO. Swoją adres zamieszkania należy – w miarę możliwości – potwierdzić odpowiednią adnotacją i pieczęcią własnego proboszcza albo odpowiedniego pracownika szkoły, urzędu gminy lub miasta

Prace konkursowe, w miarę możliwości napisane komputerowo edytorem Word, prosimy kierować **do dnia 15 czerwca 2021 roku** na adres:

1) mailowy: dobrarodzina.olsztyn@wp.pl podając w tytule maila: **Konkurs**. Strony z własnoręcznymi podpisami winny być dołączone na papierze lub zeskanowane z odręcznymi podpisami i przysłane stemplem lub

2) na adres pocztowy: **Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, Oddział Okręgowy w Olsztynie, ul. Prosta 5/6, 10-028 Olsztyn, tel./fax 89-527-35-16 z dopiskiem: **Konkurs Dobra Rodzina**.**

Nadesłane prace staną się własnością organizatorów i nie będą zwracane autorom. Organizatorzy zastrzegają sobie możliwość publikacji prac nagrodzonych bez honorariów autorskich. Ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród i wyróżnień nastąpi podczas podsumowania XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w październiku 2021 roku w Olsztynie. Laureaci zostaną poinformowani o miejscu i terminie uroczystości wręczenia nagród i wyróżnień. Ponadto wybrane prace mogą zostać opublikowane na łamach „Biuletynu Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego”.

Regulamin konkursu wraz z metryczkami RODO można pobrać na stronach internetowych:

<https://rodzina.archwarmia.pl/fundacja-dobra-rodzina>

<https://olsztynski.civitaschristiana.pl>, lub: www.warmia.mazury.pl/polityka-spoleczna/dzialania-na-rzecz-rodziny/warmińsko-mazurskie-dni-rodziny.

Relacja

z przedsięwzięcia podjętego w środowisku lokalnym
w ramach XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny
„Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”.

- . Powiat, Miasto, Gmina, Miasto/Gmina, Miejscość, gdzie miało miejsce opisanie wydarzenia, liczba uczestników oraz data:**
- II. Główny organizator oraz współorganizatorzy:**
- III. Nazwa inicjatywy:**
- IV. Charakter wydarzenia:** np. Powiatowy, Miejski, Gminny, Wiejski, Parafialny, Szkolny itp.
- V. Forma wydarzenia:** np. Konferencja, Lekcja w szkole, Konkurs, Wystawa, Msza św./urocz. relig., Impreza sportowa, Gry/zabawy, Akcja charyt./loteria itp.
- VI. Krótka relacja:** (do 10 zdań):
- VII. Opis nadesłanych zdjęć:** (prosimy nadesłać nie więcej niż 3 ponumerowane zdjęcia z jednego przedsięwzięcia)
- VIII. Dane osoby, która sporządziła relację:** (do ewentualnego kontaktu): imię i nazwisko, numer telefonu, adres poczty mailowej):
- Uwaga:** Relację powyższą oraz zdjęcia w postaci osobnych plików (z zaznaczeniem, której relacji i wydarzenia dotyczą) należy przesyłać **do dnia 30 czerwca 2021 roku**, na adres poczty mailowej **rodzina.wm@interia.pl** oraz do wiadomości: **n.waleszczyska@warmia.mazury.pl**
Ewentualne „papierowe” wersje wraz ze zdjęciami lub nagrane na płytach DVD należy przysłać na adres: Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”, Oddział Okręgowy w Olsztynie, 10-028 Olsztyn, ul. Prosta 5/6 z dopiskiem „Dni Rodziny”
Najciekawsze relacje (nawiązujące do tegorocznego hasła Dni) lub ich streszczenia oraz wybrane fotografie znajdują się w 45 numerze (październikowym) naszego „Biuletynu”.
Zarówno powyższy formularz, jak też regulaminy konkursów wojewódzkich są zamieszczone na stronie internetowej: <https://warmia.mazury.pl/polityka-spoeczna/dzialania-na-rzecz-rodziny-warmińsko-mazurskie-dni-rodziny>
Można je także otrzymać, zgłaszając zapotrzebowanie na adres: **rodzina.wm@interia.pl**

WAŻNE PROPOZYCJE

Coraz większą popularnością nie tylko wśród dzieci i młodzieży, ale także wśród osób dorosłych, cieszą się gry planszowe. Powstaje ich coraz więcej i dotyczą najróżniejszych tematów. Proponujemy, by – zamiast korzystać z gotowych gier – uczestnicy tegorocznej edycji Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny sami próbowali opracować **RODZINNE GRY PLANSZOWE oparte na hasle: Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina**. Jest tyle sytuacji w życiu każdego z nas, w tym sytuacji dotyczących rodziny, że takie gry mogłyby być bardzo bogate w treść oraz integrowały nasze rodziny. Równie interesujące i twórcze byłoby także opracowanie **REBUSÓW i KRZYŻÓWEK**, jak też **ANTOLOGII WERSZY** znanych lub mniej znanych poetów, nawiązujących do wspomnianego hasła Dni Rodziny. Warto podzielić się z innymi swoją pomysłowością i życiowym doświadczeniem. Efekty swoich prac prosimy nadsyłać na adres mailowy: **rodzina.wm@pl do 30 czerwca 2021 roku** (opatrując informacją: imię, nazwisko, wiek, adres mailowy). Mile widziane gry opracowane przez rodzinę. Najciekawsze propozycje zamieścimy w kolejnym numerze „Biuletynu Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego”.

ARTYKUŁY

Miłość podstawą jedności i trwałości małżeństwa i rodziny

Referat przygotowany XXII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny: „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”, wygłoszony na spotkaniu z koordynatorami w dniu 21 lutego 2020 r.

Nieraz słyszałem w mediach, że nie ma dziś wzorców, brak autorytetów. To nieprawda. Są, tylko trzeba ich szukać, wypatrywać. Znamy słynne powiedzenie: *Słowa uczą, ale przykłady pociągają*. Dziś się kryzys miłości, małżeństwa i rodziny wynika także z tego, że za mało jesteśmy przykładami, za mało widoczne jest nasze życie i miłość, nasze szczęśliwe małżeństwa i rodziny. Krzykliwe i bardziej widoczne jest zło, nadużycia i sytuacje, w których brak jest miłości. A dodatkowo media chętnie to zło nagłaśniają.

Takim przykładem, który uczy i pociąga, był i jest kard. Stefan Wyszyński, którego beatyfikacja miała odbyć się w Warszawie 7 czerwca 2020 r. (dziś wiadomo, że odbędzie się 12 września 2021 r. w Warszawie – przyp. red.) W swojej książce „Miłość na co dzień” (Poznań 1980, s. 110-111) napisał on: „Miłość jest dyskretna i niesłychanie cicha. Jest to jedna z najważniejszych jej cech. Im więcej człowiek ma miłości, tym bardziej cichnie, znika, tym mniej go widać i mniejsze są jego wymagania. Za to więcej myśli o tym, czego innym potrzeba. Przewiduje i uprzedza potrzeby ludzi. Jest to wielka i niełatwa sztuka – ale jakże błogosławiona! Człowiek przez miłość ciągle się odmienia. Staje się wspaniały, choć nawet o tym nie wie. Wiele daje, chociaż tego nie zamierza. Mimo woli działa, chociaż nie planuje czynów. Działą przez niego Miłość Boża, rozdana przez Ducha Świętego, w nas mieszkająca. Miłość jest aktualna w każdej chwili i w każdej sytuacji”.

Kard. Stefan Wyszyński zapisał także:

¹ W nr 2.3, zatytułowanym: *Istotne przymioty i zadania małżeństwa*.

„Świat jest chory na niedrogość słowa, a jednocześnie na niedorozwój miłości” (s.221). Dlatego dobrze, że w tym roku będziemy szczególnie ożywiali miłość, wspomagali młodzież, małżeństwa i rodziny. Miłość Boża nie kończy się, jest wieczna. Miłość ludzka też pragnie trwać przez całe życie. Jak byście zareagowali, gdyby w dniu ślubu ktoś życzył nowym małżonkom, aby żyli ze sobą w miłości 2-3 lata? Zatem warto zastanowić się, jaka powinna być miłość ludzka, aby była podstawą dożgonnego małżeństwa i trwałej rodziny.

W projekcie dokumentu o małżeństwie i rodzinie opracowanym podczas I Synodu Archidiecezji Warmińskiej (2007 r.) zapisano¹: „Miłość prawdziwie ludzka ma postać daru osoby dla osoby. Zawierający małżeństwo zostaje obdarowany bezinteresownym darem osoby, dar ten dobrowolnie przyjmuje i składa siebie w darze. Jest więc rzeczą naturalną, że taki dar zobowiązuje na całe życie. Tak więc miłość małżeńska zmierza do jedności głęboko osobowej, która nie tylko łączy w jedno ciało, ale prowadzi do tego, by było *jedno serce i jedna dusza*. Chrystus, przytacza w Ewangelii słowa Księgi Rodzaju o głębokiej jedności mężczyzny i kobiety w małżeństwie (...) która domaga się jedności i wierności we wzajemnym i całkowitym obdarowaniu mężczyzny i kobiety. Podobnie jak całe życie małżonków, również akt ich zjednoczenia może być właściwie zrozumiany wyłącznie w kategoriach bezinteresownego daru z siebie. W każdym przypadku zjednoczenie małżeńskie angażuje odpowiedzialność męża i żony”.

W Adhortacji Apostolskiej *Amoris laetitia* (radość miłości) z 19 marca 2016 r. papież Franciszek² tak dokreślił małżeństwo, które jest najbardziej trwałym ustrojem społecznym: „Małżeństwo jest także przyjaźnią, która zawiera cechy właściwe namiętności, ale zawsze jest nakierowana na jedną co raz mocniejszą i intensywniejszą. *Bo nie zostało ustanowione jedynie w celu zrodzenia dzieci, lecz aby wzajemna miłość małżonków, okazywana we właściwym porządku, rozwijała się i dojrzewała*. Ta szczególna przyjaźń między mężczyzną a kobietą nabiera charakteru obejmującego całość, właściwego tylko jednoci małżeńskiej. Właśnie dlatego, ponieważ obejmuje całość człowieka, jedność ta jest również wyłączna, człowieka i otwarta na przyjęcie potomstwa. Wszystko jest wspólne, w tym seksualność, z zachowaniem wzajemnego szacunku”³. Dalej podkreślił papież: „Rodzina jest pierwszą szkołą wartości ludzkich, w której można się nauczyć dobrego korzystania z wolności” (AL 274).

Jedność małżeństwa wynika z jego istoty, gdyż tak zostało ono zaprojektowane przez Stwórcę, co poznajemy przez analizę natury ludzkiej. Od wieków jest tak, że mężczyźni ciągnie do kobiety, a kobietę do mężczyzny. Mężczyzna i kobieta po zawarciu małżeństwa oddzielają się od rodzin pochodzenia, aby tylko ze sobą stanowić niepowtarzalną więź osobową: mają stać się nie tylko jednym duchem, lecz także jednym ciałem. Zaś tak intymna jedność domaga się absolutnej wyłączności i wierności.

Dobre rozumiana jedność małżonków wyraża się w ich wyłączności i wierności. A konsekwentnie przeżywana wierność umacnia jedność małżonków i stanowi nie-

jako jej koronę. Wierność małżonków to perła w koronie jednoci małżeńskiej. Zaś małżeństwo bez wierności można przyrównać do korony bez szlachetnych kamieni. A jeśli wierność jest tylko pozorowana, to jej obrazem mogłaby być tekturowa korona ze sztucznymi świecidełkami.

Wierność pomaga dojrzewać jednoci, pomaga rodzić jej owoce, a oboje małżonków uskrzydla i uszczęśliwia. Zaś brak wierności kładzie się cieniem na jednoci i miłości małżonków, staje się zagrożeniem dla nierozzerwalności małżeństwa, poczucia bezpieczeństwa samych małżonków i ich dzieci, staje się przyczyną coraz częstszych napięć i stresów w rodzinie, a także w życiu społecznym.

Jedność i wierność małżonków umacniana jest przez dobre wypełnianie podstawowych obowiązków czy zadań małżeńskich, a więc obowiązek ludzkiego pożycia intymnego ze współmałżonkiem, obowiązek pielęgnowania wspólnoty życia małżeńskiego, obowiązek prawidłowych małżeńskich relacji interpersonalnych. Pierwszym w skali światowej całościowym opracowaniem zagadnienia obowiązków małżeńskich była książka: R. Sztchmiller, „Istotne obowiązki małżeńskie”, opublikowana w Warszawie przez ATK (obecnie UKSW) w 1997 r. (549 str.)⁴.

Tak wielkie znaczenie jednoci i wierności małżeńskiej skutkuje tym, że nie można zawrzeć katolickiego małżeństwa bez wzajemnego ślubowania miłości i wierności. Nie może powstać małżeństwo, jeśli nie potwierdzi się tych dwu zobowiązań. Nie wystarczy domyślnie ich przyjęcie, lecz potrzebne jest wyraźne przyznanie podjęcia tych zobowiązań⁵.

Jan Paweł II w adhortacji *Familiaris consortio* (nr 17-21) szczegółowo poucza małżonków, jak mają budować prawdziwą wspólnotę osób. Niezbędnymi warunkami jej tworzenia są: zaufanie i wzajemne zrozumienie małżonków. Dają one poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji, zwłaszcza wtedy, gdy oboje małżonkowie mają podobną hierarchię wartości, akceptują w teorii i praktyce wyłączność i dożgonność swojego związku.

Ciągle pytamy, jak młodym ludziom pomóc dobrze przygotować się do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny. Należy im pomagać, rozmawiać o tym, mówić czym jest małżeństwo i rodzina, jaki jest ich najlepszy model. Należy otwarcie mówić, że niezdolnymi do zawarcia małżeństwa są narzeczeni, którzy nie są zdolni do ofiarności i postawy altruistycznej wobec współmałżonka, do wzajemnego darowania się, co zakłada określony stopień dojrzałości⁶. Przejawem niezdolności do małżeństwa jest więc niezdolność nawiązania relacji osobowych i utworzenia wspólnoty życia małżeńskiego.

Małżonkowie mają prawo i obowiązek wspólnego zamieszkiwania, wspólnego spędzania czasu, gdyż bez tego nie mogliby stworzyć jednoci duchowej i prawdziwej wspólnoty życia. Osoba niezdolna z powodów natury psychicznej do wspólnego zamieszkiwania ze współmałżonkiem (a nie mieszkającą potem oddzielnie z konieczności), nie jest zdolna do ważnego zawarcia małżeństwa⁷.

Warunkiem ważnego zawarcia małżeństwa w Kościele katolickim jest odpowie-

dnia zdolność podmiotowa i przedmiotowa kandydata do małżeństwa. Aby tę zdolność zapewnić, prawo kanoniczne żąda odpowiedniego przygotowania do małżeństwa⁸, by małżonkowie mogli potem wiernie i owocnie wypełniać obowiązki małżeńskie.

Należy młodych formować, a nie tylko przekazywać informacje⁹. Jest to wyraźne polecenie kształtowania dojrzałej osobowości kandydata do małżeństwa. Przygotowanie bezpośrednie ma doprowadzić kandydatów do dojrzałej decyzji zawarcia małżeństwa. W *Dyrektorium Duszpasterstwa Rodzin* z 2003 r. stwierdzono, że przygotowanie do małżeństwa „polega na zdobywaniu odpowiedniej wiedzy i na osiąganiu stosownych cnót, związanych z życiem rodzinnym. Proces ten należy rozpocząć już w dzieciństwie, a następnie kontynuować na wszystkich etapach szkolnych i katechetycznych” (nr 19). „Trzeba podkreślać niezastąpioną rolę wychowawczą rodzinnego domu, w którym nie tylko się mówi o chrześcijańskich wartościach, ale świadczą się o nich własnym życiem” (nr 20).

W adhortacji ogłoszonej przez papieża Franciszka po dwóch Synodach Biskupów poświęconych małżeństwu i rodzinie potwierdzono, że wielu wiernych „prosi o pomoc w rozwijaniu towarzyszenia młodym ludziom w okresie narzeczeństwa, w bezpośrednim przygotowaniu do małżeństwa, a także w fazie następującej po celebracji sakramentu” (AL 182). A jak pomagać, wskazał papież w kilku kolejnych tekstach:

„Rodzina nadal jest dla ludzi młodych głównym punktem odniesienia. Dzieci doceniają miłość i troskę rodziców, zależy im na

² Franciscus pp., *Adhortatio Apostolica postsynodalis „Amoris laetitia”*, AAS 108:2016 (n. 4), p. 311-446.

³ Tamże, nr 125.

⁴ Drugie jej wydanie, nieco zmienione, to: R. Sztchmiller, *Obowiązki małżeńskie*, Warszawa 1999.

⁵ M. Nelles, *Der Ehekonsens*, w: *Handbuch des katholischen Kirchenrechts*, Regensburg 2015, s. 1220-1232.

⁶ D. De Caro, *La cosiddetta „incapacità psicologica” in riferimento alla validità del consenso matrimoniale secondo diritto canonico*, „Monitor Ecclesiasticus”, 108:1983, s. 2201-229230; F. Gil de las Heras, *La incapacidad para asumir las obligaciones esenciales del matrimonio (su tratamiento en los tribuna - les eclesíasticas españolas)*, „Ius Canonium” 27:1987 s. 272.

⁷ Gil de las Heras, *La incapacidad s. 271*.

⁸ R. Althaus, *Die Vorbereitung der Eheschließung*, w: *Handbuch des katho lischen Kirchenrechts*, Regensburg 2015, s. 1268-1281.

⁹ Tamże, nr 11-12.

więziach rodzinnych i mają nadzieję, że im samym uda się stworzyć rodzinę. Niewątpliwie wzrost liczby separacji, rozwodów, powtórných związków i rodzin niepełnych może powodować u młodych wielkie cierpienia i kryzysy tożsamości. (...) Dziadkowie często mają decydujący wpływ na uczucia i wychowanie religijne: dzięki swojej mądrości są decydującym ogniwem w relacjach międzypokoleniowych. (...) Matki i ojcowie mają odrębne, ale również ważne role, będąc punktami odniesienia w kształtowaniu swoich dzieci i przekazywaniu im wiary. Osoba matki nadal odgrywa rolę, którą ludzie młodzi uważają za niezbędną dla swojego rozwoju, (...) Wielu ojców z poświęceniem wypełnia swoją rolę, ale nie da się ukryć, że w niektórych sytuacjach osoba ojca jest nieobecna lub zanikająca, a w innych opresyjna lub autorytarna. Te dwuznaczności odzwierciedlają się również w sprawowaniu ojcostwa duchowego” (AL, nr 32-33).

W przygotowaniu do dojrzałości miłości ważne są relacje międzypokoleniowe. „Synod uznaje poświęcenie wielu rodziców i wychowawców, którzy dogłębnie angażują się w przekazywanie wartości, pomimo trudności związanych z kontekstem kulturowym” (AL, nr 34). Należy „na nowo odkryć i przybliżyć ludziom młodym piękno ich powołania małżeńskiego” (AL, nr 87). Jak słusznie zauważyła prof. Maria Ryś, dzieci potrzebują nie tylko dwojga rodziców, matki i ojca, ale

„dwojga kochających się rodziców”¹⁰. Dlatego „Należy przypomnieć znaczenie towarzyszenia parom na drodze przygotowań do małżeństwa. Ważne jest kontynuowanie towarzyszenia młodym rodzinom, zwłaszcza w pierwszych latach małżeństwa, pomagając im również stać się aktywną częścią wspólnoty chrześcijańskiej” (AL, nr 162).

Wnioski

Oby w naszym życiu i działaniu było mniej pustych słów, a więcej dobra i miłości. Abyśmy tak żyli, aby pociągać tą drogą dobra także innych, aby być dla innych wzorami, przykładami. Być przykładem, żyć miłością nie jest łatwo. Ale nie cennego nie przychodzi łatwo.

Starajmy się o to, aby także w programach i wydarzeniach podczas Dni Rodzin ukazywać dobre przykłady życia małżeństw i rodzin, życia w miłości. Aby nie przeważały festyny z samą zabawą, lecz częstsze było ukazywanie wzorców i przykładów, nawet wplecione w imprezy zabawowe. Pracujmy, aby rzeczywście pomóc: młodzieży szukającej dobrych wzorców, a także małżonkom i rodzinom. Jeśli umocnimy jedność i trwałość naszych małżeństw i rodzin, lepiej będzie żyło się w tym rodzinom i nam wszystkim. Wspanialsze będzie nasze społeczeństwo. Zaczniemy od siebie i pracujmy nad tym.

Ks. prof. Ryszard Szychemiler

Wiceprzewodniczący Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego

¹⁰ Prof. Ryś o DDA (*Dorosłe Dzieci Alkoholików*), <https://prawy.pl/100454-prof-rys-o-dda-dorosle-dzieci-alkoholikow/> (dostęp p 10.03.2020).

Rola rodziny w przygotowaniu do zawarcia małżeństwa

Małżeńskie „tak” powinno być przede wszystkim aktem odpowiedzialnym. Nietety, coraz częściej młodzi ludzie nie chcą – a może boją się – małżeństwa. Z jednej

strony marzą o pięknej miłości, ślubie i dzieciach, z drugiej strony nie potrafią otworzyć się na miłość, uciekają w świat wirtualny¹. Chociaż w prawie kanonicznym i prawie

świeckim (krajowym i międzynarodowym) przewidziane jest prawo do zawarcia małżeństwa, nie oznacza to, że każdy człowiek bez żadnych ograniczeń może zostać mężem bądź żoną². Dawniej młodzi ludzie mieli lepsze wzorce w swojej rodzinie pochodzenia. Osoby wierzące zawierające związek małżeński w kościele znały pacierz i prawdy wiary, o które pytał proboszcz w kancelarii parafialnej. Wiedziały, że dopiero ślub kościelny rodzi prawdziwą więź małżeńską, a sama przysięga przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego to warunek zarejestrowania związku w prawie polskim. Dzisiaj bywa, że ludzie bez zastanowienia wiążą się z drugą osobą. Dla wielu młodych ludzi Bóg i religia to jedynie sprawa prywatna, której nie należy uwewnętrzniać³.

Wybór małżeństwa jako drogi życia podejmowany przez młodych ludzi, powinien być umiejętnie wspierany przez rodziców. W żadnym wypadku nie powinni oni przysmuszać w jakikolwiek sposób swoich dzieci do małżeństwa. Wybór partnera życiowego musi pozostać wolną decyzją tych, którzy decydują się na małżeństwo⁴. Normy prawne i moralne zobowiązują rodziców do pomagania dzieciom przez mądre rady i opinie, zwłaszcza, wtedy, gdy dzieci mają zamiar założyć rodzinę⁵.

Katechizm Kościoła Katolickiego w numerze 1632 stwierdza, że najważniejszym sposobem przygotowania młodych ludzi do małżeństwa jest „przykład i wychowanie przekazane przez rodziców i rodzinę”. Od początku młodzież powinna być uczona odpowiedzialności, szacunku do ciała, dbania o dobro wspólne. Nietęsty plaga rozwodów powoduje, że właściwe wzorce życia małżeńskiego i rodzinnego nie jest tak łatwo przekazać. Rodzice zamiast rozwiązywać na bieżąco nieporozumienia między sobą, szantażują się wzajemnie rozstaniem. Dla nich łatwiejszą drogą jest udanie się do sądu okręgowego z pozwem rozwodowym niż podjęcie wszelkich kroków (jak np. wizyta w poradni małżeńskiej), aby dotrzymać wcześniej złożoną obietnicę („ślubując Ci miłość, wierność i uczciwość małżeńską oraz że Cię nie opuszczę aż do śmierci...”⁶), „... przyrzekam, że uczynię wszystko, aby nasze małżeństwo było zgodne, szczęśliwe i trwałe”⁷). Dla wielu ludzi małżeństwo przestało być związkiem nierozwalnym. Istnieje przekonanie, że rozwód to nie zło, że to tylko formalne rozwiązanie małżeństwa, sposób na radykalne zamknięcie konfliktów małżeńskich – po co żyć (męczyć się) z kimś, kogo już się nie kocha⁸.

Coraz rzadziej rodzice wraz z dziećmi kłękają do wspólnej modlitwy, nie mają też

² Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Paryż, 10.12.1948, [w:] *Prawa człowieka. Wybór dokumentów międzynarodowych*, red. B. Gronowska, T. Jasudowicz, C. Mik, Toruń 1999, s. 12-20; *Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych*, art. 23 ust. 2-3; *Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności*, Rzym, 4.11.1950 r., art. 12 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284; KPK 1983, kan. 1058).

³ Wprowadzenie, [w:] *Jak przygotować do małżeństwa?*, red. R. Szychemiler, J. Krzywkowska, Olsztyn 2013, s. 9.

⁴ M. Łaziuk, *Małżeństwo w świetle norm pierwszego synodu diecezji drohiczyńskiej z 1997 r.*, [w:] *Kościelne Prawo Procesowe*, t. 3, red. A. Dziega, M. Wróbel, Lublin 2003, s. 82.

⁵ *Katechizm Kościoła Katolickiego*, nr 2230; *Kodeks Prawa Kanonicznego z 1983 r.*, kan. 217, kan. 226, kan. 774, kan. 793, kan. 795, kan. 1136; *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, art. 95-96; *Konstytucja RP z 1997 r.*, art. 48, art. 53 ust. 3; *Konkordat polski z 1993 r.*, art. 12 ust. 1.

⁶ *Obrazdy sakramentu małżeństwa dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, wyd. 3, Katowice 2010, s. 31.

⁷ *Kodeks rodzinny i opiekuńczy*, art. 7 § 3.

⁸ Jan Paweł II w swoim nauczaniu wyróżniał samotność wybraną (np. powołanie do życia konsekrowanego) i samotność wymuszona, która dotyczy osoby chore, starsze, żyjące w separacji,

czasu na rozmowę i bycie ze sobą. Słyszysz się o upadku rodzicielskiego autorytetu, konkubinatach, gender⁹, potrzebie legalizacji związków homoseksualnych. Zanika wartość rodziny wielopokoleniowej oraz tradycji rodzinnych, które nasi dziadkowie kulturowali (rodzinne obiady, spędzanie świąt). Dziś wielu młodych ludzi wolą wyjazd na narty w Boże Narodzenie zamiast świąt w rodzinnym gronie; przepełnione są domy spokojnej (?) starości; rodzeństwo, zamiast być dla siebie oparciem w trudnych chwilach, wydłóca się o spadek po rodzicach. Rodzice, którzy systematycznie przez długie godziny pozwalają dzieciom patrzeć w ekran telewizora czy monitor komputera, nie podejmują właściwie roli wychowawczej¹⁰.

Z przykrością należy stwierdzić, że wielu rodziców nie zapewnia swoim dzieciom wystarczającego przygotowania do małżeństwa, a przecież jak czytamy w *Gaudium et spes* „Dzieci powinny się tak wychowywać, aby po dojściu do wieku dojrzałego mogły z pełnym poczuciem odpowiedzialności pójść za powołaniem, także i duchownym, oraz wybrać stan życia, w którym, jeśli zwiążą się małżeństwem, mogłyby założyć własną ro-

dzinę w pomyślnych dla siebie warunkach moralnych, społecznych i gospodarczych. Jest rzeczą rodziców lub opiekunów, aby stawiali się przewodnikami dla młodych w zakładaniu rodziny przez roztropne rady, którym ci ostatni winni chętnie dawać posłuch, wystrzegać się jednak należy skłaniania ich przynusem bezpośrednim lub pośrednim do zawarcia małżeństwa lub do wyboru partnera w małżeństwie”¹¹.

Kochająca i szanująca się rodzina stanowi podstawę bezpieczeństwa dla dzieci, które widząc wspierających się rodziców, same będą chciały w późniejszym czasie stworzyć równie udane związki małżeńskie. Dla nich wolność nie będzie oznaczała życia bez ślubu i bez zobowiązań, lecz podporządkowanie się wymiarom wewnętrznym i duchowym, a nie materialnym i instytnym¹². W domu rodzinnym młody człowiek powinien nauczyć się szacunku, dobroci, solidarności i odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale także za wspólnotę. Powinien nauczyć się wyrażania własnych potrzeb bez poniżania drugiego człowieka, argumentowania swoich racji, szczerości, zaufania i życzliwości¹³. Dzieci powinny

rozwiedzione, owdowiałe, samotne matki, dzieci ulicy, emigrantów, więźniów, bezdomnych i bezrobotnych – *Adhortacja apostolska „Familiaris consortio”*, nr 85; M. Krzywkowska, *Powołanie do samotności*, [w:] *Samotność: rzeczywistość czy fikcja?*, red. J. Zimny, Stalowa Wola 2013, s. 834-836.

⁹ R. Sztchmiller, *Konstytucyjna ochrona rodziny a gender*, [w:] *Favor matrimonii? Teoria i praktyka*, red. L. Świto, M. Tomkiewicz, Olsztyn 2014, s. 43-58; R. Sztchmiller, *Potrzeba wzmocnienia praw małżonków i rodziny*, [w:] *Redditio ergo quae sunt Caesaris Caesar et quae sunt Dei Deo* Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Józefowi Krukowskiemu z okazji 50-lecia pracy naukowej, red. M. Sitarz, P. Stanisławski, H. Stawniak, Lublin 2015, s. 621-634; R. Sztchmiller, *Ochrona prawna małżeństwa w kontekście ideologii gender*, [w:] *Katolickie zasady relacji państwo – Kościół a prawo polskie*, red. J. Krukowski, M. Sitarz, H. Stawniak, Lublin 2015, s. 205-220.

¹⁰ Jan Paweł II, *Orędzie na XXVIII Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu. Telewizja w rodzinie: kryteria właściwego wyboru programów*, 24.01.1994, „L'Osservatore Romano” wyd. pol. 15 (1994) nr 4, s. 7-9; FC, nr 76.

¹¹ Sobór Watykański II, *Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym „Gaudium et spes”*, nr 52.

¹² *Katechizm Kościoła Katolickiego*, nr 2207 i 2223. Jan Paweł II, *Encyklika „Centesimus annus”*, 01.05.1991, nr 36, AAS 83 (1991) 793-867. Chociaż dzisiaj coraz częściej w środkach społecznego przekazu słyszymy o singlach, kobietach seksualnie wyzwolonych, rodzinach patchworkowych czy związkach na próbę, to tradycyjna wielopokoleniowa katolicka rodzina jest wartością niezwykle cenną dla wielu Polaków.

¹³ *Katechizm Kościoła Katolickiego*, nr 2224.

być wychowywane w przekonaniu, że człowiek więcej jest wart przez to, kim jest, aniżeli ze względu na to, co posiada. Nie na darmo rodzina określa się jako „szkołę cnót społecznych”¹⁴.

Niezwykle istotną jest praca wychowawcza rodziców w zakresie wychowania seksualnego, która ma prowadzić do znajomości zasad moralnych i uznania ich za gwarantujące odpowiedzialnego rozwoju osobowego w dziedzinie płciowości ludzkiej¹⁵.

¹⁴ Sobór Watykański II, *Deklaracja „Gravissimum educationis” o wychowaniu chrześcijańskim*, 28.10.1965, nr 3, AAS 58 (1966) 728-739; Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska „Familiaris consortio”*, nr 36; GS, nr 35; M. Rusecki, *Być chrześcijaninem dziś*, Lublin 1992, s. 376.

¹⁵ Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska „Familiaris consortio”*, nr 37.

Świadczenia rodzinne jako jedna z form wsparcia rodzin z dziećmi

Rodzina stanowi podstawową komórkę społeczną państwa, którą często traktuje się jako podmiot gospodarujący. Oznacza to, że jednym z jej zadań jest zapewnienie swoim członkom utrzymania oraz opieki, poprzez zaspokojenie potrzeb materialnych, a także przygotowanie dzieci do samodzielnego życia. Przymiotem rodziny jest też wspólnota mieszkaniowa, którą tworzy najczęściej jedno gospodarstwo domowe, złożone z dwóch lub nawet trzech pokoleń. Stwierdza się, że rodzina zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa, przekazując dziedzictwo kulturalne, społeczne, wychowawcze następnym pokoleniom. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* oddaje rodziny pod opiekę państwa, które powinno w odpowiedni sposób prowadzić politykę prorodziną, a przede wszystkim ochronną z punktu widzenia prawa.

Jan Paweł II w Krakowie w 1979 r. wypowiedział słowa odnoszące się do dzieci: „Jesteście przyszłością świata, narodu, Kościoła. Od Was zależy jutrzejszy dzień”.

Ważne jest, aby polityka prorodzinna rozwijała się, gdyż społeczeństwo, w tym

Przygotowanie do małżeństwa jest procesem stopniowym i ciągłym. Zaczyna się ono już w dzieciństwie, gdzie dzieci są obserwatorami życia swoich rodziców. Rodziców w procesie wychowawczym powinny wspierać (nie zastępować) różne instytucje kościelne i świeckie.

Dr Monika Krzywkowska

nauczyciel religii

w Szkole Podstawowej nr 3 w Ilawie

również dzieci mają znaczny wpływ na gospodarke oraz jej rozwój. Wśród świadczeń rodzinnych, które są wypłacane przez państwo, wyróżnić można: zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka oraz zapomogę (ze środków własnych gminy) z tytułu urodzenia. Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. Podstawę prawną systemu stanowi ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹. System świadczeń rodzinnych jest systemem pozaubezpieczeniowym, zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanym z budżetu państwa. System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi dołożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych.

Ważnym projektem Ministerstwa Rodziny

¹ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Dz.U. z 2015 r., poz.114 z późn. zm.

i Polityki Społecznej jest program „Rodzina 500+”, za który rząd polski dostał Nagrodę Europejskiej Konfederacji Dużych Rodzin (ELFAC) w uznaniu za wybitne osiągnięcia w zakresie polityki prorodzinnej. Program „Rodzina 500+” został opracowany z myślą o tym, aby poprzez zmniejszenie obciążenia finansowego rodzin, związanego z wychowywaniem ich dzieci, zachęcić Polaków do podejmowania decyzji o posiadaniu większej rodziny. Rządowy program „Rodzina 500+” ma za zadanie pomóc w wychowywaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Program w swoim założeniu poza poprawą sytuacji polskich rodzin ma za zadanie również przyczynić się do zwiększenia dzietności. Aktualnie (kwiecień 2020 roku) współczynnik dzietności w Polsce wynosi 1,3 urodzeń na kobietę, a dla porównania w 1983 r. wynosił 2,42². Prawdoświadczeń wychowawczych będzie przysługiwać na dziecko, rozumiane jako: dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione (adoptowane), dziecko znajdujące się pod opieką prawną do czasu ukończenia przez nie 18-tego roku życia. Świadczenie mogą pobierać rodzice, jeden rodzic, opiekunowie prawni oraz faktyczni opiekunowie. Beneficjentami rządowego programu „500+” mogą zostać obywatele Polski oraz cudzoziemcy, jeżeli stosuje się wobec nich przepisy o koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych, gdy wynika to z międzynarodowych umów dwustronnych, gdy osoba posiada kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, ale z wyłączeniem obywateli państw trzecich (z pozwoleń na pracę na okres kró-

wszy niż 12 miesięcy, którzy przybyli do Polski na studia, mogących pracować w oparciu o wizę). Cudzoziemcy mają prawo do świadczeń pod warunkiem zamieszkania na terytorium Polski przez okres pobierania świadczenia. Wyjątek stanowią sytuacje, gdy dwustronne umowy międzynarodowe lub przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mówią inaczej³. Od dnia 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę⁴. Prawo do tego świadczenia nie jest już także uzależnione od warunków ustalenia alimentów na dziecko od drugiego rodzica w przypadku wniosków składanych przez rodziców samotnie wychowujących dziecko. Przyznawanie świadczenia nie wymaga wydawania i doręczenia decyzji administracyjnej.

Kolejnym świadczeniem, o które może ubiegać się rodzina od lipca 2019 r., jest świadczenie w wysokości 300 zł z programu „Dobry Start” na wyprawkę szkolną. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, mogą otrzymać świadczenie do ukończenia przez nie 24 lat. Wnioski można składać online za pośrednictwem kanałów bankowości elektronicznej lub portalu Ennp.atia. Termin składania wniosków na rok szkolny 2019/2020 upłynął 30 listopada 2019 r.⁵

Od dnia 1 marca 2019 r. można otrzymać rodzicielskie świadczenie uzupełniające⁶. Może być przyznane matce, która urodziła i wychowywała lub wychowywała co najmniej czworo dzieci, a w przypadku jej śmierci albo porzucenia przez nią dzieci, lub długotrwałego zaprzestania wychowania dzieci – ojcu, który wy-

chował co najmniej czworo dzieci. O świadczenie mogą ubiegać się osoby, które nie posiadają niezbędnych środków do życia i osiągnęły wiek emerytalny. W przypadku kobiet to 60 lat, mężczyzn – 65 lat, rodzicielskie świadczenie uzupełniające przysługuje wyłącznie osobom mieszkającym w Polsce i mającym (po ukończeniu 16 lat) tzw. ośrodek interesów życiowych na terytorium naszego kraju – przez co najmniej 10 lat⁷. Pisemny wniosek o rodzicielskie świadczenie uzupełniające rozpatruje prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Do wniosku trzeba dołączyć oświadczenie „o sytuacji rodzinnej, majątkowej i materialnej”, a także inne dokumenty, które mogą mieć wpływ na przyznanie świadczenia. Następnie po przeanalizowaniu całej dokumentacji zostaje podjęta decyzja o przyznaniu świadczenia lub jego odmowie.

Innym ważnym świadczeniem wspierającym rodzinę w Polsce jest tzw. Karta Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- * w wieku do ukończenia 18 roku życia,
- * w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- * bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawa-

na jest każdemu członkowi rodziny. Dochód rodziny nie jest kryterium przyznania Karty.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

1. osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice, przez których rozumie się także rodziców zastępczych lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, mogą korzystać z Karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymują Kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przyznawana jest dzieciom umieszczonym w rodzinnej pieczy zastępczej na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka⁸.

Fakt ochrony rodziny w Konkordacie zawartym między Stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską z 1993 r., który stanowi, że: „układające się Strony deklarują wolę współdziałania na rzecz obrony i poszanowania instytucji małżeństwa i rodziny będących fundamentem społeczeństwa”⁹. Kościół

² Zasady i warunki programu „Rodzina 500+”, <http://www.program500plus.pl>, (dostęp 20.02.2020).

³ Program 500 Plus, <http://www.program500plus.pl/dla-kogo.html> (dostęp 20.02.2020).

⁴ Rodzina 500 Plus – informacja z dnia 12 września 2016 r., <http://www.mpiips.gov.pl> (dostęp 20.02.2020).

⁵ <https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spolescenstwo/mieszkam-za-granica-czy-dostane-500-plus-ministerstwo-odpowiada-rodzicom,128326.html> (dostęp 20.02.2020).

⁶ Ustawa z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303).

⁷ <https://www.gov.pl/web/rodzina/mama-4-pytania-i-odpowiedzi> (dostęp 20.02.2020).

⁸ *Czym jest Karta Dużej Rodziny?* – informacja z dnia 10 września 2016 r., <http://www.mpiips.gov.pl> (dostęp: 19.02.2020).

Katolicki „rodzine” pojmuję jako odrębny podmiot praw i obowiązków. Papież Jan Paweł II w *Liście do Rodzin* podkreślił, że: „prawa rodziny nie są tylko matematyczną sumą praw osoby. Rodzina bowiem jest czymś więcej niż każdy z osobna człowiek. Jest wspólnotą rodziców i dzieci, bywa nieraz wspólnotą wielu pokoleń. Dlatego też jej

podmiotowość domaga się własnych specyficznych praw”¹⁰.

Dr Krystyna Ziółkowska
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

(Powyższy tekst został przygotowany do „Biuletynu” w kwietniu 2020 r. Niestety, pandemia pokrzyżowała nam plany; numer naszego pisma się nie ukazał. Artykuł publikujemy dopiero dziś)

⁹Dz.U. z 1998 r. Nr 51, poz. 318.

¹⁰T. Liszcz, *Prawo pracy instrumentem...* s. 2-6.

Wieloletnia Dyrektorka ROPS w Olsztynie, Wiesława Przybysz, przeszła w jesieni ub. r. na emeryturę. Z pewnością należy do osób, które najlepiej znają sytuację społeczną oraz potrzeby rodzin w naszym regionie. Jesteśmy Jej wdzięczni za ogromny wkład pracy, za fachowość, za klimat, który stwarzała swoją postawą. Śmiało można powiedzieć, że nie byłoby Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny, gdyby nie Jej zaangażowanie. Jesteśmy także wdzięczni, że wyraziła wolę dalszego członkostwa w Radzie ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Jej wiedza i doświadczenie są nam, jak i całemu regionowi bardzo potrzebne. (at)

Kilka słów o naszej Wiesławie Przybysz – Dyrektorka ROPS

Gdy myślę o Pani Wiesławie Przybysz, z którą od 20 lat łączyl mnie kontakt zawodowy tj. od początku mojej pracy w sferze pomocy społecznej, nasuwają mi się słowa cyt. „Są miejsca i ludzie, których się nie zapomina”.

Tak w bardzo krótki sposób mogę zobrazować to, kim dla mnie była i nadal jest Pani Wiesława Przybysz.

Najbardziej zapamiętałam swoje pierwsze kontakty z Panią Dyrektorką, gdy podczas spotkań, szkoleń i narad, zawsze w bardzo merytoryczny, a zarazem dostępny sposób przekazywała nam swoją wiedzę, a przede wszystkim „zarażała i zapalała” entuzjazmem do pracy. Ponieważ praca w pomocy społecznej to nie tylko zawodowe wyzwania, ale przede wszystkim świadomość, że pełniimy pewną „misję” służąc osobom potrzebującym wsparcia, ciągłe „Ładowanie akumulatorów” i doskonalenie się w różnych dziedzinach życia jest podstawą do dobre wypełnianych obowiązków zawodowych.

Pani Dyrektorka bardzo zależała na tym, aby nie stać w miejscu, realizować nowe projekty, programy, budować pozytywny, nowy wizeru-

nek pomocy społecznej. Dzięki nawiązywaniu wciąż nowym relacjom, współpracy z lokalnymi, ogólnopolskimi i międzynarodowymi podmiotami, a także pozyskiwaniem środków pozabudżetowych, pracownicy i kadra kierownicza ośrodków pomocy społecznej miała możliwość zdobywać szerokie doświadczenia w oparciu o działania podejmowane przez naszych partnerów w różnych zakątkach naszego kraju, jak również u zagranicznych partnerów.

Wyrażam słowa wielkiego szacunku i uznania za dobrze spełnioną „misję zawodową”, mając nadzieję, że w nowym obszarze działania, przy zachowaniu posiadanej energii i życzliwości do ludzi, będzie „zdobywać nowe lądy”, czyli odkrywać i podejmować nowe wyzwania, nie zapominając o dawnych i obecnych znajomych.

Życzymy nieprzemijającej radości życia, czasu dla siebie i swoich najbliższych.

Teresa Nowacka

Kierownik GOPS w Pieckach,

Wiceprzewodnicząca Rady ds. Rodzin
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Rok Rodziny

19 marca, w uroczystość św. Józefa, z inicjatywy Papieża Franciszka Kościół Rzymskokatolicki na całym świecie rozpoczął obchody **ROKU RODZINY** „Amoris laetitia” (*Radość miłości*). Okazją do obchodów jest piąta rocznica ogłoszenia przez papieża adhortacji apostolskiej powstałej jako owoc dwóch synodów biskupów nt. małżeństwa i rodziny, poświęconej właśnie miłości małżeńskiej. Rok ten trwać będzie do **26 czerwca 2022 r.** i zakończy się podczas **X Światowego Spotkania Rodzin z papieżem, które odbędzie się w Rzymie**.

Głównym elementem obchodów Roku Rodziny w Polsce będzie ogólnopolskie pielgrzymka małżeństw i rodzin na Jasną Górę 26 września br.

Młodość – miłość – małżeństwo – rodzina

Rok 2020 został ogłoszony przez Sejm RP Rokiem św. Jana Pawła II. Wiązało się to z setną rocznicą urodzin tego wielkiego Polaka, która przypada na dzień 18 maja. Nie trzeba chyba nikomu przypominać, że ten Polski Papież jest przez Kościół oficjalnie uznany jako **Patron Rodziny**.

Wydaje się jak najbardziej zasadne, by także podczas tegorocznych Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w zaciszu domu rodzinnego przypomnieć sobie choćby niektóre treści jego nauczania o małżeństwie i rodzinie. Jest ich ogromnie dużo.

Polecamy sięgnięcie do zasobów internetowych i wyszukanie w nich choćby takich oto dokumentów:

Jan Paweł II: *List do rodzin* z okazji Roku Rodziny;

Jan Paweł II: *List do młodych całego świata* z okazji Międzynarodowego Roku Młodości;

Jan Paweł II: *List do dzieci* w Roku Rodziny;

Jan Paweł II: *List do moich braci i siostr - ludzi w podeszłym wieku*;

Jan Paweł II: *List Apostolski o chrześ-*

Rok ten ma służyć **odnowie duszpasterstwa rodzin**. „Dzisiaj ze strony Kościoła potrzebne jest nowe spojrzenie na rodzinę: nie wystarczy podkreślać wartości i znaczenia doktryny, jeśli nie staniemy się opiekunami piękna rodziny i nie zajmujemy się ze współczuciem jej słabościami i zranieniami” – mówi papież. Co niezmiernie ciekawe, **podkreśla się przekazywanie coraz większej odpowiedzialności w tej dziedzinie osobom świeckim**. To one, zwłaszcza członkowie rodzin, najlepiej znają konkret życia małżeńskorodzinnego oraz kontekst, w którym przeżywana jest codzienna miłość.

Tegoroczne Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny mogą być także okazją do zaznajomienia się z tą adhortacją. **Dokument ten jest dostępny w zasobach internetowych.**

cijańskim sensie ludzkiego cierpienia; Jan Paweł II: Encyklika *Evangelium Vitae* (łac. „Ewangelia życia”) o *wartości i nie-naruszalności życia ludzkiego*;

Jan Paweł II: *List Apostolski Mulieris dignitatem o godności i powołaniu kobiety*; *Karta Praw Rodziny* – przedłożona w 1983 roku przez Stolicę Apostolską wszystkim ludziom, instytucjom i władzom zainteresowanym misją rodziny w świecie współczesnym (z inspiracji Jana Pawła II).

Korzystając z internetu, można także przeczytać książkę Jana Pawła II, którą napisał jeszcze jako **Karol Wojtyła**, będąc jeszcze biskupem pomocniczym archidiecezji krakowskiej. Jej tytuł: *Miłość i odpowiedzialność – studium etyczne miłości i małżeństwa*. Wkrótce stała się ona bestsellerem, tłumaczonym na wiele języków. Karol Wojtyła jest też autorem sztuki teatralnej *Przed sklepem jubilera* (podtytuł: *Medytacja o sakramencie małżeństwa przechodząca chwilami w dramat*). Napisał ją w 1960 r. Bohaterami są trzy związane ze sobą pary, a jej tematem miłość i małżeństwo.

Młodość

Młodzi ludzie, tak chłopcy, jak i dziewczęta, wiedzą, że mają żyć dla drugich i z drugimi, wiedzą, że ich życie ma sens, jeśli się staje darem bezinteresownym dla drugich. Stąd pochodzą wszystkie powołania (...). Również małżeństwo jest powołaniem (...).

(Jan Paweł II)

Młodość jest piękna nie dlatego, że pozwala robić głupstwa, ale dlatego, że daje czas, by je naprawić.

(Tristan Bernard)

Coś siał w młodości, to będziesz zbierał w starości.

(przysłowie polskie)

Co za młodu zaniedbasz, to ci się na starość nie wróci.

(przysłowie polskie)

Za grzech młodości płacimy na starość.

(Sentencja łacińska)

Dzieci są jak wosk. To, co się w nich wyrzeźbi, pozostaje.

(Horacy)

Wystarczy przypomnieć młodym, że świat istniał przed nimi i przypomnieć starym, że świat na nich się nie kończy.

(Jan XXIII)

W życiu każdego człowieka przychodzi taki moment, w którym podejmuje decyzję wpływającą na jego przyszłe los, kiedy na skrzyżowaniu wielu dróg musi wybrać jedną z nich, nie wiedząc, dokąd ona prowadzi.

(Maria Puzo)

Dobrze by było, gdyby młodzi brali pod uwagę przeszłość. W rzeczywistości chodzi o wielkie doświadczenie.

(Jan XXIII)

Najważniejszą rzeczą jest, aby rodzice umieli nauczyć swoje dzieci, jak mają sobie radzić bez nich.

(F. Clark)

Każdy młody człowiek widzi w sobie początek świata.

(Elias Canetti)

Może właśnie dlatego, że miłość jest uczuciem bardzo silnym, jesteśmy, zwłaszcza

Miłość

Miłość jest pierwszą wśród nieśmiertelnych rzeczy.

(Dante Alighieri)

Mało kocha ten, kto potrafi wyrazić słowami, jak bardzo kocha.

(Dante Alighieri)

Miarą prawdziwej miłości jest brak wszelkiej miary.

(G. Bevilacqua)

Czym jest słońce dla ziemi, tym miłość dla duszy.

(Honoré de Balzac)

W miłości cudze doświadczenie nie ma wiele się przyda.

(Michał Bałucki)

Kiedy miłość jest wystarczająco silna, oczekiwanie staje się szczęściem.

(Simone de Beauvoir)

Nikt, kto kocha, nie może być nazwany nieszczęśliwym. Nawet nieszczęśliwa miłość ma swoją tęczę.

(James Barrie)

Miłość musi być próbowana jak złoto w ogniu prób; tylko mała miłość w ogniu prób kruszeje. Wielka oczyszcza się i rozpala.

(Prymas S. Wyszyński)

Kluczem do ludzkich serc nie jest nigdy nasza mądrość, lecz miłość.

(Perman Bezzel)

Miłość powiększa i upiększa rzeczy, daje im oddech nieprzemijalności.

(Paul Bertoldy)

Aby miłość trwała przez całe życie, trzeba ją pielęgnować starannie jak ogród.

(Henri Bordeaux)

Bardziej od pieniędzy potrzebujesz miłości. Miłość to siła nabywca szczęścia.

(Phil Bosmans)

Jedynie miłość rozumie tajemnicę: innych obdarować i samemu przy tym stać się bogatym.

(Clemens Brentano)

Tylko miłość wie, jak to zrobić, aby dając innemu, samemu się bogacić.

Clemens Brentano)

Małżeństwo

W muzyce małżeńskiej byle się **oboje** zgadzały, to mniejsza o inne instrumenty

(przysłowie polskie)

Tragedia: zakochać się w twarzy, a ożenić z całą dziewczyną.

(Julian Tuwim)

Małżeństwo to diament szlifowany całe życie.

(Antoni Regulski)

Obrączka ślubna jest pierwszym ogniwem łańcucha.

(Żarko Petan)

Małżeństwa bywają nieszczęśliwe nie z braku miłości, ale z braku przyjaźni.

(Selma Lagerlof)

Małżeństwo – próba rozwiązania we dwoje tych problemów, których samemu nigdy by się nie miało.

(Eddi Cantor)

Małżeństwo jest najcięższym zespo- leniem osób, głębokim zjednoczeniem we wzajemnym oddaniu się osób, z czego powstaje głęboka wspólnota życia i miłości.

(Prymas S. Wyszyński)

Małżeństwo bez miłości to dożywotnie galery.

(George Sand)

Miłość jest pierwszą wśród nieśmier- telnych rzeczy.

(Dante Alighieri)

Małżeństwo bez konfliktów jest prawie tak samo nie do pomyślenia, jak spo- łeczeństwo bez kryzysów.

(Andre Maurois)

Pewien mąż tak kochał swoją jednooką żonę, że sądził, iż wszystkie inne kobiety mają jedno oko za dużo.

(przysłowie angielskie)

W małżeństwie każda zaleta jest po- dwójna, lecz każda wada – dziesięciokrotna.

(Władysław Grzeszyk)

Udane małżeństwo to dom, który co- dziennie trzeba odbudowywać od podstaw.

(Andre Maurois)

Rodzina

Świat zmieniłby się w koszmara, gdyby małżonkowie znajdujący się w trudnościach materialnych widzieli w swoim poczętym dziecku tylko ciężar i zagrożenie dla swojej stabilizacji; gdyby z kolei małżonkowie dobrze sytuowani widzieli w dziecku niepotrzebny a ko- sztowny dodatek życiowy. Znaczyłoby to bowiem, że miłość już się nie liczy w ludzkim życiu.

(Jan Paweł II)

Małżeństwo jest planetą, gdzie on jest biegunem północnym, ona południowym, dzieci zwrotnikami, a szczęście równikiem.

(Honoré de Balzac)

Rodzina Bogiem silna mocą swego narodu.

(Prymas S. Wyszyński)

Spółeczeństwo i rodzina są podobne douku w pałacu; wyjmiesz jeden kamień i wszy- stko się wali.

(Talmud)

Spółeczeństwo ma za podstawę rodzinę; jeżeli człowiek wychodzi zepsuty z rodziny, wejdzie zepsuty w spółeczeństwo.

(Lacordaire)

Dom jest tam, gdzie serce.

(przysłowie angielskie)

Wiemy, że rodzina jest pierwszą pod- stawową ludzką wspólnotą. Jest środowis- kiem życia i środowiskiem miłości. Życie całych społeczeństw, narodów, państw, Kościoła zależy od tego czy rodzina jest pośród nich prawdziwym środowiskiem życia i środowiskiem miłości.

(Jan Paweł II)

Rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. Jest drogą po- wszechną, pozostając za każdym razem drogą szczególną, jedyną i niepowtarzalną, tak jak niepowtarzalny jest każdy człowiek. Rodzina jest tą drogą, od której nie może on się odłączyć. Wszak normalnie każdy z nas w rodzinie przychodzi na świat, można więc powiedzieć, że rodzinie zawdzięcza sam fakt bycia człowiekiem. A jeśli w tym przyjęciu

Młodość

w młodym wieku (...) zbyt słabi, aby utrzymać mocno ster w rękę.

(*Vincent van Gogh*)

Poznać łatwo w starości, jaki kto był w młodości.

(*Anonim*)

Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci.

(*Anonim*)

Uroda jest podarunkiem na kilka lat.

(*Oscar Wilde*)

To nieszczeście, gdy tak mały odstęp dzieli nas, gdy jesteśmy zbyt młodzi, od czasu, gdy jesteśmy zbyt starzy.

(*Phil Bosmans*)

Czy jest coś bardziej przyjemnego niż starość otoczona młodością, która chce się czegoś nauczyć?

(*Cyceron*)

Młodzi zawsze mają najwięcej trudności z zaakceptowaniem faktu, że oni także są śmiertelni.

(*Stephen King*)

Młodość to czas zakochania, poszukiwania miłości. Bez tych zauroczeń nie ma młodości! Ale jest wiele pułapek.

(*Marcin Jasiński*)

Młodość to nie tylko pewien okres życia człowieka odpowiadający określonej liczbie lat, ale i czas, kiedy młody człowiek szuka odpowiedzi na podstawowe pytania. Szuka nie tylko sensu życia, ale szuka konkretnego projektu, wiede którego to swoje życie ma zacząć budować.

(*Jan Paweł II*)

Szukajcie tej prawdy tam, gdzie ona rzeczywiście się znajduje! Jeśli trzeba, bądźcie zdecydowani iść pod prąd obiegowych poglądów i rozpropagowanych haseł! Nie lekajcie się Miłości, która stawia człowiekowi wymagania.

(*Jan Paweł II*)

Dzisiaj zasady chrześcijańskiej moralności małżeńskiej wybijają w wielu kręgach

Miłość

Miłość nie jest do wycuczenia, a jednocześnie nie jest tak bardzo do wycuczenia, jak miłość! (...) Jeżeli umiuję się ludzką miłość, to wtedy rodzi się także żywa potrzeba zaangażowania wszystkich sił na rzecz „pięknej miłości”. Bo miłość jest piękna. Młodzi w gruncie rzeczy szukają zawsze piękna w miłości, chcą, ażeby ich miłość była piękna (...), w głębi serca pragną pięknej i czystej miłości.

(*Jan Paweł II*)

Ogień miłości hartuje serca.

(*Thomas Lodge*)

Udany związek wymaga wielokrotnego zakochiwania się ciągle w tej samej osobie.

(*Mignon Mac Laughlin*)

Jest w ciebie ludzkim zdolność wyrażania miłości, tej miłości, w której człowiek staje się darem.

(*Jan Paweł II*)

Smutno jest nie być kochanym, ale prawdziwym nieszczęściem jest nie kochać.

(*Albert Camus*)

Miłość, która nie odradza się stale, stale umiera.

(*Kahlil Gibran*)

Trzeba kochać wzniosłym, głębokim uczuciem, mądrze i świadomie, i wciąż trzeba posuwać się w tym dalej i głębiej.

(*Vincent van Gogh*)

Kto nie potrafi dziękować, nie potrafi też kochać.

(*Jeremias Goothelf*)

To, co na pierwszy rzut oka wydaje się ogromnie ciężkie, miłość uczyni bardzo lekkim.

(*Christopher Harvey*)

Miłość, przynajmniej, to wielka mistrzyni, potrafi z nas zrobić kogoś, kim nigdy nie byliśmy.

(*Molier*)

Miłość nie jest skarbem, który się posiada, ale obustronnym zobowiązaniem.

(*Antoine de Saint-Exupéry*)

Małżeństwo

Udany związek wymaga wielokrotnego zakochiwania się – ciągle w tej samej osobie.

(*Mignon Mac Laughlin*)

Małżeństwo nie jest stanem – jest umiejętnością. W małżeństwie ważne jest nie tylko dobrać się zaletami, ale i wadami.

(*Magdalena Samozwaniec*)

Nie istnieje żadna bardziej skuteczna wewnętrzna misja niż małżeństwo.

(*Johann Gottfried Herder*)

Aby stać się lepszą żoną, wystarczy prześtać ulepszać swojego męża.

(*Gurumayi Chidvilasananda*)

W każdym małżeństwie to nie droga jest trudna, lecz trudności są drogą.

(*Soren Aabye Kierkegaard*)

W małżeństwie powinno się walczyć bezustannie przeciw potworowi, który pożera wszystko: przyzwyczajeniu.

(*Honoré de Balzac*)

O ile możliwe jest w ogóle niebo na ziemi, to tylko można je znaleźć w szczęśliwym małżeństwie.

(*Marie von Ebner-Eschenbach*)

Małżeństwo – tłumaczenie prozą wiersza miłosnego.

(*Sacha Guitry*)

Ze wszystkich domowych środków leczniczych najlepszym jest dobra żona.

(*Frank Hubbard*)

Szczęśliwe małżeństwo – to długa rozmowa, która wciąż wydaje się zbyt krótka.

(*Andre Maurois*)

Maż idealny to taki, który jest przekonanym, że ma idealną żonę.

(*autor nieznany*)

Małżeństwo to morze, dla którego dotychczas nie wynaleziono kompasu.

(*Heinrich Heine*)

Każda kobieta jest aniołem stróżem swego męża.

(*Elżbieta Grabosz*)

Dobre małżeństwo to raj na ziemi.

(*autor nieznany*)

Rodzina

na świat oraz we wchodzeniu w świat człowiekowi brakuje rodziny, to jest to zawsze wyłom i brak nad wyraz niepokojący i bolesny, który potem ciąży nad całym życiem.

(*Jan Paweł II*)

Pierwszym i pewnym symptomem zdrowego umysłu jest znalezienie radości we własnym domu i na łonie własnej rodziny.

(*E. Young*)

Nie ma bardziej błogosławionych na ziemi ludzi od dwojga małżonków, którzy zjednoczeni ze sobą w jednym pragnieniu, spokojnie zarządzają własnym domem.

(*Homer*)

Droga twoich czynów zaczyna się w rodzinie; pierwszą salą ćwiczeń cnót jest dom ojcowski.

(*S. Pellico*)

Jeżeli w rodzinach nie ma jedności, zgody i pokoju, jak możemy mieć cywilizowane społeczeństwo?

(*Jan XXIII*)

Im więcej jeżdżę po tym świecie, tym bardziej jestem skłonny uwierzyć, że rodzina pozostaje jedyną rzeczą, która liczy się w tym świecie.

(*A. Tosqueville*)

Dobro rodziny i społeczeństwa zależy od chrześcijańskiego wychowania młodzieży.

(*Ks. Bosko*)

Rodzina – tu zaczyna się życie, a miłość nigdy się nie kończy.

(*autor nieznany*)

Rodzina jest jak gałęzie na drzewie. Wszyscy rośniemy w różnych kierunkach, ale mamy te same korzenie.

(*autor nieznany*)

Rodzina. Osobno nie mamy nic. Razem mamy wszystko.

(*autor nieznany*)

Rodzina nie jest tylko czymś ważnym. Ona jest wszystkim.

(*Michael J. Fox*)

Młodość

przedstawiane w krzywym zwierciadle. Usiłując się narzucić środowiskom, a nawet całym społeczeństwom, model, który sam siebie ogłasza 'postępowym' i 'nowoczesnym'. Nie zauważa się przy tym, że w tym modelu – człowiek, a chyba zwłaszcza kobieta, z podmiotu zamienia się w przedmiot (przedmiot swoistej manipulacji), a cała wielka treść miłości zostaje zredukowana do 'użycia', które – choćby nawet było dwustronne – nie przestaje być w swej istocie egoistyczne. Wreszcie – dziecko: owoc i nowe wcielenie miłości dwojga, coraz bardziej staje się 'uciążliwym dodatkiem'. Cywilizacja materialistyczna i konsumpcyjna wdiera się w cały ten wspaniały całokształt miłości małżeńskiej i rodzicielskiej i ogolaga go z owej dogłębnie ludzkiej treści, która od początku została przeniknięta Boskim również zamianami i refleksami.

(Jan Paweł II)

Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali.

(Jan Paweł II)

Człowieka trzeba mierzyć miarą serca.

(Jan Paweł II)

Każdy z was, młodzi przyjaciele, znajduje też w życiu jakieś swoje Westerplatte. Jakis wymiar zadań,

(Jan Paweł II)

Miłość to zadanie, które Bóg wciąż nam wyznacza, może po to, by zagrzewać nas, abyśmy stawiali wyzwania losowi.

(Jan Paweł II)

Na kryzys cywilizacji trzeba odpowiedzieć cywilizacją miłości, opartą na uniwersalnych wartościach pokoju, solidarności i wolności, które znajdują pełne urzeczywistnienie w Chrystusie,

(Jan Paweł II)

Trzeba mieć charakter i starać się o charakter, trzeba go sobie wypracować, mieć wolę wysiłku, ofiary, trudu i poświęcenia.

(Prymas S. Wyszyński)

Miłość

Miłość wierna – jeżeli nie ulega zubożeniu – jest dla człowieka najbardziej doskonałym sposobem zachowania w sobie tego, co najlepsze.

(Albert Camus)

Kochać się, to nie znaczy patrzeć na siebie nawzajem, ale patrzeć w tę samą stronę.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Prawdziwa miłość nie wyczerpuje się nigdy. Im więcej dajesz, tym więcej ci jej zostaje.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Kochać to znaczy zapomnieć o sobie.

(Seneka)

Nie powinniśmy oczekiwać miłości, jeżeli nie kochasz.

(Friedrich Schleiermacher)

Nie kocha ten, kto w miłości szuka tylko własnej satysfakcji.

(św. Tomasz)

Nie wystarczy kochać. Trzeba także umieć kochać i umieć nauczyć miłości.

(Henryk Sienkiewicz)

Słowami świadczyć miłość – to nie miłość.

(Sofokles)

Winien jestem ci wszystko, ponieważ cie kocham.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Miłość prawdziwa zaczyna się wtedy, gdy niczego w zamian nie oczekujesz.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Żałuję każdego dnia, w którym żyłem bez ciebie.

(Janusz Radek)

Miłość to wybór drogi miłości i wierność wyborowi.

(św. Augustyn)

Kochać kogoś to znaczy widzieć cud niewidoczny dla innych.

(François Mauriac)

Kochać to znaczy zapomnieć o sobie.

(Seneka)

Małżeństwo

Małżeństwo to coś takiego jak wzajemne czulenie się dwóch kamieni szlifujących.

(John Osborne)

Małżeństwo i wino mają jedną wspólną cechę: nabierają wartości dopiero po latach.

(William Somerset Maugham)

Szczęśliwe małżeństwo to takie, w którym każdy rozumie każde słowo, którego żona... nie wypowiedziała.

(Alfred Hitchcock)

Małżeństwo jest książką, której pierwszy rozdział jest poezją, pozostałe proza.

(Beverly Nichols)

Połączyć dwa życia to nie znaczy zdławić jedno z nich.

(Romain Rolland)

Żyć w związku małżeńskim znaczy: nie mieć nic na wyłączną własność, dawać z siebie wszystko bez reszty, nie mieć żadnej prawdziwej tajemnicy.

(Luise Rinser)

Ożenić się, to pozbawić się połowy swych praw i podwoić w zamian swoje obowiązki.

(Arthur Schopenhauer)

Nie oko i ręka zawierają małżeństwo, ale rozum i serce. Choć ważną jest rzeczą żenić się z miłości, ważniejszą jeszcze – w małżeństwie miłość utrzymać.

(Bayard Taylor)

Dobra żona jest najlepszą nagrodą.

(przysłowie angielskie)

Sukces małżeństwa mniej zależy od tego, by znaleźć idealnego partnera, lecz by samemu nim być.

(Leland Foster Wood)

Kto żeni się w pośpiechu, ma później dużo czasu, żeby żałować.

(przysłowie angielskie)

Ceremonia zaślubin jest wydarzeniem, małżeństwo zdobywaniem.

(anonim)

Kto kocha żonę, nie pyta, czy ją kochać powinien.

(przysłowie chińskie)

Rodzina

Rodzina. Razem tworzymy nasze wspólne szczęście.

(autor nieznan)

Najważniejsza rzecz w życiu to rodzina. Najpierw ta, w której się urodziłeś, później ta, którą sam stworzyłeś.

(Peter Sellers)

Rodzina. Być kochanym bez względu na wszystko.

(autor nieznan)

Rodzina może rozpaść się na różne sposoby: wystarczy żądło egoizmu, pech i szczypta chciwości. Ale ściśle utkana tworzy więź, której nie nie pokona.

(Jodi Picoult)

Dom jest tam, gdzie światło w oknie,
Tam, gdzie ktoś kochany czeka,
Gdzie z kimś bliskim dzielę troskę,
Kromkę chleba, kubek mleka.
Do jest tam, gdzie światło w oknie,
Gdzie otucha czas się stroi,
Gdzie się nam splątają drogi,
Gdzie przy stole – bliscy moi.

(Maria Kuśnierz)

Dziecko to uwidoczniła miłość...

(Novalis)

Czas spędzony z rodziną jest wart każdej sekundy.

(autor nieznan)

Twoja rodzina jest najlepszą drużyną, w jakiegokolwiek grałeś.

(autor nieznan)

Rodzina. Mam siebie – mamy tak wiele.

(autor nieznan)

Bycie rodziną oznacza, że jesteś częścią czegoś pięknego. Oznacza, że kochasz i będziesz kochany przez resztę swojego życia.

(autor nieznan)

Życie rodziców jest księgą, którą czytają dzieci.

(św. Augustyn)

Podstawową siłą pedagogiczną jest dom rodzinny.

(Fiodor Dostojewski)

Młodość

Musicie mieć w sobie coś z orłów. Pamiętajcie – orły to wolne ptaki, bo szybiują wysoko.

(Prymas S. Wyszyński)

Droga Młodzieży! Jeśli umiesz patrzeć w przyszłość – a my jesteśmy narodem ambitnym, który nie chce umierać! – musisz sobie postawić wielkie wymagania. Musisz wychowywać się w duchu ofiary i do ofiar się uzdalniać.

(Prymas S. Wyszyński)

Przekonanie się w życiu, że nie uda się Wam uczynić nic wielkiego – a nawet małego – bez wielkiej miłości! Dlatego to jest pierwsze i największe przykazanie. Wystarczyłoby ono za dziennik ustaw, za góry kodeksów, które świat obmyślił, gdy już miłości mu nie dostawało

(Prymas S. Wyszyński)

Decyzja o zawarciu małżeństwa jest często jednym z najważniejszych faktów w życiu człowieka. Narzeczeni powinni się do tak ważnej decyzji przygotować i rozumieć odpowiedzialność, jaka się za nią kryje. Ogromna liczba osób jednak zatrzymuje się na stwierdzeniu „chcemy być razem”, bez głębszego zrozumienia, co powinno to oznaczać.

(Aleksandra Aszkiewicz)

Małżeństwo to powołanie do realizowania miłości w konkretnej relacji, do konkretnej osoby. Miłość małżeńska jest tak szalona, tak zaangażowana, że staje się i przetrada z miłości wyłączną i wierną do końca życia.

(ks. Marek Dziewiecki)

Do wartości trzeba pociągać, nie da się popychać.

(Jacek Pulikowski)

Młody człowiek, któremu wydawało się, że zakochanie będzie trwało wiecznie i że będzie wiązało się wyłącznie z radością i szczęściem, przekonuje się stopniowo, że zauroczenie emocjonalne z czasem słabnie i że takie zauroczenie nie jest dobrym

Miłość

Miłość, przynajmniej, to wielka mistrzyni, potrafi z nas zrobić kogoś, kim nigdy nie byliśmy.

(Molier)

Kochać się, to nie znaczy patrzeć na siebie nawzajem, ale patrzeć w tę samą stronę.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Miłość nie jest skarbem, który się posiada, ale obustronnym zobowiązaniem.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Prawdziwa miłość nie wyczerpuje się nigdy. Im więcej dajesz, tym więcej ci jej zostaje.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Nie powinieś oczekiwać miłości, jeżeli nie kochasz.

(Friedrich Schlegel)

Nie kocha ten, kto w miłości szuka tylko własnej satysfakcji.

(św. Tomasz)

Słowami świadczyć miłość – to nie miłość.

(Sofokles)

Kocha się za nic. Nie istnieje żaden powód do miłości.

(Paolo Coelho)

Prawdziwie kochasz wtedy, kiedy nie wiesz, dlaczego.

(Lew Tolstoj)

Miłość – czuć w całym sobie istnienie drugiej osoby.

(Simone Weil)

Nie sztuka pokochać. Znacznie trudniej wytrwać.

(Elizabeth Taylor)

Miłość jest tęsknotą po utraconej połowie nas samych.

(Milan Kundera)

Prawdziwa miłość to miłość do kogoś, od kogo nie oczekuje się żadnych korzyści.

(Pearl Buck)

Kochać człowieka, to znaczy mieć czas, nie śpieszyć się, być obecnym dla niego.

(Hans Borki)

Małżeństwo

Wybieraj żonę bardziej uchem, niż okiem.

(przysłowie angielskie)

Mąż i żona to dwa ciała i jedna dusza.

(przysłowie polskie)

Śczęśliwe jest małżeństwo, w którym mąż jest głową, a żona sercem.

(F. Haug)

W małżeństwie nie jest celem myślenie tak samo, ale myślenie wspólne.

(R. Dodds)

Naczelną zasadą życia w małżeństwie i rodzinie jest miłość. Jest to miłość osoby do osoby. Powstaje ona niekiedy przez rozbudzone uczucie i wrażenia zmysłowe, ale staje się dopiero wówczas ludzką, gdy obejmuje całą osobę, a więc również rozum i wolę.

(Prymas S. Wyszyński)

Małżeństwo powinno być jak duet: gdy jedno śpiewa, drugie kłascze.

(Joe Murray)

Małżeństwo jest obietnicą moralności w młodym wieku, porządku w dojrzałości, pomocy w starości.

(A. Gabelli)

Z drugiej strony życie małżeńskie i rodzinne wymaga odpowiedzialności, pracowitości, Wierności, codziennej troski o najbliższych. Wymaga też ciągłej czujności oraz umiejętności dojrzałego rozwiązywania pojawiających się trudności i konfliktów.

(ks. Marek Dziewiecki)

Trwałe małżeństwo i szczęśliwa rodzina to środowisko, które najlepiej chroni człowieka przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które umożliwia mu wszechstronny rozwój, doświadczenie miłości, odkrycie własnej wartości i własnego powołania do życia w miłości i prawdzie.

(ks. Marek Dziewiecki)

Naczelną zasadą życia w małżeństwie i rodzinie jest miłość. Jest to miłość osoby do osoby. Powstaje ona niekiedy przez rozbudzone uczucie i wrażenia zmysłowe,

Rodzina

Rodzina to silnik umożliwiający podbój świata, a zarazem bunkier, w którym można się schronić.

(Maxime Chattam)

Ognisko domowe dlatego jest ogniskiem domowym, że nie podsyca – gaśnie.

(Zofia Bystrzycka)

Dom jest tam, gdzie chcą, żebyś został dłużej.

(Stephen King)

Moim zdaniem w prawdziwej rodzinie nie chodzi o to, aby zawsze wszystko robić jak trzeba, tylko dać drugą szansę bliskim, jeśli nawalili.

(Jodi Picoult)

Najlepsze, co mężczyzna może uczynić dla swoich dzieci, to kochać ich matkę.

(Janusz Leon Wiśniewski)

To odróżnia rodzinę od znajomych. Rodzinę ma się na zawsze, bez względu na wszystko, nawet jak słabną kontakty, bo te można zawsze z powrotem zaciesnić. Zwłaszcza kiedy człowiek pojmie, jaka jest ważna.

(Nicholas Sparks)

Dom jest takim miejscem, do którego zawsze zostaniesz wpuszczony, kiedy zapukasz do drzwi.

(Stephen King)

Myślimy, że jesteśmy tacy oryginalni, że wszystko w nas jest takie wyjątkowe i niespotykane. Ale to niesamowite, do jakiego stopnia jesteśmy tylko echem innych, własnej rodziny i tego jaki kształt nadaje nam dzieciństwo.

(Michel Schneider)

Rodzina jest dla człowieka niczym płótno dla artysty. Przelewamy na nie nasze najwspanialsze marzenia. Kreślimy je często w sposób niedoskonały i nieudolny, ale wszyscy jesteśmy przecież zaledwie amatorami w sztuce życia. Jeśli jednak nie skupiamy się na roztrząsaniu własnych pomyłek, z czasem powstają w ten sposób prawdziwe arcydzieła. Z czasem uczymy

Młodość

sposobem na dorosłe życie. W obliczu tego typu doświadczeń dorastający chłopak czy dziewczyna zaczynają rozumieć istotę dojrzałej miłości. Mają wtedy szansę na to, by odkryć, że miłość to coś więcej niż zauroczenie.

(ks. Marek Dziewiecki)

Człowiek jest osobą, istotą niepowtarzalną, która ma wiele praw i obowiązków, ale nade wszystko prawo i obowiązek miłości: człowiek musi być kochany i musi kochać, jeżeli chce się udoskonalić i chce spełnić swoje powołanie.

(Prymas S. Wyszyński)

Rodzice nie zdają sobie z tego sprawy, że wychowują dzieci po to, by potrafiły kochać, by umiały budować relację miłości.

(autor nieznany)

Najskuteczniejszym sposobem zapobiegania trudnościom w małżeństwie i rodzinie jest odpowiedzialne przygotowanie się naręczonych do zawarcia związku małżeńskiego.

(ks. Marek Dziewiecki)

Przygotowanie do małżeństwa zaczyna się już w dzieciństwie i dokonuje poprzez obserwowanie życia własnych rodziców, a także poprzez cały proces wychowania w rodzinie.

(ks. Marek Dziewiecki)

Niepokojąca jest sytuacja, gdy młodzi ukrywają przed rodzicami fakt, że się w kimś zakochali. W okresie zakochania każdy bowiem z nastolatków potrzebuje rady i szczególnego wsparcia kogoś z bliskich.

(ks. Marek Dziewiecki)

Częstym powodem problemów wielu młodych osób jest fakt, że nie rozumieją istoty miłości i nie wiedzą, jak postępować, aby początkowa fascynacja przerodziła się w wielką miłość i radość na całe życie.

(Magdalena Korzekwa)

Młodości, ty nad poziomy wlatują.

(Adam Mickiewicz)

Miłość

Kochać, to zgadzać się na to, by się starzeć z drugim człowiekiem.

(Albert Camus)

O zmierzchu waszego życia będziecie sądzeni z miłości.

(św. Jan od Krzyża)

Kochając, dając człowiek z radością. Tak jak drzewo bez trudności oddaje dojrzały owoc.

(Rabindranath Tagore)

Pierwszym obowiązkiem miłości jest słuchać.

(Paul Tillich)

Miłość nie ma polegać na uczuciach, ale na uczynkach.

(św. Teresa od Dzieciątka Jezus)

Miłość daje, ale niczego nie żąda.

(Lew Tolstoj)

Jaka miłość – taki człowiek.

(św. Augustyn)

Miłość jest jak kwiat. Jeżeli jej nie podajesz, zwiędnie.

(przysłowie arabskie)

Miłość stała cuda działa.

(przysłowie polskie)

Bardzo popularne i błędne jest obecnie utożsamianie miłości z uczuciem. Miłość nie jest uczuciem z kilku istotnych względów. Gdyby miłość była uczuciem, to nie można by jej było ślubować, ponieważ nie można ślubować czegoś, co nie zależy ode mnie, od moich decyzji czy postaw, a takie właśnie są uczucia. Gdyby miłość była uczuciem, to narzeczeni musieliby ślubować coś, za co nie ponoszą odpowiedzialności, a przez to każda przysięga małżeńska byłaby nieważna!

(Magdalena Korzekwa)

Każda miłość musi być próbowana i doświadczana. Ale gdy wytrwa, doczeka się nagrody – zwycięskiej radości. Każda miłość prawdziwa musi mieć swój Wielki Piątek... Jeśli więc miłujemy naprawdę, trwajmy wiernie tak, jak trwała na Kalwarii Maryja

Małżeństwo

ale staje się dopiero wówczas ludzką, gdy obejmuje całą osobę, a więc również rozum i wolę.

(Prymas S. Wyszyński)

Podstawą rodziny jest małżeństwo, dwustronna umowa, na mocy której małżonkowie oddają się sobie na sposób wyłączny i stały w celu zrodzenia i wychowania dzieci.

(Prymas S. Wyszyński)

Zakochani, a później małżonkowie, jeśli ich związek posiada cechy dojrzałości, od początku postrzegają swoją relację jako niczym nie zasłużony dar.

(Cezary Śekalski)

Nic tak nie cieszy człowieka, jak szczęśliwe małżeństwo i rodzina. Nic też tak dotkliwie nie boli, jak kryzys więzi między najbliższymi i brak pocucia bezpieczeństwa we własnym domu.

(ks. Marek Dziewiecki)

Małżeństwo – niepowtarzalny dar.

(O. Józef Augustyn SI)

Miłość jest zaprzeczeniem zaborczości, jest skierowaniem się ku drugiej osobie, jest pragnieniem przede wszystkim jej szczęścia, czasem wbrew własnemu...

(Vincent van Gogh)

Nie skrzywdziłbym mojej żony, kultuwając znajomość czy przyjaźń z jakąś kobietą, wiedząc że żona czułaby się z tym niepewnie. Po prostu są rzeczy mniej lub bardziej ważne. Skoro ożeniłem się z tą kobietą, to jest dla mnie najważniejsze.

(Miroslaw Baka)

Trzy słowa, które pomagają przezwyciężyć małżeńskie problemy: dziękuję, proszę i przepraszam.

(Papież Franciszek)

Oto jest miłość. Dwoje ludzi spotyka się przypadkiem, a okazuje się, że czekali na siebie całe życie.

(Vitor de Lima Barreto)

Rodzina

się także, że to nie piękno końcowego efektu godne jest najwyższej pochwały, lecz wysiłek, jaki wkłada się w jego malowanie.

(Richard Paul Evans)

Rodzina może rozpaść się na różne sposoby. Wystarczy żdźbło egoizmu, pech i szczypta chciwości. Ale ściśle utkana tworzy więź, której nie nie pokona.

(Judi Picoult)

A więc rodzina to nie ci, z którymi mieszkasz się pod jednym dachem. To ci, z którymi się tęsknisz, jeśli ich zabraknie... albo może zabraknąć.

(Agnieszka Gil)

Korzenie są zawsze potrzebne, nie tylko kwiatom(...). Choćby kwiaty były największe i najpiękniejsze, jeśli zniszczy się korzenie roślin, zginą i kwiaty.

(Agatha Christie)

Małżeństwo i rodzina są tylko i wyłącznie tym, co sami z nich czynimy.

(Carlos Luis Zafón)

Miłość jest budowlą wyrastającą na fundamencie jedności. Podobnie jak rodzina – na fundamencie małżeństwa. Zniszczenie jedności, jego znaku, niszczy miłość nieodwracalnie.

(Mieczysław Guzewicz)

Miłość rodziny i wsparcie z jej strony, Boska pomoc, determinacja i wiara we własne siły sprawiają, że można osiągnąć coś, o czym się nawet nie marzyło.

(James Scott)

Rodzina jest sobą, jeżeli buduje się na takich odniesieniach, na wzajemnym zaufaniu, na zawierzeniu wzajemnym. Tylko na takim fundamencie można też budować proces wychowania, który stanowi podstawowy cel rodziny i jej pierwszorzędne zadanie.

(Jan Paweł II)

Nie wolno tak układać programu rodzinnego, jak gdyby Naród nie miał żadnych praw w rodzinie lub w ogóle nie

Młodość

Rodzina ma być pociągającym przykładem. Wielu rodziców chciałoby „wepchnąć” dzieci do świata wartości, sami w nim nie istniejąc. Tak się nie da wychowywać.

(Jacek Pulikowski)

To co jest ważne, to przykład miłości między rodzicami. To ma być pociągający przykład, jeśli ma być najcenniejszym środkiem wychowawczym: tata i mama się kochają; tata i mama będą razem do końca życia, tata i mama pokazują, jak należy traktować kobietę i jak należy traktować mężczyznę.

(Jacek Pulikowski)

Dzieci przygotowuje się do małżeństwa jeszcze przed poczęciem. Dobrze traktowane dziecko już w łonie matki lepiej się rozwija. Już gdy wierzymy małżeństwo, rozpoczynamy tworzenie klimatu wychowania naszych dzieci.

(Jacek Pulikowski)

Chcę rozpaść tu ognisko
Chcę być z tobą bardzo blisko
Chcę a jednak wciąż nie umiem
Wzbuduję most
Nad najszerszą z rwących rzek
Abyś mogła przejść na mój brzeg
(Z repertuaru Piotra Rubika)
Żeby być dobrym ojcem, trzeba być dobrym synem.

(O. Józef Augustyn SI)

Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga; Lam, czego rozum nie złamie.

(Adam Mickiewicz)

Młodość jest bez wątpienia najwspanialszym okresem w życiu każdego człowieka. Czasem bez troski oraz wielkich możliwości, które znikają wraz z każdym przeżytym rokiem. Jest to jednocześnie okres niezwykle ważny dla naszej przyszłości.

(autor nieznany)

Myślałem, że zawsze będziemy młodzi., że świat poczeka. Nic nie poczekało. Nie odkładajcie na później piosenek, egzaminów,

Miłość

z niewiastami i ufajmy! Skończysz się Wielki Piątek, przyjdzie Wielka Sobota i triumf Wielkiej Niedzieli.

(Prymas S. Wyszyński)

Miłość i odpowiedzialność.

(Jan Paweł II)

Miłość jest możliwa tylko wtedy, kiedy ludzie czują się wolni i obdarzają się wzajemnie wolnością. Aby czuć się wolni, musimy pokonywać nasze ludzkie lęki. One bowiem dławią naszą wolność, odbierając nam swobodę działania. Żyjąc w lęku, nie możemy dysponować własną osobą, nie możemy swobodnie korzystać z naszych ludzkich władz: z rozumu, serca, woli. Nie możemy żyć, pracować, poświęcać się i cierpieć dla osoby kochanej. Miłość wymaga dynamizmu i twórczości, które lek blokują

(O. Józef Augustyn SI)

Dojrzałej miłości małżeńskiej i rodzicielskiej nie da się niczym zastąpić.

(ks, Marek Dziewiecki)

Miłość jest troską o drugiego człowieka, o jego rozwój, pomyślność, jest służbą zmierzającą do ubogacenia drugiej osoby i uszczęśliwienia jej.

(Aleksandra Aszkielowicz)

Dojrzała miłość to decyzja troski o czyjeś dobro. To decyzja, która wyraża się przez określone słowa i czyny dostosowane do rodzaju więzi oraz do sposobu postępowania kochanej osoby. Jedynie na takiej miłości można zbudować trwałe małżeństwo i szczęśliwą rodzinę.

(ks, Marek Dziewiecki)

Ludzie mówią – „czas to pieniądź”. Ja mówię inaczej – „czas to miłość”. Pieniądź jest znikomy, a miłość trwa.

(Prymas S. Wyszyński)

Świat bez miłości jest światem martwym.

(Albert Camus)

Człowiek jako duch ucieleśniony, czyli dusza, która się wyraża poprzez ciało, i ciało formowane przez nieśmiertelny duch,

Małżeństwo

Udane małżeństwo nie są efektem znalezienia idealnej osoby, lecz kochania niedoskonałego człowieka, którego wybrało się na współmałżonka.

(Jason Evert)

Małżeństwo jest jak dom w ciągłej budowie. Każdego roku spostrzega się nowe pokoje. Pierwszy rok po ślubie to chatka, po dwudziestu siedmiu latach powstaje wielka, pełna zakamarków rezydencja. Muszą w niej istnieć ciemne kąty i przestrzeń do magazynowania rzeczy, większość z nich jest zakurzona i opuszczona, w niektórych spoczywają nieprzyjemne relikty, o jakich wolałoby się nie wiedzieć, dopóki się uch nie znajdzie.

(Stephen King)

Przepis na udane małżeństwo:

Składniki: Cztery filiżanki miłości, dwie szklanki lojalności, trzy łyżki przebaczenia, szczypta przyjaźni, jeden kilogram czułości, cztery kwarty wiary, beczka śmiechu. Wykonanie: Miłość połączyć z lojalnością i starannie zmieszać z wiarą. Przyprawić dobrocią, czułością i wyrozumiałością. Dodać przyjaźni i miłość. Obficie spryskać śmiechem. Wypiekać w słońcu. Serwować codziennie w obfitych porcjach.

(autor nieznany)

Małżeństwo nie może osiągnąć swojego głównego celu, którym jest wzajemne doskonalenie się małżonków, jeżeli nie jest wyłączne i nierozdzielne.

(A. Compté)

Rozwiązane małżeństwo oznacza rozdarcie życia: to nieszczęście, z którego ktoś może się nigdy nie podnieść, to nieszczęście dwóch pokoleń – rodziców i dzieci.

(B. Salandra)

Dziękuję za miłość,
za Twoje kochanie,
za wszystko co było
i co nas zastanie.

(Z repertuaru Janusza Radka)

Rodzina

istniał. Gdyby obowiązki rodziny oddzielić od praw Narodu, rychło byłby on wymazany z ziemi żyjących.

(Prymas S. Wyszyński)

Człowiek wychowany przez rodzinę wchodzi do życia społecznego, do serca życia narodowego. I tutaj znowu dotykamy problemu wartości wychowania rodzinnego i religijnego. Im człowiek jest lepiej ukształtowany w swojej osobowości przez życie rodzinne i pracę Kościoła, tym spokojniej wchodzi w głębię życia narodu i tym użyteczniejszy jest dla wspólnoty narodowe.

(Prymas S. Wyszyński)

Rodzina stała się bowiem podstawą trwałości całego narodu polskiego. Znowu patrzmy na przedziwną instytucję – rodzinę. Tyle potężnych organizacji zawałowało się w ciągu tysiąclecia. Ale dotychczas człowiek nie ważył się rozłączyć na polskiej ziemi tego, co Bóg złączył. Wiemy, że nie ma wspanialszej i trwalszej społeczności jak rodzina, i choć próbowano oddać dzieci do przytułku, a kobiety wysłać do fabryki, przekonano się dzisiaj, że trzeba zawrócić z tej drogi.

(Prymas S. Wyszyński)

Kościół broni trwałości rodziny jako instytucji najdonioślejszej. Chociaż jest ona małą komórką społeczną, jest najdonioślejsza, bo z niej rodzi się życie zarówno samej rodziny, jak Narodu czy społeczeństwa.

(Prymas S. Wyszyński)

Rodzina jest kolebką narodu.

(Prymas S. Wyszyński)

Jeśli chcesz naprawić świat, to idź do domu i kochaj swoją rodzinę.

(Matka Teresa z Kalkuty)

Kiedy spotykam młodą osobę, która właśnie wychodzi za mąż lub się żeni, to mówię, że to są ci, którzy mają ogromną odwagę. Ponieważ nie jest rzeczą łatwą

Młodość

dentysty, a przede wszystkim nie odkładajcie na później miłości.

(Agnieszka Osiecka)
Daj młodemu człowiekowi mapę nieba,
a odda ci jutro – poprawioną.

(Fiodor Dostojewski)
Martwi mnie, gdy widzę ludzi młodych,
którzy „rzucili ręcznik przed rozpoczęciem walki. Którzy się poddali”, nie rozpoczęli nawet gry. Którzy idą ze smutną twarzą, jak gdyby ich życie nie miało żadnej wartości. Są to ludzie młodzi zasadniczo znudzeni... i nudni, którzy zanudzą innych. To mi sprawia ból.

(Papież Franciszek)
Większość ludzi używa pierwszej połowy życia w taki sposób, że czyni nieszczęśliwą drugą jego część.

(Jean de la Bruyere)
Ludzie, którzy nie potrafią się starzeć, to ci sami, którzy nie umieli być młodzi.

(Marc Hagall)
Człowiek jest tylko raz młody. Później musi już szukać sobie innej wymówki.

(Ernest Hemingway)
Jesteś młody, dopóki wierzysz w życie.
(Michael Benedum)
Niedojrzała miłość mówi: Kocham cię, ponieważ cię potrzebuję. Dojrzała miłość mówi: Potrzebuję cię, ponieważ cię kocham.

(Erich Fromm)
Jedną z najstarszych ludzkich potrzeb jest mieć kogoś, kto zastanawia się, gdzie jesteśmy, kiedy nie wracamy wieczorem do domu.

(Margaret Mead)
Jeśli chcemy obdarzać miłością innych, dawać im radość, wiarę i nadzieję, to przedtem musimy dogadać się ze sobą. Żeby móc pomagać innym, trzeba najpierw mądrze zatroszczyć się o siebie.

(Wojciech Eichelberger)
Młodość jest jak przedmowa do książki: czasem książka co innego zawiera, nie to, co obiecywała przedmowa.

(Alojzy Żółkowski)

Miłość

powołany jest do miłości w tej właśnie swojej zjednoczonej całości. Miłość obejmuje również ciało ludzkie, a ciało uczestniczy w miłości duchowej.

(Jan Paweł II)
Prawdziwa miłość potrafi przetrwać mimo „rozczarowania się” drugim człowiekiem. Przetrwa zaś, o ile człowiek rozumie, że jego współmatzonek, pełen wad i niedoskonałości, jest osobą potrzebującą pomocnej dłoni i wsparcia. Choć uczuciowa fascynacja drugim słabnie, może być pielęgnowane i stale rozwijane „oczarowanie” drugim, wypływające z głębokiej wiary (...).

(Aleksandra Aszkielowicz)
Mało kochamy innych nie dlatego, że nie chcemy, a dlatego, że jeszcze nie umiemy. Miłość jest wielką sztuką, której uczymy się całe życie, od chwili narodzin aż do samej śmierci. Sztukę miłowania trzeba jednak rozpoczynać nie od dawania miłości innym, ale od jej przyjmowania.

(autor nieznany)
Głęboka jak studnia na wodę oligocenską, spokojna jak tafla zamarniętego o mroźnym poranku jeziora, uśmiecnięta jak małe kocię, które próbuje złapać promień słońca, ciepła jak wyjęte dopiero co z pieca bułeczki i ufna jak małe dziecko. Miłość wychodzi z serca, a nie z głowy.

(Michał Wichowski)
Miłość jako nasionko łatwe z wiatrem szybko leci, ale gdy drzewem w sercu wyrośnie, to chyba razem z sercem wyrwać ją można.

(Henryk Sienkiewicz)
Niech słowo kocham jeszcze raz z ust Twoich usłyszę, niech je w sercu wyręję i w myśli zapiszę...

(Adam Mickiewicz)
Miłość to słowa dwa,
Jedno śmiech, drugie łzy.

(Z repertuaru Piotra Rubika)

Małżeństwo

Kiedy małżeństwo funkcjonuje, nie ma nic na świecie, co mogłoby je zastąpić.

(H. Gahagan Douglas)
Opuszcza mężczyzna ojca i matkę swoją i zjednoczy się ze swoją żoną, i będą razem w jednym ciele.

(Księga Rodzaju)
Niech mówią, że to nie jest miłość
Że tak się tylko zdaje nam
Byle się nigdy nie skończyło
To wszystko, co od ciebie mam...
(Zbigniew Książek.
Z repertuaru Piotra Rubika)
Małżeństwo to poemat miłości przełożony na pracę.

(Paul Bourget)
Nie żyje się, nie kocha się, nie umiera się na próbę.

(Jan Paweł II)
Słońce ogniem płonie,
Błogo płynie czas.
Powiedz, co lepszego
Mogło spotkać nas.
Dźwięczą życia frazy,
Źródła bije moc,
Nie oślepia jasność,
Nie przygniata noc.
Życie jest muzyką,
Życie jest wygraną,
Póki nasze serca
Kochać nie przestaną.

(Z repertuaru Golec uOrkiestra)
Świat się nie kończy,
świat się zaczyna
Miłość to świata
sens i przyczyna
Dopóki kocha
się dwoje ludzi
Słońca na niebie
Bóg nie ostudzi
Dopóki kochasz
mnie a ja Ciebie
Bóg nie zagasi
słońca na niebie

Rodzina

stworzenie rodziny. Nie jest rzeczą łatwą poświęcić życie i zobowiązać się na całe życie.

(Papież Franciszek)
Dom to nie tapety, nie meble, nie kąt z żyrandolem, obrazem. Dom to tam, gdzie choćby pod gołym niebem ludzie są razem.

(autor nieznany)
Nie chodzi o to, jak wielki jest dom, tylko ile jest w nim szczęścia.

(autor nieznany)
Miłość zaczyna się w domu. Tu nigdy nie brak sposobności, aby ją okazać.

(Matka Teresa z Kalkuty)
Żyjemy w świecie, w którym pogrzeb jest ważniejszy od zmarłego, wesele jest ważniejsze od miłości, wygląd ważniejszy jest od intelektu. Żyjemy w kulturze opakowań, która gardzi zawartością.

(Eduardo Galeano)
Z domu rodzinnego wyniosłem wiarę i takie wartości, jak honor, praca, uczciwość, lojalność. Nie byłbym tym, kim jestem, gdyby nie rodzina. Tymczasem przybywa rozwodów, co bierze się z pragnienia użycia jak najwięcej się da, czyli egoizmu. Liczy się tylko „ja, ja i jeszcze raz ja”. To prowadzi do tragicznych sytuacji, czyli rozpadu rodziny.

(Franciszek Pieczka)
Ręka, która wprawia w ruch kołyskę, porusza światem.

(Rainer Maria Rilke)
Przepis na szczęśliwą rodzinę. Składniki: Cztery kawałki wiary, cztery szklanki miłości, jedna beczka śmiechu, trzy szklanki przebaczenia, jedna szklanka przyjaźni, dwie szklanki zaufania, dwie łyżki czułości, pięć łyżek nadziei. Sposób przygotowania: Wymieszaj miłość z zaufaniem i wiarą, dodaj odrobinę czułości i przebaczenia, dopraw przyjaźnią i nadzieją, zasyj to wszystko obficie uśmiechem. Serwuj z miłością każdego dnia.

(autor nieznany)

Młodość

Jeżeli chcesz być kochanym, bądź godny miłości.

(Owidiusz)

Są dwie drogi, aby przeżyć życie. Jedna to żyć tak, jakby nic nie było cudem. Druga to żyć tak, jakby cudem było wszystko.

(Albert Einstein)

Młodość, mistrzu, jest rzeźbiarką, Co wykuwa żywot cały; Choć przeminie sama szpako.

(Zygmunt Krasiński).

Nie możesz pozostawić wszystkiego losowi. On ma wiele do zrobienia. Czasami musisz mu pomóc.

(Leonardo da Vinci)

Wszystko co doskonałe, dojrzewa powoli.

(Artur Schopenhauer)

Kochając kogoś, nie staraj się robić z niego siebie.

(Jerzy Hac)

Musicie być silni miłością, która wszystko znosi, wszystkimu wierzy, wszystko przetrzyma, tą miłością, która nigdy nie zawiedzie.

(Jan Paweł II)

Młodość nie jest rozdziałem wyrwanym z życia ani przedmową do książki bez powiązania z całością. Jest wprowadzeniem do całej reszty, jest załazkiem (...), jest fundamentem, na którym ma się oprzeć budowla życia.

(Jakub Alberione)

Jaką wdzięczność okażesz rodzicom, takiej spodziewaj się od swoich dzieci.

(Tales z Miletu)

W sakramencie małżeństwa bierze się ku pomocy Świadka miłości i do ludzkiej miłości, aby swojej ludzkiej miłości nie przegrać.

(autor nieznany)

Zawsze miłość, jeśli jest prawdziwa, drogę ma trudną.

(autor nieznany)

Miej oczy szeroko otwarte przed ślubem i przymykaj je później.

(Benjamin Franklin)

Miłość

Człowiek szuka miłości, bo w głębi serca wie, że tylko miłość może uczynić go szczęśliwym.

(Jan Paweł II)

Miłość zmienia oblicze świata, a świat zorganizowany przez miłość zmienia nas samych.

(Anna Kamińska)

Bywają wielkie zbrodnie na świecie, ale chyba największą jest zabić miłość.

(Bolesław Prus)

Kocham cię za to, że cię kochać muszę.

(Kazimierz Przerwa-Tetmajer)

Kocha się tak samo przez wady i nie-szczęścia i może nawet głębiej, a najgłębiej kocha się przez ból.

(Wiesław Myśliwski)

Oddanie w miłości nie jest rezygnacją z siebie, jest poszerzeniem swojego życia.

(Jan Twardowski)

Kochać kogoś – znaczy wiedzieć w nim cuda dla innych niedostrzegalne.

(Francois Mauriac)

Piękna kobieta podoba się oczom, dobra kobieta – sercu. Pierwsza jest klejnotem, druga – skarbem.

(Napoleon Bonaparte)

Miłość ludzi nie poddaje się władzy bagnetów.

(Napoleon Bonaparte)

Dzięki miłości człowiek może rozwiązać generalny problem ludzkiego istnienia: przezwyciężyć uczucie osamotnienia.

(Erich Fromm)

Gdybym mówił językami ludzi i aniołów, a miłości bym nie miał, stałbym się jak brzęcząca albo cymbał brzęcząca. Gdybym też miał dar prorokowania i znał wszystkie tajemnice, i posiadał wszelką wiedzę, i wszelką [możliwą] wiarę, tak iżbym góry przenosił, a miłości bym nie miał, byłbym niczym. I gdybym rozdał na jałmużnę całą majątność moją, a ciało wystawił na spalanie, lecz miłości bym nie miał, nic bym

Małżeństwo

Dopóki miłość nas dwoje łączy Świat się zaczyna, świat się nie kończy

(Anna Józefina Lubieniecka.
Z repertuaru Piotra Rubika)

Miłość jest jak wiatr... Nie możesz jej zobaczyć, ale możesz ją poczuć.

(Cytat z filmu „Szkoła uczyć”)

Dotąd dwoje, chociaż jeszcze nie jedno. Oddają jedno, choć nadal dwoje.

(Jan Paweł II)

Miłość, która jest gotowa nawet oddać życie, nie zginie.

(Jan Paweł II)

Żona Einsteina, zapytana, czy rozumie teorię względności, odpowiedziała: Nie. Ale znam mojego męża i wiem, że można mu ufać.

(autor nieznany)

Rozsądny mąż, jak marynarz podczas burzy, zwią żagle, czeka, żywi nadzieję, a sztormy nie przeszkadzają mu kochać morza.

(Andre Maurois)

Małżeństwo kuje miłość w ogniu obo-wiązków.

(Wojciech Bartoszewski)

Najczęstsze małżeństwo – ich czworo: on, ona, jej wyobrażenie o nim, jego wyobrażenie o niej.

(Claude Roy)

Sprawdzianem wychowania kobiety i męż-czyzny jest to, w jaki sposób się kłóć.

(George Bernard Shaw)

Na wspólną radość, na chleb powszedni, na poranne otarcie oczu w blasku sło-necznym, na nieustające sobą zdziwienie, na gniew, krzywdę i przebaczenie wybie-ram Ciebie.

(K. I. Gałczyński)

Dzielona radość jest podwójną radością. Dzielone cierpienie połową cierpienia.

(polskie przysłowie)

Rodzina

Zanim się ożeniłem, miałem przygoto-wanych sześć różnych teorii na temat wychowywania dzieci. Teraz mam sze-sć-cioro dzieci i żadnej teorii.

(John Wilmot)

Miłości ojca i matki, ich związków (bo nie należy nigdy do siebie oddzielać ojca i matki) zawdzięczam miłość do Boga i mi-łość do ludzi. Powiedziałbym, że miłość, któ-ra wypełniała te dwa serca i połączyła je ze sobą w młodości, wyrażała się u ojca w dzia-łalności publicznej, a u matki – poprzez milczenie. Ta sama uparta wola, ta sama absolutna niezłomność u ojca była raczej siłą, u matki raczej słodyczą. Ale słodycz opiera się na sile.

(Paweł VI)

Radości życia rodzinnego są najpię-kniejsze na świecie, a radość, jakiej rodzice doświadczają na widok swych dzieci, jest największa.

(Johann Heinrich Pestalozzi)

Rodzina to nie przeszłość, nie można o niej nie myśleć. Człowiek ma ją w sercu, do-kądkolwiek idzie.

(M.L. Stedman)

Mieć miejsce, do którego się wraca, to mieć dom. Mieć osobę, którą się kocha, to mieć rodzinę. Mieć obie te rzeczy to prawdziwe błogosławieństwo.

(Richard Paul Evans)

Dla całego świata możesz być nikim, dla kogoś możesz być całym światem.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Najważniejsze jest, by gdzieś istniało to, czym się żyło: I zwyczaj. I święta rodzinne. I dom pełen wspomnień. Najważniejsze jest, aby żyć dla powrotu.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Wszyscy dorośli byli kiedyś dziećmi, ale niewielu z nich pamięta o tym.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Dzieci są skrzydłami człowieka.

(Przysłowie arabskie)

Młodość

Ty i Ja spośród tysięcy mocno trzymamy się za ręce, niezwykle dzień, doniosła chwila i szepc nieśmiały: miły... miła... Odtąd już razem zawsze i wszędzie. Tak miało być i tak niech będzie.

(Bolesław Leśmian)

Wychowanie człowieka rozpoczyna się 20 lat przed jego urodzeniem.

(Napoleon Bonaparte)

Nie wystarczy pokochać, trzeba jeszcze umieć wziąć tę miłość w ręce i przenieść ją przez całe życie

(Auguste Bekannte)

Miłość

nie zyskał. Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zazdrości, nie szuka pokłasku, nie unosi się pychą; nie dopuszcza się bezwstydu, nie szuka swego, nie unosi się gniewem, nie pamięta złego; nie cieszy się z niesprawiedliwości, lecz współwesoeli się z prawdą. Wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, we wszystkim pokłada nadzieję, wszystko przetrzyma. Miłość nigdy nie ustaje.

(1 List św. Pawła Apostoła do Koryntian, 13.1-8)

Kochać, to wybrać na zawsze.

(Michel Quoist)

Małżeństwo

Małżeństwo jest tylko wówczas harmonijne, jeśli składa się z dwóch lepszych połówek.

(Bob Hope)

Najszczęśliwszy związek, jaki można sobie wyobrazić, jest pomiędzy głuchą żoną, a ślepym mężem.

(Samuel Taylor Coleridge)

W sakramencie małżeństwa bierze się ku pomocy Świadka większego od ludzkiej miłości, aby swojej ludzkiej miłości nie przegrać.

(autor nieznany)

Rodzina

Przechodzisz przez życie, zastanawiając się, o co w tym wszystkim chodzi, ale pod koniec dnia, wiesz, że chodzi o rodzinę.

(Rod Steward)

Radości życia rodzinnego są najpiękniejsze na świecie, a radość, jakiej rodzice doświadczają na widok swych dzieci, jest najświętsza.

(Johann Heinrich Pestalozzi)

Są dwie trwałe rzeczy, które możemy dać w spadku naszym dzieciom: pierwsze to korzenie, druga – to skrzydła.

(Hodding Carter)

Tam odkrywaliśmy piękno rodziny

Państwo Rita i Leonard Kostkowie nie byli Warmiakami. Wrosli jednak w ten region, zamieszkując w podolsztyńskich Kudypach, gdzie Pan Leonard otrzymał pracę w nadleśnictwie z wyznaczonym mieszkaniem w leśniczówce, a Pani Rita w pobliskiej szkole. Wnet urodził się ich pierwszy syn, potem kolejne dzieci. Był rok 1980. Podjęła bardzo pionierskie metody pracy z dziećmi, starała się wnieść wartości chrześcijańskie i patriotyczne na teren szkoły. Zaangażowała się w ruch solidarnościowy. 6 stycznia 1982 roku wręczono jej pismo zabraniające wstępu na teren szkoły i zakazujące kontaktów z uczniami. Codziennie musiała zgasać się, bnać w śniegu (była w ciąży) na milicję, gdzie ją przesłuchiwano. Wspominała potem, jak mimo śniegu i przejmującego zimna odwiedziły ją w Kudypach dzieci z nareczem zmarzniętymi na kamień kwiatów. Właśnie wtedy urodziło się im szóste dziecko. Było to niezmiernie trudne do akceptacji: Marta przyszła na świat ze spolem Downa.

Pani Rita wspomina: *Marta stała się wkrótce najmilszym stworzeniem w rodzinie. (...) Rodzałała nieustannie miłość, gdziekolwiek się pojawiła.* A gdy potem Pani Rita spodziewała się siódmego dziecka, radzono jej usunąć ciążę. Nie poddała się. Wspierał ją

przy tej decyzji Pan Leonard. Dziecko urodziło się zdrowe.

W 1984 r. wybrała się do Rzymu na spotkanie matek z rodzin wielodzietnych z Janem Pawłem II. Zaczęła się angażować w różne ruchy i stowarzyszenia. Jednocześnie ich Dom stawał się coraz bardziej otwarty. Jej mówienie o rodzinie, o trudzie wychowawczym, o trosce o dziecko niepełnosprawne to nie teoria, ale coś bardzo osobistego, przemysłanego, przeżytego.

Swoistym owocem pielgrzymki Jana Pawła II do Olsztyna w roku 1991 było utworzenie przez Państwa Kostków w ich własnym domu w Kudypach **Ogniska Kultury Rodzinnej „Hubertówka”**. Przez cały okres istnienia, przez to Ognisko przewinęły się dziesiątki tysięcy osób. Przyjeżdżały osoby prywatne, rodziny, różne grypy, w tym dzieci szkolne, nieraz całe autokary. Nie tylko z okolicy, ale z regionu, a nawet z kraju i zagranicy.

Ognisko przez całe lata pełniło poczworną rolę: **kulturotwórczą** (ożywienie rodzinnych tradycji warmińskich i dobrego obyczaju szlachectwa polskiego – kultywowanie dziedzictwa kulturalnego przodków), **etyczno-moralną** (kształtowanie postaw i cnót rycersko-patriotycznych wśród dzieci i młodzieży), **proekologiczną** (organizowanie działań re-

kreacyjnych przyjaznych środowisku społeczno-przyrodniczemu), **integracyjną** (wyzwalanie nowych inicjatyw kreujących aktywność środowiska lokalnego). W bogatym programie były spotkania o charakterze **familijnym** (staropolskie tradycje i obrzędy rodzinne), **folklorystycznym** (stroje warmińskie, pokaz mebli i sprzętów domowych, zwyczaj ludowe), **historycznym** (scenki historyczne, orszak królewski, turniej rycerski, staropolskie obyczaje szlacheckie), **biblijnym** (spotkania ewangelizacyjne, scenki biblijne, śpiew, recytacje, modlitwa w rodzinie), **przyrodniczym** (ekspozycja zwierząt, ptaków, roślin rodzimych i egzotycznych, gawędy o zwierzętach, opowiadania myśliwskie, zwiedzanie leśnego arboretum ze ścieżką edukacyjną, pomnikami przyrody).

W scenki historyczne, patriotyczne, regionalne, biblijne, małżeńskie angażowani byli zawsze sami goście. Nigdy nie brakowało powitania chlebem i solą, skromnego poczęstunku herbatką z leśnych ziół i warmińskim kuchem (dzieło Pani Rity i Pana Leonarda). I pomyśleć, że Ognisko nie miało żadnego etatu – wszystko zawsze było „na głowie” samych Gospodarzy. To prawdziwy ewenement na skalę chyba nie tylko kraju. Dom pełen rodzinnych pamiątek, albumów dokumentujących niemal każde wydarzenie i wizyty gości – po prostu każdego potrafił zauto-

czyć. Wyhaftowane na sztafardze hasło: „Patria – Familia – Ecclesia” (*Ojczyzna – Rodzina – Kościół*) mówiło wszystko.

Ognisko nie tylko gromadziło u siebie rzesze gości, ale prawdziwie promieniowało na zewnątrz. Trudno byłoby dziś wyliczyć wszystkie miejscowości, gdzie Pani Rita zawiątała czy to sama, czy ze swoją wspianą rodziną. Parafie, szkoły, stowarzyszenia, rozmaite instytucje świeckie i kościelne – wszędzie zapraszana i mile witana. Nie odbyła się też bez Pani Rity i Pana Leonarda żadna ważniejsza uroczystość nie tylko w pobliskim Gietrzwałdzie, Olsztynie, ale w całym regionie. Zawsze w strojach warmińskich.

Odnaczona m.in. medalem „Solidarności”, wraz z mężem papieskim medalem „Pro Ecclesia et Pontifice”, nagrodą regionalną im. Michała Lengowskiego, nagrodą im. ks. Domańskiego. Była też Laureatką jednego z wojewódzkich konkursów literackich, jakie są organizowane w ramach Dni Rodziny.

Jako Rada ds. Rodzin zamierzaliśmy odbyć w „Hubertówce” jedno ze spotkań i „pooddychać” prawdziwie rodzinną atmosferą. Nie zdążyliśmy. Zmarła 31 marca 2020 roku. Pogrzeb w Gietrzwałdzie odbył się 3 kwietnia.

Trudno oprzeć się przekonaniu, że natychmiast po przekroczeniu bram nieba Pani Rita założy tam nową „Hubertówkę”.

(A.T.)

Piosenki o młodości, miłości, małżeństwie, rodzinie, rodzicielstwie (wybór)

Okres pandemii, który zamknął nas w domach, może być okazją, by Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny wykorzystać w naszych rodzinach do przypomnienia sobie lub odkrycia bogactwa twórczości artystycznej poświęconej tematyce młodości, miłości, małżeństwa, rodziny. Z bogactwem tym można się zapoznać choćby korzystając z zasobów Internetu, jak też posiadanych w domu płyt, śpiewników, lub po prostu z przekazu naszych rodziców czy też babć i dziadków.

Poniżej zamieszczamy skromny wybór piosen i piosenek, które bardzo łatwo jest znaleźć w sieci. Wybraliśmy te, które mogą zachwycić nie tylko głęboką treścią, wspaniałą kompozycją, ale też znakomitą wykonaniem. Zachęcamy do poszerzenia tej listy.

1. Był w Nazarecie dom (s. Magdalena Nazaretanka)
2. O młodość rodzina (Magda Bereda)
3. Czarodziej życia (Z repertuaru Piotra Rubika)
4. Dziękujemy Wam (Wacura Sisters)
5. Jedenaste (Z repertuaru Piotra Rubika)
6. Jestem inny (Z repertuaru Piotra Rubika)
7. Jeszcze tyle nie wiem (Maja i Andrzej Sikorowski)
8. Kiedy mężczyzna płacze (Z repertuaru Piotra Rubika) (Piosenka opowiada o tym, jak mężczyzna dowiaduje się, że zostanie ojcem)
9. Kiedy usłyszę słowo dobre (Grupa Pod Budą)
10. Kocham (Z repertuaru Piotra Rubika)
11. Kraina Rodzina (zespół AFRIK)
12. Kropelka rosy, kropka krwi (Z repertuaru Piotra Rubika)
13. Miłość – to wybór drogi miłości i wierność wyborowi (Z repertuaru Piotra Rubika)
14. Miłość cierpliwa jest, lecz i niecierpliwa (Z repertuaru Piotra Rubika)
15. Miłość jest tylko jedna (Alicja Majewska, Michał Bajor)
16. Miłość to słowa dwa (Z repertuaru Piotra Rubika)
17. Modlitwa za rodziny (Z repertuaru Ks. Stefana Ceberka)
18. Moja miłość najwspanialsza (Michał Bajor)
19. Moje kobiety (Andrzej Sikorowski)
20. Most dwójga serc (Z repertuaru Piotra Rubika)
21. My jesteśmy razem (Antonina Krzysztosi)
22. Nareszcie (Rodzina Brodów – piosenka powstała na powitanie jedenastego dziecka w rodzinie Debory i Józki Brodów)
23. Nie wstydzi się mówić, że kochasz (Z repertuaru Piotra Rubika)
24. Niech mówią, że to nie jest miłość (Z repertuaru Piotra Rubika)
25. Nierozdzielni (Wykonawcy: Szymon Wydra, Paweł Królikowski, Staszek Karpiel-Bulecka, Mateusz Banaszkiewicz, Agnieszka Cudzych, Siostry Melosik, Monika i Marcin Gomulowie, Agnieszka Kudela, Andrzej Sobczyk).
26. Noc podzielona przez dwa (Z repertuaru Piotra Rubika)
27. Oblubienica i oblubieniec (Z repertuaru Piotra Rubika)
28. Ogrzejm mnie (Michał Bajor)
29. Piosenka dla Helenki (Wykonanie: Piotr Rubik z córeczką Helenką) (Piosenka o miłości do córki)
30. Piosenka o kłótni porannej (Andrzej Sikorowski)
31. Piosenka o małżeństwie (Andrzej Sikorowski)
32. Piosenka o rodzinie (Mała Orkiestra Dni Naszych)
33. Podziękowanie dla rodziców (zespół MIG)
34. Przecież z tobą tyle lat (Krzyszta Giżowska)
35. Przyszła do nas miłość (wyk. Michał Bajor)
36. Psalm dla ciebie (Z repertuaru P. Rubika)
37. Psalm kochania (Z repertuaru P. Rubika)
38. Psalm z aniołem (Z repertuaru P. Rubika)
39. Psalm z bukietem konwalii (Z repertuaru P. Rubika, tekst: Zbigniew Książek)
40. Świat się nie kończy (Z repertuaru P. Rubika)
41. To cała prawda (Z repertuaru Piotra Rubika)
42. To dzięki Wam (Zespół PRELUDIUM)
43. To nie szuka wybudować nowy dom (Alicja Majewska)
44. W miłości słowa nie nie znaczą (Alicja Majewska)
45. Wielkie odliczanie (Rodzina Brodów – piosenka powstała w okresie oczekiwania na jedenaste dziecko w rodzinie Państwa Debory i Józki Brodów)
46. Wracam do domu (Z repertuaru Justyny Steczkowskiej)
47. Zdrada (Z repertuaru Piotra Rubika)
48. Życie czeka (Dzieci z Brodą)

Materiały ROPS

Centrum Wspierania Rodziny w Pasymiu

Współczesne rodziny zmagają się z różnymi trudnościami. Uzależnienia, przemoc, konflikty rodzinne, problemy opiekuńczo-wychowawcze, choroby, bierność zawodowa i inne problemy powodują, że część rodzin nie jest w stanie prawidłowo funkcjonować bez specjalistycznego wsparcia. Tak powstała idea Centrum Wspierania Rodziny w Pasymiu, którego utworzenie stało się możliwe dzięki unijnemu dofinansowaniu wykorzystanemu na modernizację budynku oraz organizację działań merytorycznych. Obecnie działalność CWR ukierunkowana jest na mieszkańców obszaru rewitalizacji w Pasymiu, jednak w przyszłości będzie organizowana dla wszystkich mieszkańców gminy, którzy będą potrzebować wsparcia.

W projekcie „Utworzenie Centrum Wspierania Rodziny”, który dał początek działaniom CWR w Pasymiu, uczestniczy obecnie 10 rodzin z dziećmi, korzystających z szerokiego wachlarza usług społecznych. Dostępne dla nich jest wsparcie psychologiczne i poradnictwo specjalistyczne (logopedyczne, prawnicze, psychoterapia uzależnień), a dwa razy w miesiącu organizowana jest grupa wsparcia. Dorosli uczestnicy biorą udział w warsztatach kompetencji rodzicielskich, warsztatach zaradności życiowej i warsztatach rozwoju osobistego, a dzieci w zajęciach socjoterapeutycznych. Osoby z niepełnosprawnościami są ponadto wspierane w codziennym funkcjonowaniu przez asystenta.

Bardzo ważnym aspektem działań, realizowanych w ramach CWR, jest aktywizacja społeczna ukierunkowana na współ-

pracę oraz stworzenie wspólnej przestrzeni dla działań na rzecz dobra wspólnego. Taką przestrzenią jest prowadzona w projekcie animacja lokalna, w ramach której uczestnicy mogą realizować swoje pomysły, kreować własną aktywność oraz uczestniczyć w życiu lokalnej społeczności. Ze wsparciem animatora, w sierpniu 2019 r. aktywnie włączyli się w organizację gminnych dożynek pod hasłem „Pasymski Złoty Kłos” – poprzez przygotowanie i obsługę własnego stoiska, a następnie, we wrześniu, zaangażowali się w organizację zawodów motoryzacyjnych Wrak Race Pasym 2019. Największym przedsięwzięciem z udziałem uczestników CWR była dotychczas „Wigilia dla Seniora”, w ramach której własnoręcznie zrobili upominki dla osiemdziesięciu seniorów, opiekali i ozdobili piekarniki oraz przygotowali potrawy wigilijne. W tym roku natomiast włączyli się w akcję charytatywną na rzecz rodzin, które straciły cały swój dobytek w pożarze kamienicy w Pasymiu. Inicjatywy te pokazują, jak wielką jest potrzeba nie tylko korzystania samemu ze wsparcia, ale także wspierania innych, udziału w życiu lokalnej społeczności oraz integracji międzypokoleniowej.

Centrum Wspierania Rodziny w Pasymiu to również działania integracyjne, służące poznaniu się uczestników, budowaniu poczucia wspólnoty i współodpowiedzialności, a także komunikacji interpersonalnej. Sprzyja temu wspólna nauka, uczestnictwo w różnych zajęciach i inicjatywach, a namacalnym jej przejawem jest utworzona na portalu społecznościowym zamknięta grupa, na której uczestnicy ko-

munikują się ze sobą, planują działania oraz dzielą zdjęciami i wrażeniami. Integracyjny wymiar mają zajęcia ruchowe na basenie, wycieczki rowerowe i ogniska, zwiedzanie okolicy oraz wyjazdy integracyjno-edukacyjne, których celem do tej pory była sala zabaw i kino oraz zwiędzanie Starego Miasta w Olsztynie.

W ramach Centrum Wspierania Rodziny odbywają się także edukacyjne spotkania otwarte skierowane do wszystkich mieszkańców gminy. Dotychczas zorganizowane zostały cztery takie prelekcje, na tematy związane z relacjami w rodzinie, zdrowym odżywianiem, „oswajaniem” stresu oraz tematyką uzależnień od substancji psychoaktywnych. Podczas spotkań uczestnicy mogą nie tylko zwiększyć swoją wiedzę i samoświadomość, ale także wymienić się doświadczeniami, porozmawiać o swoich problemach i wątpliwościach oraz, tak jak w przypadku zajęć o zdrowym odżywianiu, przetestować zalecenia w praktyce.

Działalność Centrum Wspierania Rodziny w Pasymiu codziennie pokazuje nam, jak ważne jest wsparcie rodzin w zma-

ganiu się z codziennymi trudnościami. Czasem są to problemy, które widać na pierwszy rzut oka, ponieważ mocno wpływają na relacje i sytuację w rodzinie, a czasem trudności ukryte pod, wydawać by się mogło, prawidłowym funkcjonowaniem. Ważne jest jednak to, by dysponować możliwościami wsparcia i móc udzielić go w odpowiednim czasie. Warto również dążyć do tego, by wsparcie miało charakter uniwersalny, dostępny dla każdej osoby i rodziny, która go potrzebuje. Obserwując funkcjonowanie CWR cieszy nas każdy przejaw integracji rodzin, każdy ich sukces i pozytywna zmiana, a także ich otwarcie na zewnątrz, zaangażowanie w życie lokalnej społeczności, której są częścią. To motywuje nas do tego, aby rozwijać Centrum Wspierania Rodziny, zwiększając jego zasięg i możliwości aktywizacji mieszkańców Gminy Pasym.

Izabela Jurzyńska

Koordynatorka projektu

„Utworzenie Centrum Wspierania Rodziny”

Miejsko-Gminny Ośrodek

Pomocy Społecznej w Pasymiu

„Pasymski Złoty Kłós”

Spis treści

Od redakcji	2
Słowo Marszałka	3
Uroczyste Podsumowanie XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny	4
Przygotowania do XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny	9
Wybór hasła XXII (i XXIII) Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny	11
XXII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny – relacje i propozycje	14
Podsumowanie XXVI Ogólnopolskiej Edycji Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”	23
Koordynatorzy XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny	24
Program Inauguracji XXIII W-M Dni Rodziny	31
Regulaminy Konkursów	32
XVII Wojewódzki Konkurs Literacki „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”	32
XVII Wojewódzki Konkurs Plastyczny i Grafiki Komputerowej „Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina”	34
I Wojewódzki Konkurs Literacki „Małżeństwo – Dobra Rodzina”	36
Formularz relacji z XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny	38
Ważne propozycje	38
Artykuły	39
Miłość podstawą jedności i trwałości małżeństwa i rodziny – ks. prof. dr hab. Ryszard Szttychmiller	39
Rola rodziny w przygotowaniu do zawarcia małżeństwa – dr <i>Monika Krzywkowska</i>	42
Świadczenia rodzinne jako jedna z form wsparcia rodzin z dziećmi – dr Krystyna Ziółkowska	45
Kilka słów o naszej Wiesławie Przybysz, Dyrektor ROPS – Teresa Nowacka	48
Rok Rodziny	49
„Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina” – propozycje lektury	49
„Młodość – Miłość – Małżeństwo – Rodzina” – w przysłowiach, sentencjach, aforyzmach, cytatach	50
Tam odkrywałam piękno rodziny (wspomnienie o ś.p. Ricie Kostce)	66
Materiały ROPS	68
Centrum Wspierania Rodziny w Pasymiu – Izabela Jurzyńska	68

Ponadto w numerze znajduje się wkładka kolorowa

Zrealizowano przy pomocy finansowej
Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

BIULETYN Rady ds. Rodzin
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Adres korespondencyjny Rady:
10-028 Olsztyn, ul. Prosta 5/6

Redaguje zespół:

Andrzej Taborski, Wanda Kuca – Katolickie Stow. „Civitas Christiana”, Rada
ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
Teresa Nowacka – Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego;

Współpraca:

Natalia Waleszczyńska – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Adres Redakcji:

Oddział Okręgowy Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Olsztynie, ul. Prosta 5/6, 10-028 Olsztyn
tel/fax 89 527-35-16
www.olsztynski.civitaschristiana.pl
e-mail: rodzina.wm@interia.pl

Zespół redakcyjny wyraża podziękowanie następującym podmiotom, dzięki pomocy których mógł się ukazać niniejszy numer naszego „Biuletynu”

- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- Fundacja „Civitas Christiana”;
- Oddział Okręgowy Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana” w Olsztynie.

ISSN 1509-2607

Druk: GUTGRAF

10-176 Olsztyn, ul. Bałtycka 131

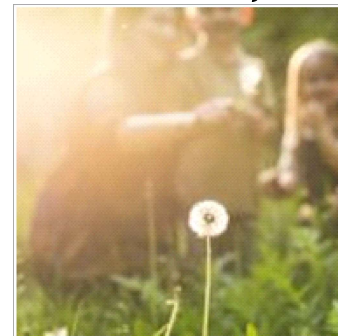
Relacje z XXII W-M Dni Rodziny

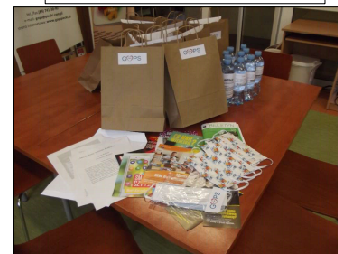
Plakat przygotowany w Pasleku z okazji mających się odbyć XXII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny. Ostatecznie 7 maja 2020 r. ukazała się informacja: Paslecki Ośrodek Kultury informuje, że XXII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny zaplanowane na 30 maja 2020 nie odbędą się w zaplanowanym terminie.

Szkoła Podst. w Srokowie we współpracy z OPS oraz GKRPA zorganizowała konkurs dla uczniów i dzieci przedszkolnych. Na zdjęciu jedna z prac plastycznych na temat „Wspólne spędzanie czasu z rodziną w czasie pandemii”.

W związku z odwołaniem planowanych wydarzeń w ramach Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny Paslecki Ośrodek Kultury zaprasza do wzięcia udziału w konkursie fotograficznym pod hasłem „Rodzina w czasie pandemii”.

GOPS w Pieckach do „Listu do rodzin” oraz pakietu zawierającego materiały edukacyjno-profilaktyczne dla dzieci i dorosłych, w ramach zapobiegania i zwalczania COVID-19 dołączył również maseczki ochronne wielokrotnego użytku uszyte przez pracowników GOPS w Pieckach.

Dok. na ostatniej stronie okładki

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu. Przyłbice D3 dla Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Elblągu

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu. Razem dla DPS-u dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi w Elblągu. Na zdjęciu: Grupa wolontariuszy z Zespołu Szkół Technicznych w Elblągu

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu. „SOS-Szyje Od Serca maseczki ochronne”. Na zdjęciu: Wolontariuszka Halina Ratajewska

Straż Miejska w Elblągu. Konkurs plastyczny dla dzieci do lat 8 pod hasłem „Żyjemy z koronawirusem”. Na zdjęciu: Komendant Straży Miejskiej z finalistką konkursu

Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu. Akcja pomocowa na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych, samotnych w czasie trwania pandemii koronawirusa SARS-CoV-19. Na zdjęciu: Identyfikator wolontariusza

Nagranie z uroczystej inauguracji
XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny
można znaleźć w Internecie pod adresem:
<https://www.facebook.com/events/2523176454643033>